

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2994, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SLOVENECE

Človek in gora

Jubilant, ki gleda na štiridesetletno delo in naprehe v svojem poklicu, lahko po pravici in s ponosom dela obračun. Morda se je v mladih letih poprijel nečesa novega, ustvaril z mladeniškim navdušenjem temelje, na katerih je kot zrel mož zgradil stavbo, katero bodo uživali še njegovi otroci. Slovensko planinsko društvo je tak častitljiv jubilar in njegovo štiridesetletno delo je kapital, od čigar bogatih obrestih bodo živele še generacije za nami.

Štiridesetletnico SPD obhajamo — pa smo planinski narod. Več ko tisoč let živi naš narod pod Triglavom, ki so si ga izbrali pradedje za svoj Olimp, potem ko so se preselili iz nepreglednih ravnin na vzhodu. Naši pesniki so, občudujoč oddaleč v nebo štrleče strme sklade, z zanosno besedo podčrtavali mogočnost in čistost gore. Že iz daljave so v proroškem videnju zasledili njihovo poživiljačo in očiščujočo silo. Nanje se je pa le malo kdo upal. Prvotna nedostopnost gorskih velikánov je namreč v davniini ustvarila na njih mistična prebivališča božanstev. Iz tega kasneje izvirajoči sveti strah, je stoletja zadrževal človeka, da ni iskal potov na gore. Pa tudi ni bilo nikakršne potrebe. Nepristopne gore pa so se odprle pred človekom, kadarkoli je nastala potreba, pa najsi je bila še tako malenkostnega značaja. Pastirji in lovci so že zdavnaj, ko še niso vabile gore tako ko danes, iskali in našli prehode, preplezali stene, če je bilo treba najiti ovco ali zasledovati gamsa. Vendar so radi tega ostale naše gore skoraj nedotaknjene. Tihe in mogočne so brez nas opravljale svojo veliko dolžnost: bile so branik pred nemškimi valovi, ki je zaman butal ob nje.

V drugi polovici preteklega stoletja pa je Nemec »odkril« našo gore. V teh letih je razen prav redkih Slovencev hodil na nje le tujec. Posameznik jih je morda ljubil, njihova skupnost pa je gradila most do nas in čez nas. Hvala Bogu, da smo imeli tedaj ljudi, ki so zagrabili pravi trenutek in ustanovili pred štiridesetimi leti SPD. Iz narodnoobrambnih razlogov je bilo ustanovljeno. Trdimo pa lahko, da je bil to le povod; če ne bi bil čas že notranje dozorel, bi SPD najbrž ne uspelo tako, kakor je. Narodnoobrambno namenu se je pridružila močnejša notranja potreba po zabavi, odihlu, okrepitevi in življenju v naravi. Ker je že lep del slovenskega naroda radi svojih življenjskih razmer potreboval SPD, smo zmagali na vseh vrhovih in ustavili mnogo močnejšega tuja.

Ne bomo se mudili ob gigantskem delu SPD v naslednjih letih, ne bomo šteli koč, ki so izhodišča za vse vrhove, ne občudovali množice nadelanih potov. Priznavamo in občudujemo velikansko delo in razvoj Slovenskega planinskega društva. Vemo tudi, da že danes prinaša duševni in stvarni kapital, naložen z delom SPD po naših gorah, bogate obresti. Ni hče ne more odrekati narodno-gospodarskega pomena štiridesetletne obdelave naših gor in propagande zanje. Sodobni turizem, je našel v njih že vse pripravljeno. Marsikaj tujec, tudi nealpinist, nas obišče radi naših gor in radi njih govori v tujini o nas.

Pa to ni glavna zasluga in odlika štiridesetletnega dela SPD. Najvažnejše je to, da je SPD pripomoglo k temu, da se je gora priljubila vsem: ne enemu ali drugemu stanu, premožnejšim, marveč vsem, trgovcu in delavcu, starim in mladim, izobražencu in priprostemu človeku — človeku v nas! »Gora ni nora« in tudi nadaljevanje tega pregovora ne drži. Gora je pač vsakomur to, kar sam hoče. Človek sam daje obraz goram. V njem samem je vse, kar mu morejo nuditi gore. Res pa je, da v mogočni, svobodni in včasih celo popolnoma nedotaknjeni gorski naravi mnogo hitreje zadone tiste strune človekovega srca, ki jih trušče vsakdanjega življenja tako prebudi, da človek niti sam ne sluti, da jih ima v sebi. To je veljalo nekdaj in drži še danes. Sodobno življenje je v primeri s preteklostjo ustvarilo mnogo silnejšo potrebo po telesnem, še bolj pa po duševnem odihlu. Vprašajte alpinista, ki je v očeh drugih predzen plezalec, vprašajte sivolasega nedeljskega turista, kaj ju vleče na gore. Vprašajte jih sto: vsak bo povedal drugače. Pri večini pa bo morda le mogoče najti skupno jedro pravega odgovora: potreba po telesnem odihlu in duševnem prenovljenju.

Civilizacija mesta in hlastavost življenja v boju za obstanek ubijata — človeka. Večina ljudi hodi v gore iskat samega sebe, čeprav morda le podzvestno. Ko gre človek prvič v gore, gre morda zato, ker ga je zvalila družba, zabava, ali zato, ker je pač moderno laziti po hribih. Drugič pa ga že potegnejo v gore doživeti, ki so pač resonanca njegove notranjosti, ki pa se v vsakdanjem življenju tako redko zbudi. Vsak po svoje v gore hodi, vendar bo tako star mož, ki hodi s palico v roki od markacije do markacije do vrha, kakor tudi alpinist, ki se bori s steno od pedit do pedit, občutil velik tihi moment gora. Kakor da bi odpadale z vsako znojno srago luskinne vsakdanje navlake od človeka, tako se bliža človek vedno čistejši vrhu. Vsa konvencionalnost in lažnivi obraz, ki pretvarjata človeka v vsakdanjem življenju, se mu pokažeta v vsej svoji goloti. Marsikdo je že doživel mogočni trenutek, da je obstal sredi pota: sam. Okrog njega kamenito kraljestvo, nad njim pa prav blizu Bog. V gorah gre človek sam vase; v svetlo mogočno in molčečo naravo mogoče najde samega sebe. Alpinizem pa tudi najzanimivejši hribolastvo ne utrjuje le volje in podpirata samovzgojo, ampak tudi omogočata očiščenje človeka. Malenkost tega, kar so doživljali svojčas puščavniki v puščavi, se prime pri dobri volji v gorah danes slehernega, tudi najpovprečnejšega človeka. Radi tega očiščenja in samospoznanja kakor tudi radi telesne okrepitve hodi današnji rod po potih ali brez njih v gore. Očiščen in utrjen se vrača v boje življenja marsikdo, ki je sicer morda pozabil nase in na svoje človeško dostojanstvo. Gora izenačuje in brati vse, ki jo obiskujejo. Kriče-

Maurice Pernot:

Dollfuss gospodar položaja, ki se ne bo uklonil

Nemška brutalnost izgubila igro

Maurice Pernot, znani francoski publicist, piše o dogodkih, ki so se zadnje dni odigrali med Dunajem in Berlinom, v »L'Information« od 23. t. m. iz Dunaja sledeče:

»Dogodki zadnjih dni so odkrili vso obsežnost in silovitost Hitlerjeve propagande v Avstriji, obenem pa tudi neomajno voljo avstrijske zvezne vlade, da v svojem odporu niti za las ne bo pustila. Med povzročitelji zločinskih atentatov na Dunaju, Grazu, Salzburgu in Innsbrucku so poleg Nemcev iz reicha, oziroma pripadnikov Hitlerjevih terorističnih čet tudi mnogi Avstrijci, ki pripadajo dijaštvu, meščanstvu, državnim in občinskim uradnikom, Zarniška organizacija je segala celo v policijo in armado, kjer so odkrili so-krivce zadnjih zločinov.

Spričo teh odkritij se bo marsikdo vprašal, če ni Dollfussova vlada predolgo čakala z energičnimi ukrepi. Vendar je na to lahko odgovoriti. Vlada se je predobro zavedala, da bi prenapoljene odredbe, ki bi jih ne mogla v celoti izvršiti, lahko vrgle vldo samo. Dollfussov kabinet je moral imeti neko moralno garancijo in oporo v ljudstvu, da bo ostre odredbe, ako jih proti Hitlerjevemu ukrepu, mogel tudi izvesti. Nobenega dvoma ni, da bi pred 14 dnevi avstrijska kršćansko-socialna vlada ne mogla s tako lahkoto izgnati Hitlerjevega delegata Habichta, ne izvesti aretacije nekaj tisoč narodnih socialistov, od katerih so mnogi nemški državljani in še mnogo težje bi bilo razpustiti stranko narodnih socialistov z njenimi napadalnimi oddelki vred. Vse to bi bilo vzbudilo v notranjosti preveč slabe krvi in izven meja bi navajala tako silna reakcija, da bi ji Dollfussova vlada težko bila kos.

Kaj se je torej zgodilo, da je Dollfuss nazadnje vendarle mogel vse to izvesti? To, da so v zadnjih 14 dneh Hitler in njegovi ljudje z vsemi silami delali za Avstrijo in za Dollfussov kabinet. Pregnanje judov je tudi tukaj na Dunaju, kakor povsod v Evropi in v svetu vzbudilo mnogo slabe krvi. Sicer judje v političnem in gospod. življenju Avstrije niso nikdar igrali in ne igrajo tako pomembne vloge, kakor so jo še pred nedavnim časom imeli v Nemčiji, a kljub temu je njihov vpliv znan. Vendar pa bi Hitler nikdar ne organiziral proti sebi s samim preganjanjem judov tako enodušno javnega mnenja Avstrijcev, če ne bi začel z enako brezobzirnostjo in brutalnostjo preganjanje tudi katoličanov. Težko si predstavljate, kako silovit in za Hitlerjev režim porazen vtis so v Avstriji napravili dogodki v Monakovem. Radi brutalnosti, s katero so Hitlerjevi razgnali mednarodni katoliški kongres in preprečili pontifikalno mašo odličnega katoliškega kardinala, dejansko napadli in pretepali tudi inozemske udeležence — vse to je Avstrijce razjarilo, celo tiste, ki so bil znani garmanofili.

Pomislite le, da do sedaj avstrijski episkopat in duhovščina nista ničesar podvzela proti narodnim socialistom. Avstrijski narodni socialisti so mirno lahko pristopili k zakramentom in se udeleževali vsega verskega javnega življenja. Protikatoliški furor njihovih nemških kolegov pa jih je naenkrat pritisnil v neizhodno zagato. Monakovsko divjanje je hitlerizmu v Avstriji zadalo tako silen udarec, da se bo težko moglo še odpočiti. Položaj Dollfussa, ki je goreč katoličan in še dobro organizirane kršćansko-socialne stranke, se je neprimerno ojačil. Vseposplošno odobravajo njegovo politiko in sicer v toliki meri, kolikor se zgražajo nad nemško diktaturo. Ako končno vpošteevamo še izredno avtoriteto in prestiz, ki si ga je zvezni kancler pridobil v inozemstvu, ako uvažujemo vseposplošno simpatije, ki jih je osebnost in njegova akcija žela v inostranstvu, lahko ugotovimo ogromen napredek, ki ga je Dollfussova pozicija zavzela doma in v zunanem svetu. Danes gleda kancler, kakor njegova stranka z mnogo trdnješo voljo in z večjim zaupanjem v bodoči razvoj dogodkov, kakor še pred nekaj

tedni. Radi tega tudi ni misliti, da bi stranka kršćanskih socialistov za svoje politiko kakorkoli iskala novih zaveznikov, bodisi levo, bodisi desno, pač pa je odločena, da z dosedanjim kurzom znenkrat nadaljuje.

Prvič po letu 1919 sem te dni čul izjavljati merodajne Avstrijce, bodisi politike, bodisi gospodarstvenike, da je Avstrija, pa tudi taka kokar so jo ustvarile mirovne pogodbe, zmožna nor-

malnega gospodarskega in političnega življenja, ne da bi za to morala prodajati svojo nezavisnost ali vezati svojo politično usodo na kateregakoli svojih sosedov. To je v avstrijskem političnem življenju popolnoma nov pojav, ki priča o novem zanosu in zaupanju v lastno stvar in v politiko kanclerja Dollfussa. Pogumno nadaljevanje in uspeh te politike pa ni pomemben samo za Avstrijo, ampak za celo Evropo.

Dollfussov govor v Lincu:

»Hitlerja se ne bojimo! To so navadni zločinci, anarhisti! Branili bomo Avstrijo do poslednje kaplje krvi!«

Dunaj, 24. jun. AA. Dollfuss je imel v Linzu velik govor pred zbranimi člani patriotske fronte. Ta govor je tem pomembnejši, ker so Hitlerjevci, ki so zbežali iz Avstrije in se zatekli v Monakovo, metali iz letal revolucionarne letake.

V svojem govoru je Dollfuss poudaril, da je neodvisna Avstrija nujna potreba in da so vlada in vse avstrijske oborožene sile odločene preliti poslednjo kapljo krvi za obrambo domovine. »Nisem izmed tistih,« je nadaljeval kancler, »očito namigujoč na Hitlerja,« ki delajo v okviru nekih štriletnih ali petletnih načrtov dolgoročne megle obljube. Svojo nalogo vidim v tem, da zboljšam usodo Avstrije in da dosežem čim večjo zadovoljstvo v deželi. To je osnovno načelo moje politike.

Govorec o nacionalnih socialistih, je Dollfuss izjavil: »To je isto gibanje kakor leta 1890, ki je takrat v Avstriji pobijalo katoliško idejo in se zavzemalo za priključitev k Nemčiji. Današnje hitlerjevstvo, ki dela iz mladih ljudi anarhiste, se samo obseja. Nismo še izgnali vseh svojih kart,« je s povzdignjenim glasom nadaljeval Dollfuss. »Pripravljeni smo kljubovati vsem situacijam. Naj se nihče ne zanaša, da nas bo mogel ustrahovati, tudi ne z morilskimi grožnjami, ki jih moja žena in jaz dobivamo vsak dan po cele šope. Z 38 meseci, ki sem jih prebil na fronti, bom lahko vztrajal brez trepetu na svojem mestu. Toda s tega mesta pošiljam svarilo tistim, ki so zbežali v Monakovo, da pripravijo od zunaj puč v Avstriji: Roke proč! Nihor boj je jalov, zakaj vsa Avstrija, s svojo vlado, uradnistvom, vojsko, policijo in orožnistvom je odločena braniti svojo domovino do poslednje kaplje krvi.

Aretacija voditelja naciiev

Dunaj, 24. junija. Ž. Snoči se je pripeljal v svojemu avtomobilu in v spremstvu svojega adju-

tanta Neumanna v Beljak vodja avstrijskih narodnih socialistov Frauenfeld, ki je prenočil v nečem tamkajšnjem hotelu. Policija ga je ponoči zbudila in ga vprašala, kam se pelje. Frauenfeld je izjavil, da gre čez nedeljo v Italijo. Po nalogu avstrijske vlade je obmejna policija Frauenfelda zadržala in mu prepovedala prehod preko meje. Ta svoj postopek je opravičila s domnevo, da je Frauenfeld nameraval preko Italije pobegniti v Nemčijo, ker na Dunaju za Nemčijo ni dobil vizuma. Frauenfeld je moral v spremstvu tajnih agentov odpotovati nazaj na Dunaj, kjer ga sedaj zasilujejo.

Zob za zob!

Dunaj, 24. jun. Vsi narodno-socialistični voditelji so pod policijskim nadzorstvom. Danes zvečer je bilo aretiranih več narodno-socialističnih voditeljev, ki so pripadali nižjeavstrijskemu dežel-nemu zboru, iz katerega so bili izključeni in s tem izgubili imuniteto. Policija utemeljuje to s tem, da je nemški deželni voditelj Prokseh iz Nemčije izdal oklic, da se boj nadaljuje in da so vse priprave za to že odredene. Policija domneva, da je Prokseh dal avstrijskim voditeljem primerna navodila, in da se izvršitev prepreči, je policija voditelje zaprla.

Propaganda z letali

Dunaj, 24. junija. Ž. Včeraj popoldne se je pojavilo nad Linzem letalo, ki ni imelo znaka države, kateri pripada. Z letala so metali letake, na katerih je bil proglas voditelja narodno-socialistične stranke Alfreda Probstja, ki se nahaja v Münchenu. Njegov proglas je bil objavljen tudi po radiu in hudo napada avstrijsko vlado. Letalo je nato odletelo v smeri proti Solnogradu.

„Totalitarna država s socialistično vsebino“

Socialistična stranka razpuščena - Katoliške mladinske organizacije razpuščene - Vsi voditelji socialne demokracije aretirani

Berlin, 24. junija.

Ker je vlada razpustila socialno demokratsko stranko, ki je imela v državnem zboru 120 mandatov, znaša sedaj skupno število vseh poslancev 446 mesto 566 (prvotno število 647 poslancev se je znižalo zato, ker je že prej odpadlo 81 komunističnih mandatov). Dvotretjinska večina držav-nega zbora znaša 298. Ker imajo narodni socialisti 288 mandatov, jim manjka do dvotretjinske večine samo še osem glasov, ki jih bodo lahko dobili od malih strank, ki imajo 14 mandatov. Zato je sedaj vlada, ako hoče spremeniti ustavo, neodvisna od 92 glasov centra in 50 glasov nemških nacionalcev.

Zdi se pa, da se bo režim znebil tudi teh dveh strank, tako da bo državni zbor kmalu izgledal tako, kakor izgleda rimski fašistični parlament, to je, vladala bo samo ena stranka. Zaenkrat vlada prepoveduje vse organizacije nemškonalne stranke in se pričakuje, da bo začela razpuščati tudi druge kulturne organizacije, ki se ne bodo popolnoma identificirale s hitlerizmom. Kar se tiče socialne demokracije, je prepovedala vlada tudi vse njihove liste in revije. Vodstvo socialno demokratske stranke je razpust sprejelo popolnoma resignirano in je sklenilo, da ne bo proti njemu nič reagiralo.

Glavno glasilo Hitlerja, »Völkischer Beobachter«, objavlja danes članek, v katerem pravi, da sta vera in cerkev državi nujno potrebni, da pa država ne more trpeti političnih konspiracij proti sebi in da se bo zato moralo delovanje »politiku-johih duhovnikov« prav tako preprečiti, kakor se prepreči delovanje slabih uradnikov, če se jih odpusti. Iz tega članka ni razumeti, na kakšen način misli režim to doseči. Podkancler Papen je na nekem zborovanju izjavil, da v Nemčiji ni več prostora za katoliško stranko, pač pa za katoliško politiko, ki si jo on seveda misli tako, da bi katoličani vse svoje sile zastavili za Hitlerjev režim.

V Hitlerjevi stranki so očitno prevladali boljševiški in napol boljševiški elementi. Njihov organ »Völkische Rundschau« objavlja članek, v katerem pravi, da se bo zgradila totalitarna država

Turisti-izletniki!

Najboljše in najcenejše se okrepčate v LJUDSKI KUHINJI-JESENICE Krekov dom

tri minute od kolodvora. Večje skupine po predhodni prijavi znaten popust.

s socialistično vsebino. Narodnosocialistični val bo pokopal tudi velekapitalizem in bančni monopolizem ter veleagrarstvo. Po zimi, ki bo še hujša, nego je bila lanska, bo režim trdo prijel za vrat kapitaliste in jih prisilil k velikim žrtvam za skupnost. Nemški socializem ni samo politična in gospodarska nujnost, ampak je nemška usoda.

Značilno je, da je v Liegnitzu policija odpravila v koncentracijski tabor opekarnarja Schützeja, ker je svoje delavce plačeval pod tarifom in jim odrekel mezdo na praznik, katero bi bil po tarifu moral plačati.

Berlin, 24. junija. Ž. Vse katoliške mladinske organizacije so bile na temelju vladne naredbe danes razpuščene. V smislu te odredbe so narodni socialisti danes dopoldne po vsej Nemčiji zasedli prostore Zveze kršćanskih delavskih sindikatov, ki bo v kratkem vtelesena v nemško delovno fronto. »Zeitungsdinst« pravi, da bodo interesi delavcev, ki so bili doslej člani kršćanskih sindikatov, boljše zaščiteni z nacionalno socialistično čvrsto roko kakor pa po ljudeh, ki so dolga leta korakali z roko v roki z marksisti.

Berlin, 24. junija. tg. Kakor javljajo uradna poročila, so bili razen bivšega predsednika državnega zbora Löbjeja odpeljani v varnostni zapor še drugi odlični voditelji socialno-demokratske stranke. Pri tem gre v prvi vrsti za to, da se zavaruje premoženje socialno-demokratske stranke.

Senzacija: Tuja letala nad Berlinom

Berlin, 24. junija. Ž. Včeraj popoldne se je pojavilo nad Berlinom veliko inozemsko letalo ter je v sredini mesta, zlasti nad državnimi poslopi metalo letake, ki močno napadajo narodno-socialistično stranko in Hitlerjev režim v Nemčiji. Sportna letala so se spustila v lov za neznanim letalom, ki pa se je kmalu zgubilo. Oblasti niso mogle ugotoviti, čigavo je letalo, od kje je priletelo in kam je izginilo.

Vsi listi obširno pišejo o tem izrednem dogodku. »Deutsche Allgemeine Zeitung« izjavlja, da ni nemogoče, da ne bi nekega dne tuja letala metala na Berlin plinske in vžigalne bombe. Nemška zračna policija v smislu mirovne pogodbe ne razpolaga z nobenim letalom in vrši samo kontrolno in nadzorstvo na letališčih. List pozivlja ministra za zrakoplovstvo Göringa, naj nastopi. »Völkischer Beobachter« izjavlja, da nemški narod zahteva od sveta pravico, da bo smel takoj odrediti potrebno, da se odpravi nezavarovanost nemškega zračnega prostora, ki je postala že neznosna.

še socialne razlike omedle ob kamenitih stenah, zgube svojo ost v tovarištvu, ko mora vsakdo dati samega sebe, svojo človeško vrednost.

V gorah se utrjuje delavec današnjih dni, v gorah se kuje novi rod, ki bo čez leta delal. Rod, ki bo zrastel v ljubezni do gora in bo očiščen po samem sebi v njih, bo pošteno in pošteno delal za bodočnost našega naroda. Ta rod bo najlepši in najmočnejši uspeh Slovenskega planinskega društva, ki je s svojim štiridesetletnim delom ustvarilo vse potrebno, da danes vsak v naših lepih gorah mnogo lažje najde, bežeč iz prahu civilizacije, svoj lastni obraz. H. J.

Medtem ko Hitler divja

Roosevelt mirno izvaja globoke reforme

Washington, 24. junija.

Z naglico, ki je le njemu lastna, je predsednik Roosevelt imenoval one organe, ki so potrebni za udeležitev njegovega načrta, kako poživiti industrijo in obenem uvesti načrtno gospodarstvo, in sicer generala Hugh Johnsona za upravnika obnove industrije, Jožefa Eastmana za koordinacijo železnice in polkovnika Donald Sawyera za upravnika javnih del. Ti radikalni ukrepi so sad polno močja, ki ga je Roosevelt tozadevno dobil od kongresa. Zanimivo je, da bodo v odboru, ki bo pod vodstvom Johnsona sestavljal načrt za poživitev in kontrolo industrije, razen zastopnikov industrije sedeli tudi zastopniki delavskih organizacij, česar doslej v Ameriki nismo bili vajeni.

Ogromna javna dela

Obenem se bo začelo z obsejnimi javnimi deli na vsem teritoriju USA, da se s tem da pogon narodni produkciji in delavnosti. Predsednik je ukazal, da se tekom 30 dni nakaže vsem državam vsota 400 milijonov dolarjev za zgradbo cest. Vrh tega je Roosevelt nakazal ministrstvu mornarice 238 milijonov dolarjev za izvršitev novega pomorskega programa, ki določa zgradbo 32 novih vojnih ladij. Tako si podajata militarizem in socialna politika roki, da se zmanjša brezposelnost in poži gospodarstvo. Na ta način bo do 1. oktobra zaposlenih 1 milijon ljudi, pozneje pa še veliko večje število. Na ta način bo izpolniti Roosevelt obljubo, ki jo je dal v svojem slovesnem inavguralnem govoru 4. marca t. l., ko je dejal, da v USA nihče ne sme umreti glada.

Socialna reforma je mišljena resno: delavcem se mora zagurati dostojno življenje

Manj, ki so iz umljivih razlogov načeloma skeptični, kar se tiče gospodarskih in socialnih načrtov današnjega kapitalističnega sveta, pa tudi oni starokopiteži, ki nasprotujejo vsaki socialni reformi ter so posebno sovražni državnemu kontroliranemu gospodarstvu in so do sedaj menili, da Roosevelt ne misli resno — oziroma, da gre samo za začasne zasilne odredbe, ki naj nekoliko odpravijo sedanjo krizo —, se morejo sedaj prepričati, da predsednik namerava v resnici dalekosežno zakonsko reformo, kakor je do sedaj še nikoli ni sklenil ameriški kongres. Roosevelt izjavlja v posebnem komuniqueju, da mu gre za gospodarsko rekonstrukcijo na novih socialnih podlagah, ki bo dovoljevala, da se delavcem plačajo ne take plače, pri katerih ne morejo ne umreti ne živeti, ampak plače, ki so potrebne za dostojno standard življenja. To je seveda ameriške industrijalce zelo osupnilo, ker je bila do sedaj v USA dogma, da industriji ni mogoče pomagati drugače, kakor da se delavcem znižujejo plače. Da Roosevelt misli resno, dokazuje dejstvo, da je Eastman, ki ima naložo, da reformira delovanje privatnih železniških družb, že sedaj dosegel, da ameriške železniške družbe ne bodo znižale plač svojim delavskim nameščencem za 12 in pol odstotka, kakor so to nameravale.

Znižanje delavnik pri enakih ali celo višjih plačah

Roosevelt nadaljuje v svojem komuniqueju takole: »Za obnovo industrije je, kakor so pokazale bridke izkušnje, nujno potrebno sodelovanje med delodajalci, tehnikami in delavci. Namen vseh teh prizadevanj je ta, da se poži naš bogati notranji trg s tem, da se okrepi nedogledna možnost našega konsuma. Ta rezultat se more doseči na enostaven način, da bodo namreč delodajalci najeli večje število delavcev, da dosežejo isto produkcijo, vsled česar bodo morali reducirati tedenski delavnik; plače pa se ne bodo smele znižati, ampak se bodo celo mogle zvišati.« Predsednik priznava, da zvišanje plač pomeni obenem zvišanje proizvodnih stroškov in eventualno tudi cen;

Velik uspeh Litvinova: Sprava z Anglijo USA prizna Rusijo

London, 24. junija. 2. »Daily Express« piše, da je v kratkem pričakovati sporazuma med Sovjetsko Rusijo in Anglijo v zadevi znanega angleško-ruskega konflikta. Pogajanja se vodijo v zunanjem ministrstvu in se bodo po informacijah lista končala že v ponedeljek. Da se obvaruje prestiž obeh držav, bosta obe vladi obenem objavili noti, in sicer Anglija, da ukinja prepoved uvoza ruskega blaga, sovjetska vlada pa bo izpustila na svobodo obsojene angleške inženjerje. V ostalem razvija ruski zunanji komisar Litvinov živahno

Osebnosti

Belgrad, 24. jun. 1. Iz 8. v 7. pol. skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Marija Premrov, Grahovo, Nada Polak, Slovenjgradec, Slavko Mrovlje, Slovenjgradec, Marija Molan, Maribor, Franjo Čuk, Kopanje, Franjo Čiček, Silvnica, Branimir Čeh, Fram, Adrijana Racec, Sladki vrh, Bogdan Rupnik, Crna, Bogomil Rajner, Ljubno, Ludvik Tavčar, Rakitna, Olga Cotar, Velenje, Terezija Kočar, Cankova, Marija Konjšek, Cankova, Ana Hren, Mozeli, Pavla Kos, Sodražica, Vladimir Kodrič, Brežice, Jožica Korpar, Sv. Lenart, Leopoldina Kostanje, Šoštanj, Stefanija Košak, Matinci, Marija Sedaček, Kostanjevica, Anton Flegar, Trbovlje, Josip Kotnik, Laško, Marija Kraker, Raka, Marija Korpar, Maribor, Anka Frlan, Trogir, Pavla Fras, Maribor, Matka Iglar, Crešnjevec, Stanko Vodopivec, Sodražica, Marija Vodušek, Pragersko, Slava Vovk, Podgorje, Martin Jurko, Celje.

Belgrad, 24. jun. 1. Premješeni se na jesenje Franc Levčnik, admin. uradnik na gl. kol. v Ljubljani. Nadalje je premeščena tudi Matilda Vilhar, železn. blagajničarka iz Ljubljane gl. kol. v Novo mesto.

Ljubljana, 24. junija. Diplomirani so bili na juristični fakulteti sledeči gg.: Suhač Jožko iz Slapinje pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Lazar Franc iz Domžal in Dremelj Tone iz Mal. Mlačeva pri Grosupljem.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: negotovo, spremenljivo vreme. Vzhodne in Južne Alpe: začasno še ne bo bistvene spremembe sedanjega vremena. Splošna vremenska napoved: začetkom prihodnjega tedna se bo vreme v Severnih Alpah najbrže poslabšalo.

kakor jih še ni bilo v Združenih državah SA

smatra pa, da je treba zvišanje cen kolikor mogoče zavlačevati, in pravi: »Če bi se začela inflacija cen v istem ritmu z zvišanjem plač, bi ves moj načrt padel na ničlo.«

Ameriški gospodarstveniki odkrito za Rooseveltov načrt

Čeprav so te ideje za vsakega povprečnega Amerikana nekaj čisto novega in nenavadnega, je značilno, da je le zelo malo industrijcev, ki bi se Rooseveltu upirali ali celo hoteli začeti bojkot proti temu načrtu s tem, da bi zapril svoja podjetja, kakor so odpočetka grozili. Pretežna večina ameriške industrije je napovedane reforme Roosevelta sprejela simpatično, ker ameriški gospodarstveniki danes jasno uvidevajo, da gre do nasproti popolnemu ruinu in socialni revoluciji, ako bi se upirali pametnim reformam, in so se zaradi tega proti vsakemu pričakovanju spoprijaznili celo s temeljno idejo Roosevelta, ki gre za strogo državno kontrolo industrije in za načrtno gospodarstvom ter za spremembo delavskega položaja v podobnem smislu, kakor se to danes poskuša v Evropi v obliki stanstvene države v smislu »Quadragesimo anno«. Ameriški industrijci izjavljajo, da so pripravljeni odkrito in lojako sodelovati, da se Rooseveltov načrt uresniči.

Agrarna reforma Priznanje Sovjetske Rusije

Roosevelt obrača svojo pozornost tudi na rešitev agrarne krize. Zaenkrat se na tem polju more samo znižati nadprodukcija poljedelskih produktov, obenem pa farmarjem zagurati boljše cene na notranjem in zunanjem trgu. V tem smislu bo poljedelski minister Wallace, pooblaščen od Roosevelta, naložil takso 30 centov na vsakih 36 kg žita. Skupna vsota te takse je proračunana na 150 milijonov dolarjev in se bo razdelila med tiste farmarje, ki se bodo obvezali, da bodo leta 1934 reducirali obdelavo svoje zemlje za 20%. Istotako namerava minister naložiti podobno takso na bombaž, kojega produkcija naj bi se prihodnje leto reducirala za celih 25%.

Trgovinski minister Rooper je 22. t. m. imenoval 41 članov industrije v odbor za obnovo industrijske produkcije, delavski minister Miss Perkins pa je istotako imenovala v ta odbor 41 zastopnikov delavskih strokovnih organizacij. Tako industrijci kakor delavci so se med drugim izjavili za upostavitve normalnih odnosov s Sovjetsko Rusijo.

Evropa naj si pomaga na enak način

V Evropi seveda niso nič kaj zadovoljni, da se je Roosevelt naskrat odtegnil aktivnejšemu sodelovanju pri ureditvi svetovnih gospodarskih problemov na londonski konferenci, toda v Washingtonu odgovarjajo na to, da je »Bož najprej ustvaril brado samemu sebi« in da naj Evropa posnema Ameriko, to je, da naj si vsaka evropska država pomaga najprej sama, ako hoče rešiti gospodarsko krizo. Amerika hoče regulirati svojo produkcijo, jo spraviti pod nadzorstvo države in disciplinirati bančni sistem, ker so to neobhodni predpogoji za gospodarsko ozdravljenje. Londonska konferenca ne bo imela nobenega uspeha, ako ne bo vsaka država sama zase začela gospodarske in socialne reforme v smislu kooperacije stanov pod vodstvom močne državne roke.

Trgovina se oživila

New York, 24. junija. (a) Obnova poslovnega življenja v vsej državi spet čvrsto oživi. Statistike dokazujejo, da povpraševanje in ponudbe dela stalno naraščajo in tudi mezde. Jeklarska družba »Ludlum« poroča, da so naročila v primeri z majem t. l. narasla za 126%.

delavnost. »Morning Post« poroča, da se je v zadnjem času dosegel sporazum med Rusijo in neko ameriško-francosko bančno skupino za dobavo bakra, nikla in aluminija. Razen tega bo ta bančna skupina dovolila Rusiji dolgoročni kredit. Litvinov se je sestal tudi z ameriškim delegatom Bullittom, ki je zaupnik predsednika Roosevelta, in v političnih krogih so prepričani, da bo prihodnji teden Amerika priznala Sovjetsko Rusijo tudi de iure. Bullitt bo imenovan za prvega ameriškega veleposlanika v Moskvi.

Jugoslovanska socialistična stranka

Banjaluka, 24. junija. 1. V prostorih Delavskega doma je bila danes konferenca tukajšnjega delavstva, na kateri se je razpravljalo o ustanovitvi socialistične stranke. O ustanovitvi te stranke je obširno govoril Jovo Jakšić iz Sarajeva in zaupnik Delavske zbornice Balaban. Ob koncu konference je bil soglasno sprejet sklep, da se stori vse, kar je potrebno za obnovo te stranke.

Naš izvoz v CSR

Belgrad, 24. junija. 1. V odboru za izvoz živine se vodijo pogajanja za kontingent uvoza naših svinj v Českoslovaško. Kaže, da bodo v najkrajšem času rešena vsa tozadevna sporna vprašanja s Českoslovaško in da se bo kmalu odprl izvoz za naše debele svinje.

Belgrad, 24. junija. 1. Jutri bo v zavodu za pospešitev zunanje trgovine konferenca vseh izvoznikov sadja.

Pariz, 24. junija. AA. Akademija za moralne in politične vede je soglasno izvolila znanega angleškega pisatelja Rudyarda Kiplinga kot inozemskega člana namesto umrlega belgijskega člana barona Descampa.

Pridobivajte novih naročnikov!

Oboje pospešuje, da vam polt potemni, a istočasno zmanjšuje nevarnost solnčarice. Zavidali Vas bodo za Vašo zdravo rjavo barvo. Toda pazite dobro: nikdar se ne solnite z mokrim telesom, temveč si vedno prej vdrgnite NIVEA!

Nivea krema in Nivea olje sta nenadkriljiva in nedosegljiva, ker samo ta obojica vsebuje Eucerit.

NIVEA je poceni:
Krema Din 3,50, 6"—, 12"—, 25"—.

Gömbös

napoveduje srednjeevropsko konferenco

Madjari upajo v revizijo Vprašanje Habsburgov ni važno

Budimpešta, 24. jun. tg. Ministrski predsednik Gömbös je danes v maguatski zbornici odgovarjal na napade na njegovo zunanjo politiko.

Pakt štirih velesil je Gömbös označil za veliko delo. Mussolini je s tem ustvaril narodom pot v atmosfero miru. Gömbös je izjavil, da bo svet spoznal, da so sedanega položaja krivi mirovni diktati. Ko bo svet spoznal nacionalno misijo Madjarske in velike zasluge te države za mir, se bo šele razumelo, zakaj je Gömbös postavil revizijo na prvo mesto svojega programa. Pakt štirih velesil nudi tudi možnost za rešitev vprašanja enakopravnosti, katero zahteva Madjarska, pa jo hoče doseči z mirnimi sredstvi.

Londonski konferenci, na kateri je Madjarska svoj program odkrito razvila, bo sledila najbrž srednje-evropska ali pa vzhodno-evropska konferenca. Njegovo potovanje v Be ... je imelo samo

Prehud centralizem ni dober

V francoskih alžirskih kolonijah se pojavlja zahteva po samoupravi

Pariz 24. junija. V zadnjem času narašča v francoskih kolonijah severne Afrike arabsko nacionalistično gibanje, ki samo na sebi sicer ni nič novega, ki pa v zadnjem času začena francoske oblasti vznemirjati. Najmočnejši zunanji povod nezadovoljstva alžirskega domačinskega prebivalstva je vinska kriza. Ker namreč alžirska vina zelo konkurirajo vinom južne Francije, je vinogradniški odbor francoske zbornice predložil parlamentu zakonski predlog, po katerem naj bi se uvoz alžirskih vin v Francijo kontingental. Proti temu pa so seveda protestirali alžirski vinogradniki in trgovci, med katerimi je tudi veliko belokožih, tako da je vlada sedaj sklenila, da uzakonitev imenovanega predloga na vsak način prepreči. Predlog je tudi ustavno nemogoč, zakaj Alžir je danes prava francoska provinca, razdeljena v tri departemente, od katerih vsak voli dva poslance in enega senatorja in zato Alžira ni mogoče traktirati kot kako tujo državo.

Zdi se pa, da vprašanje vin ni glavni problem Alžira, ampak da to vprašanje uporabljajo v svoje svrhe arabski nacionalisti, ki so zadnje čase zelo živahni tudi v Tunisu, kjer je moral francoski generalni rezident postopati proti glasilom arabskih nacionalistov, pisanim v francoskem jeziku. Kaj nacionalisti prav za prav hočejo, ni točno znano, pač pa so začeli Arabci bojkotirati izdelke francoskega monopola, to je cigarete in čaj.

Da to gibanje ni brez vsake opasnosti, dokazuje dejstvo, da je generalni guverner Alžira Carde odstopoval v Pariz, kamor je dospel te dni. V Marseillu je izjavil francoskim novinarjem, ki so ga intervjuvali: »Lahko mi verjamete, da se me pripelje v Francijo važne zadeve in da se bodo v kratkem v Parizu storili od strani vlade, s katero sem se prišel posvetovati, jako važni sklepi.«

Matura na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani

Vsem maturantov je bilo 72 (45 učenek in 27 učencev). Od teh je bilo domačih 26 rednih učencev, 1 redni učenec-ponavljalec, 39 rednih učencev, 3 redne učence od lanskega šolskega leta in 3 privratnike. Izdelalo jih je skupaj 60 (26 učencev in 34 učenek), zavrženih za tri mesece 8 učenek, za eno leto zavrženi 1 učenec in 3 učenke.

Ustnega višjega tečajnega izpita so bili oprešeni sledeči maturanti in maturantke: Erjavec Oroslov, Pezdirc Josip, Senegačnik Edvard, Vargazon Bogomil, Mikuletič Branko, Glavič Valerija, Kobal Simona, Logar Vida, Müller Marija, Serbec Božena, Stefan Roza, Tavčar Darinka, Turk Zora, Vehovar Tatjana.

Izdelali so: Antauer Akoš, Benkovič Jože, Bojcek Anton, Černetič Silvester, Černe Bogomil, Dermelj Mirko, Jagodič Edvard, Kenda Bogumil, Klemenec Stane, Lovrenčič Ladislav, Medvedšek Adolf, Močnik Cvetko, Osredkar Ivan, Perno Henrik, Podboj Janez, Rapoša Ludvik, Sajc Miroslav, Stojan Ivan, Šmajdek Bruno, Tepina Pavel, Slamina Edvard, Bele Matilda, Čeh Nada, Dougan Ljuba, Filipič Rozica, Gerzinič Karla, Janežič Vida, Jelenc Klavdija, Junkar Marija, Kavs Marija, Kromar Mara, Lapajnar Darinka, Pleterski Jakobina, Skaza Pavla, Slana Ivana, Sodnik Zorka, Stroj Vera, Serjak Marija, Sinkovič Ina, Zor Anica, Burger Ada, Skobl Stefanija, Stanič Marija, Izlaker Marija, Rančigaj Danica, Kos Vladislava.

Vseh učencev n zavodu ob sklepu šolskega leta je bilo 1078. Izdelalo je z odličnim uspehom 68 (6,31%), s prav dobrim 271 (25,14%), z dobrim 455 (42,21%), izdelalo torej 794 (73,66%). Popravnih izpitov 201 (18,64%), razred ponavljajo 73 (6,78%), neredovani 5 (0,46%) in ne smejo več študirati 5 (0,46%).

Teroristom smrt

Sofija, 24. jun. AA. Sobrajanje je sprejelo zakonski načrt, ki uvaja smrtno kazen za politične morilce, za idejne avtorje političnih umorov in s krivice.

Sofija, 24. jun. AA. Davi so našli v sofijskem predmestju zadavljenega neznanca. Glavo je imel ovito v vrečo, na prsih pa listič z besedami: Takšna bo usoda vseh vohunov Orina. Žrtve se niso mogli identificirati.

gospodarski značaj. Gömbös ni potoval v Berlin za to, da bi odondod importiral na Madjarsko klučkasti križ, videl pa je veliki nemški narod, ki ga ni mogoče črtati iz Evrope. Iz notranje-političnih vzrokov ima lahko kdo simpatije ali antipatije, bila bi pa velika politična napaka, zapreti oči in izjaviti, da je mogoče gledati samo na Malo zvezo in ne na Nemčijo. Značilno je, da so ga radi potovanja v Berlin napadali samo doma.

Dalje je izjavil Gömbös, da na Madjarskem pač obstaja vprašanje kralja, da pa so legitimisti sprožili tudi vprašanje priključitve, kar je zopet avstrijska zadeva. Gömbös vztraja pri svojem mnenju, da vprašanje kralja sedaj ni aktualno. V ostalem pa je habsburško vprašanje evropski problem.

Ministrov govor so navzočni sprejeli z velikim odobravanjem.

Nek visok kolonialni uradnik v Parizu je glede te zadeve izjavil, da gre za agitacijo, ki bi lahko ogrozila bodočnost alžirske kolonije. Ta agitacija se v zadnjem času širi zato tako močno, ker jo baje podpira moskovska kominterneta. To bi bilo sklepati tudi iz tega, ker se je okrepila obenem razen v Tunisu in Alžiru agitacija tudi v Maroku, kjer je položaj še resnejši, ker tam več gorskih plemen sploh še ni podjarmljenih. Drugi, ki simpatizirajo z Arabci, pa trdijo, da nima komunistična propaganda s tem gibanjem ničesar opraviti, ampak da se domače prebivalstvo samo upira pretiranemu centralizmu francoskega režima, ki ima alabe posledice tudi za gospodarsko življenje kolonij. Neodvisne arabske države v severni Afriki so nesmisel, ko niti egiptovski nacionalisti, ki se nahajajo vendar v notranjosti popolnoma neodvisni državi, ne morejo spraviti iz Egipta angleškega visokega komisarja in angleški kondominij v Sudanu ter angleški posadki v Suez in Port Saidu. Znano je tudi, s kako radikalnimi sredstvi je italijanska vojaška oblast zatrla arabski nacionalizem v Tripolisu, kjer o takem pokretu danes ni več ne duha ne sluha. Spričo ogromne tehnične premoči francoskega orožja ni mogoč noben uspešen pokret, ne glede na to, da si večina prebivalstva niti ne želi kakšnega arabskega gospodarstva, ker Arabci vladanju absolutno niso kos. Pač pa, tako pravijo ti domačemu prebivalstvu prijazni krogi v Parizu, bo treba Arabcem dati čim večjo samoupravo in opozarjajo na zgled Anglije, kjer bo parlament v kratkem sklenil jako liberalno federativno ustavo za Indijo.

Kar se tiče velikih sprememb v kolonijah, ki jih je napovedal generalni guverner Carde, bodo najbrž zaenkrat obstojale samo v imenovanju novih generalnih guvernerjev, s čemer pa kolonialni problem seveda še ne bo rešen.

Vidov dan

Ljubljana, 24. jun. AA. Vidov dan 28. junija se praznuje vsako leto kot spominski dan preminulih borcev za vero in domovino s slovesno božjo službo. V tukajšnji stolnici se bo daroval slovesen requiem ob 10 dopoldne. Svečani pravoslavni obred se bo vršil v kapeli vojašnice vojvode Mišića in sicer ob 10, parastos pa ob 11. V evangelijski cerkvi se bo vršila slovesna služba božja ob 10.

Banjaluka, 24. junija. 1. Danes je bil tukaj slovesno odprt kongres Narodne obrambe. Kongresa so se udeležili delegati iz vse države. Posebno številno so zastopane mladinske organizacije Narodne obrambe.

Stavka tipografov v CSR

Praga, 24. junija. 2. Davi so v znak protesta, ker je vlada znižala brezposelnim podporo, pričeli stavkati tipografi. Stavka bo trajala do ponedeljka do 2 jutraj. Vsi češkoslovaški listi so že danes izdali nedeljsko izdajo.

Velikopotezen nemški gradbeni načrt

Berlin, 24. junija. AA. Prihodnji teden začno orjaško gradnjo omrežja avtomobilskih cest. Najprej bodo zgradili cesto Frankfurt na Meini—Mannheim, Heidelberg, ki bo tvorila del avtomobilske ceste iz Hamburga v Basel. Po celotnem načrtu, bo Nemčija dobila več novih avtomobilskih cest s severa na jug in z vzhoda na zapad.

Kreuger je ponarejal tudi denar

Vigo, 24. junija. AA. Že nekaj časa se vrši v Madridu in Lizboni preiskava glede ponarejenih španskih bankovcev po 500 peset. Pri ponarejevalcih, ki so jih aretirali v Lizboni, so našli tudi pismo švedskega industrijalca Kreugerja, ki se je usmrtil v Parizu. Pismo je baje v zvezi z načrtom o izdelovanju ponarejenih francoskih, španskih in italijanskih bankovcev.

Razstava poštnih znamk

Dunaj, 24. junija. (a) Korbiro poroča: Predsednik avstrijske republike g. Miklas je danes otvoril mednarodno razstavo poštnih znamk. Na razstavi je zastopanih 600 razstavljalec iz Evrope in iz prekomorskih držav. Razstavljenci so tudi mnogi redki in znameniti eksemplarji poštnih znamk.

Dr. Gregorij Rožman:

Duhovni pomen našega planinstva¹

Ko sem bil kot prvošolec prvič prišel z gore kralja Matjaža, a sive Pece, se nekaj dni nisem mogel znajti v domačem in vašem življenju. Čutil sem se duhovno prenovljenega in bogatejšega. Bil sem v svetu, za me novem, v vsem čistem, dosledno resničnem in neskončnem Stvarniku povsem bliskem. Po vrnitvi z moje gore »Tabor«, kjer se mi je Gospod na svoj način razodel v delih svoje moči in lepote, se mi je zdelo vse prerekanje, opravljanje, vsa neodkritost in nedoslednost tako majhna in ogabna! — Od tedaj sem se ob vsaki turi v prelesten svet naših planin še bolj prepiral, da pomeni planinstvo za vsakega, ki hodi z odprto dušo in s čutečim srcem po veličastnih sledovih božje lepote, duhovno ozdravljen in etično poglavit.

Čim večkrat obiščeš iste vrhove, stopaš po istih stezah in skalah, tem bolj jih čutiš kot svoje dobre znanke. Vsaka samotna planinska cvetka ob potu te pozdravi, kakor da je teško čakala, boš li to leto prišel in jo videl, preden odveti. Vsak pogled po grebenih in dolinah ti odpre v duši spomin na že obledelo sliko, ki se zopet osveži. Naravi si ves blizu, brat si ji in sestra. Z vsakim korakom odpada od tebe vse, kar je

narejenega, nepristnega, kar je samo belež, ki zakriva pravo bistvo. Med planinci izginjajo vse socialne in stanovske razlike, ki tvorijo v dolini neredko visoke zidove, kateri nas ločijo. Planine nas zblížajo, ker se ob pristnosti narave pokaže tudi človek v svoji naravni pristnosti. Tedaj pa smo si ljudje drug drugemu zopet blizu, smo si dobri in plemeniti, z eno besedo: človeku človek — kar si v mestu in vaseh, žal, nismo vedno. Zato je v planinah duhovno zdravje; res! toda le za tistega, ki je vreden, da stopi v skrivnostno svetišče božjih lepot. Znak dekadence je, če se pričnejo mešati med planince taki, katerih srca so za duhovne vplive božje narave zaprta, ki niso razvade in nepristnost dolin v planine. Planinstvo ne sme biti kakor občestna krčma, kjer ni razvedrila brez alkohola, harmonike in plesa. S tem bi izgubilo svoj visoki duhovni pomen, in bi ga več treba ne bilo. Čemu hoditi v planine po to, kar lahko na vsak korak najde ob široki cestil —

Planinstvo, ki zveste pristaše zblíza v veličastju narave Bogu in med seboj, naj ostane vez med dobrimi ljudmi in naša srčna želja ter stvarna potreba je, da v dobi, ko se med človeštvom trga ena vez za drugo, naj postaja ta vez od dneva v dan močnejša.

Ta cilj je vreden, da mu služi vneto vsak pravi planinec.

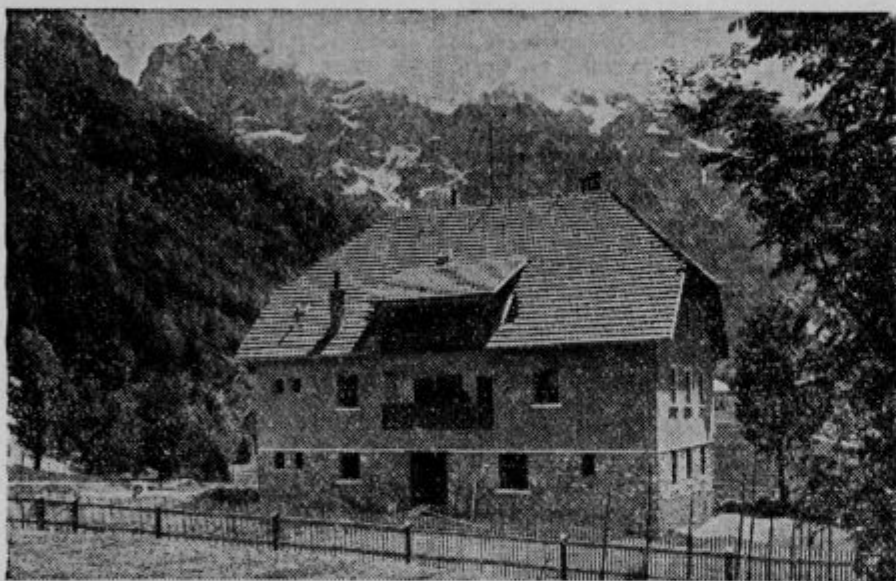
¹ Iz jubilejne številke Planinskega vestnika.

40 letnica SPD

Redki so, ki ne bi bili deležni naprav Slovenskega planinskega društva. Številna pota, izpeljana po lepih planinah in strmih vrhovih, dobro zavarovana, nas vodijo dan za dnem v kraljestvo narave. Številna zavetišča, pravi planinski hoteli, nam nudijo zatočišče in zavetje ob lepem in slabem vremenu. Lepo izpeljane markacije, kačipot, vse to priča o delu SPD. Zato je dolžnost slehernega prijatelja narave, da se danes ob 40 letnici spomni plodonosnega delovanja tega društva. V svoji skromnosti SPD ne priredi kake nabiralne akcije za prispevke, temveč tudi ob tem jubileju nudi darežljive roke. Za mal denar dobiš krasen Almanah t. j. jubilejno številko SPD z lepimi slikami in s pestro vsebino. Album naših gora, ki je najlepše tovrstno delo pri nas, se dobi za ceno 30 Din. Nad 40 krasnih slik v bakrotisku, delo naših najboljših planinskih fotoamaterjev, krasni to zbirko. Lepšega darila za god ali za spomin ne moreš nuditi prijatelju, kakor če mu pokloniš Album naših gora. Ta knjiga se do-

biva danes pri vходу v veliko dvorano Uniona. Slavnostna akademija se prične danes ob 10. uri v veliki dvorani hotela Union. Akademijo otvori dr. Pretnar, predsednik SPD. Slavnostni govor govori dr. Josip Tominec, urednik Planinskega vestnika. Na to sledi prva slovenska filmska akademija, sestavljena iz najlepših prizorov Skalaškega filma »V kraljestvu Zlatoroga«, dalje iz filma »Triglavske strmine« in iz Badjurčevega filma »Triglav po zimic«. Vse te prizore pa bo spremljala slovenska narodna pesem, nanašajoča se na naše gore. Na to prireditve so vabljeni vsi člani SPD kakor tudi vsi ljubitelji narave in naših gora. Prvih 10 vrst je rezerviranih za predstavnike oblasti, za delegate planinskih društev in za one, ki se izkažejo z vabilom. Vsi ostali prostori so brezplačno na razpolago članom SPD in njihovim prijateljem. Prosimo, da blagovoli p. t. občinstvo zasedati svoje prostore še pred 10. ker se začne ob 10. prenos proslave po naši radio oddajni postaji.

Planinski dom v Logarski dolini

je najnovejša planinska postojanka Savinjske podružnice SPD. Dom je bil odprt lani ob začetku glavne sezone. Stavba je lična, solidno zgrajena in okusno opremljena. Ne manjka niti kopalnice niti vodovoda, na prostem, pod šumečim slapom Palnikom pa je gostom Doma brezplačno na razpolago kopalni bazen. K planinskemu domu spada kot dependanca Tillerjeva koča. Obe planinski stavbi,

ki sta v prvi vrsti namenjeni letoviščarjem, nudita gostom nad 60 postelj. Dobijo se sobe z eno, dvema in več posteljami. Cena prenočišča je 12 do 20 Din, celodnevna oskrba, hrana (štirikrat na dan) in stanovanje pa stane 42 do 50 Din, pri čemer se upošteva lega sobe.

V planinskem domu je letovalo lani mnogo odličnih gostov. Naj omenimo le dve skupini, nad 50 angleških profesorjev in znanstvenikov, ki so bivali v domu nad mesec dni.

Tudi letos je dom pripravljen za sprejem večjega števila letoviščarjev in drugih gostov. Oskrba postojanke je, kakor lani, pod spretnim vodstvom gđ. Knafličeve, ki se vedno potrudi, da postreže gostom kar je možno dobro in poceni.

Kdor je bil enkrat v Logarski dolini, se vrne spet in spet, saj je res divno, ves dan gledati pred seboj veličastne gorske velikane in uživati najčistejši čudodelni planinski zrak.

RES LEPE OBLEKE

ter pristna angleška sukna in najboljše lodne za sportne obleke si gospodje še vedno kupujejo pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Ivan Albreht:

Ljubljanska kronika

(Kramljanje Fridolinu Žolni v spomin.)

Ljubljana ni kar tako, prosim, in ljudje, ki prebivamo v njej, tudi ne. Včasih smo bili (ljudje in Ljubljana seveda, ker brez ljudi tudi Ljubljana ni) — deželno stolno mesto, poltelj osrčje Slovenije in zdaj sedež Dravske banovine, kar smo še danes. Z osrčjem je nekoliko nerodno. Zaneslo nas je malo v stran, skoraj bi dejal, na rob, vendar tega ni kriva Ljubljana, temveč smola, ki nam je odkrnila dober kos Slovenije. Kadar se kje kaj odkrhne, je s središčem ali osrčjem vselej križ. Koliko je že bilo ljudi, celo sam sem že nekaterega poznal, ki je temeljito sedel naravnost na sredo stola ali stolčka, dobro sedel, bi rekli, pa se je kje kaj odkrhnilo in se je mož iz najvarnejše sredine, tako rekoč iz osrčja, nenadoma znašel na robu. Marsikdaj zdrkne tudi kdo čez rob ali pod rob. Za tak položaj je preveč izrazov in jih tu seveda ne kaže naštevati.

No, h koncu to sploh ni važno, le zastran Ljubljane sem hotel reči, da je izredno blagoslovljeno in oblagodarjeno mesto. Zmeraj ima česa v izobilju, marsikdaj celo preveč, lahko to in ono odstopi drugim, ki so bolj potrebni.

Pomislite, med vojno, ko je bilo čez in čez tako pomanjkanje, smo imeli v Ljubljani — blata, dobrega cestnega blata nič koliko! Snega je bilo tudi na preostanje in smo ga ponujali še v nebesa. Sam tedanji gospod župan ljubljanski je upal, da nebeska občina sprejme ljubljansko ponudbo.

»Bog ga je dal, Bog ga bo vzela,« so njegove krlate besede, ki so preživele svojega roditelja.

Tudi na sploh je v vojni dobi po našem mestu vladalo izobilje. Imeli smo vojakov in smo jih lahko pošiljali na vse vetrove, tudi v grobove, kar po dva v en grob, ker jih je bilo le preveč.

Premogli smo tudi marsikaj drugega, pa ne maram vsega naštevati. Kaj bi se na široko ustil in baharil, ko vendar pomnetnemu človeku zadoščata eden ali dva primera.

Po vojni nikakor ne smemo prezreti navdušenja. Kje na svetu je še toliko navdušenja, prosim, kakor smo ga imeli v Ljubljani? Nikjer, pravim, nikjer. Prav lahko bi ga bili še kam oddali in so si ga nemara tudi kje kaj izposodili od nas. Od samega navdušenja namreč nismo skoraj niti opazili, kdaj so nam prijazni sosede navdušeno odrezali nekaj udov. Nič ne bo dosti napak, če rečem, da je malo manjkalo in bi nam bili pogoltnili še samo Ljubljano z navdušenjem vred.

Kakor navdušenja, smo bili v obli meri deležni tudi ogorčenja. Ogorčeno smo odklanjali vse, kar smo ogorčeno sprejemali: prijazne pogodbe z Italijo, izid koroškega plebiscita, notranje-politične borbe, vse, čisto vse. To je bilo ogorčenje, da človek skoraj jesti ni utegnil! Iz navdušenja in ogorčenja smo prekucnili celo nekaj spomenikov (nesreč pri tem ni bilo nobenih) in radi obilega ogorčenja je še zdaj kak spomeniški podstavek prazen. Samo iz ogorčenja, da Nikarte misliti, da ni kandidatov, ki bi se dali v prikladen poprju, naravni ali čeznaravni velikosti namestiti na te podstavke, o, kandidatov je hvala Bogu zadosti, samo spoznamo se moramo poprej. To je namreč važno: spoznamo! Dokler smo imeli politične stranke, ha, smo se v Ljubljani odrezali! Toliko je bilo te robe, da na sporazum se misliti nismo utegnili. Zdal ni strank in so nemara le kje še kakke frakcije. Če naj to prevedem na slovensko,

bi morda frakcije imenoval — odlomke, vendar ne vem čisto natančno, ker nisem politik. Naj bo že tako ali tako, če so res frakcije, nam tudi sporazumov ne bo manjkalo. Podlaga je dana in to je, mislim, poglavitno.

Sploh pa rajši pustimo politiko! Ni, da bi se človek ukvarjal z njo, če ni zanjo rojen. Ljubljanska kronika pozna dovolj drugih zanimivosti. Če samo pomislim na število Narodnih vlad, predsednikov, podpredsednikov in poverjenikov, blagor mu, kdor jih ve na pamet! Lepo vrsto bi jih lahko prepuščili komurkoli, celo sami Višnji gori. Stavim, da bi se slavnj polž splašil spričo naglice, kakršno so se nekoč menjale narodne vlade, predsedniki, podpredsedniki in poverjeniki!

Pa kaj vlade! Kdor ni videl v Ljubljani pogreb, sploh ne zna ceniti našega mesta! Seveda ne mislim vsakdanjih pogreb, tisto v tem okviru ni nič. V mislih imam le velike, bi skoraj dejal — narodne pogoře. Glede teh smo mojstri in nam je tudi nebo zadnja leta bilo jako naklonjeno. Kar zapored so se poslavljali od nas veliki ljudje, ko pa bi kdaj imelo biti preveč odmore (človek ni zmeraj navdušen za smrt), smo se spomnili takih, ki so se preselili v večnost zunaj Ljubljane, dasi bi sodil ta njih korak na pomerij mestne občine. Spomnili smo se in hajdi po njihovem zemski del! In smo imeli spričo tega res vrsto takih pogreb, da nam jih lahko marsikatero mesto zavida. Še ljudje, ki smo se jih živih otresali kakor cigán mrčesa, smo pokopali s slavo in častjo, ki je zares v ponos slovenskemu osrčju. Ne bom se zlagal, ako trdim, da je bil med slovesno pokopanimi, če ne več — vsaj eden, ki bi se bil bel Ljubljani lepo zahvalil za slaven pogreb in ga odstopil komurkoli, ako bi mu bilo naše mesto za kako, četudi manj slavnostno priliko, poklonilo

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpen- tinovo milo gospodinj zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Djakovska katedrala - umotvor

Včeraj smo poročali, da je v petek ponoči in dopoldne gorela znamenita djakovska katedrala, katero je zgradil veliki hrvaški škof dr. Strossmayer.

Zgorele so dragocene orglje, ki so pred 50 leti veljale 28.000 goldinarjev, tri dragocene stenske slike. V nevarnosti je bila tudi kupola, a so jo gasilci rešili.

Kakšen umotvor je ta cerkev, naj povedo sledeče vrstice:

Ze dolgo pred Strossmayerjem so snovali djakovski škofje načrte za novo katedralo, toda dasiravno so imeli denar že nabran, se vendarle ni nihče drznil lotiti tako odgovornega deal, ki stoji stoletja in stoletja kot spomenik svoje dobe. Šele Strossmayer se je odločil, da bo dovršil dolgoletni sen svojih vernikov. Ker pa je ta duhoviti in široko izobraženi mož hotel ustvariti res mojstrovino, kakršnih je malo v Evropi, se je odpravil na pot in pregledal vse veličastne božje domove po Italiji in Nemčiji (kakor tudi na Dunaju in Pragi) in izbral od sleherne katedrale le najlepše domisleke, ter jih presadil v svoj načrt. Končno se je odločil za romanski slog ter poklical znamenitega profesorja dunajske akademije umetnosti, Karla Roesnerja, kateri mu je izvršil po njegovih zasnovah načrt zgradbe. Toda pri tolikem podjetju, kakor je bila ta veličastna zgradba, pač ne more biti brez zaprek. Preden je zgradba dobila streho, je arhitekt Roesner umrl in pustil stavbo nedodelano. Na njegovo mesto je prišel arhitekt Frid. Schmidt, ki pa je seveda prinesel svoj načrt, katerega je bilo treba prilagoditi prejšnjemu, da je šlo delo uspešno naprej.

Za slikarska dela je naročil Strossmayer iz Rima umetnika Aleksandra M. in Ljudevita Seitzja, ki sta (dasiravno sta zelo zamudno ustvarjala) dala katedrali zares visoko umetniška dela. Lahko rečemo, da sta zapustila katedrali pravo galerijo slik. Cerkev je posvetil Strossmayer apostolu Petru. Mo-

tivi slik so vzeti iz starega in novega zakona. Poleg teh so tudi motivi iz hrvaškega folklornega žanra kakor tudi lik škofa Strossmayerja. Izmed slik, ki jih je zdaj ogenj uničil, so velike vrednosti freske: Ustvaritev Eve in Izgon Adama in Eve iz raja. —

Kako je Strossmayer notranje doumel svoje veliko delo, nam pričajo njegove besede: »Djakovska cerkev nima za naše ljudstvo le nabožnega namena, marveč tudi prosvetni namen. Umetnine so za vse države in narode prave učilnice, iz katerih se uspešno širi prosveta. Narod brez umetnin je tudi brez vzorov in smisla za višje življenje...«

Od leta 1813
odličen
bel šifon

recimo polovico pogrebnih stroškov. Drugo polovico vem, da bi bil brez oklevanja prepustil za reziro ali kaj takega, in nemara bi še kaj napisal povrh, kar tako brez honorarja, skoraj bi dejal — iz hvalečnosti.

Sedmin niti omenjati nočem. Saj vemo, da so sedmine v našem mestu tako rekoč odlični narodno-gospodarski faktor. Slišal sem prijatelja (pravi, da je spričo visokih let na vse pripravljen in se tudi božje dekle nič več ne boji), na neki sedmini mi je pravil, kako si ničesar tako pristržno ne želi kakor — priti na lastno sedmino. Ako bi mogel z merodajne strani dobiti tozadevno trdno zagotovilo, pismeno seveda in primerno kolkovano, da bo torej res lahko navzoč na lastni sedmini, bi ga to zelo, zelo pomirilo in splošno ublažilo vse njegovo osebno počutje. Nič drugega si ne želi, pravim (kakor mi je sam zaupal), le to bi še predlagal, zastran sedmine namreč, naj bi bila okrog prvega, med prvim in petim vsakega meseča. Potem, pravi prijatelj, bi lahko še dolgo živel.

Ali je mogoče še kaj lepšega povedati o sedminah? Mislim, da ne.

Pa ni Ljubljana samo na tem ali onem področju oblagodarjena, nihče ji ne more očitati, češ: »Je že res, tega in tega imate v izobilju, toda kaj je pa z onim?«

Nak, le počasi! Nikjer se v Ljubljani ne damo ugnati! Vzemimo za primer samo — afero! Same po sebi to ni nič, saj jih imajo povsod po svetu, neke manj, druge več; brez afer bi sploh afere ne bilo. Drži! Mi pa jih imamo, vsakdo si jo lahko izbere po lastnem okusu, afer po mili volji! Če samo malo preletimo; afera luksuznega blaga, volvska afera, svinčna afera, — saj ni človeka, ki ne bi imel vsaj pol ducata afer za seboj — brez uoštevanja tistih, ki morda še pridejo. Imeli smo

Ljubljanske vesti:

V ljubljanskem filmu

Sobota zvečer.

Po ulici se sprejaha gruča mladih ljudi, da, še prav mladih ljudi. Radovedno se ozirajo na vse strani, očitno so tuji, ki si hočejo ogledati Ljubljano in nje zanimivosti. O, in teh je toliko...

Priidejo pred Vodnikov spomenik. V mrak raste močehni Vodnik, a tako je tema okrog njega, da radovedni tuji ne morejo zgruntati, kaj bi ta temna postava predstavljala.

»Jaše konja?« vpraša eden v bratsko donečem naglasu.

»Ne jaše konja,« odgovarja bližje stoječi. »A ima u rukama nešto. Možda bio je političar...«

Ta naš Vodnik ima sploh žalostno posmrtno vlogo. Ves ljudi dan mora tam stati sredi branjev, prav za prav še to ne: hrbet jim kaže. Čez cesto pa škili proti Amerikan Baru, kjer so lepe in dobre stvari, le par korakov je do tja, pa ne more nika-

mor. Res, potem pa še ponoči, ko tuji pridejo, da bi lahko prišel na svoj račun, je pa tako temno okrog njega, da ne vedo radovedneži ali konja jaha in nazadnje pogruntajo, da je bil najbrže kak iznajditelj...

Tista gruča stopi čez cesto. Ustavijo se in eden bere: »A-mé-ri-kan Bar«.

»Bar, bar, bravo!«

»Idemo unutra.«

»E, pa dale«

»Sjajno!«

»Zatvoreno! Pa šta je to? Deset sati i bar zatvoren. E, to vam je Ljubljana...«

Niso se mogli načuditi, kako je vendar to, da so pri nas v Ljubljani bari in celo taki kakršni je »Amerikan Bar« — ponoči zaprti. Če to ni za tuje, ki je vaju takih nočnih zabavišč, naravnost interesantna zanimivost, potem Ljubljana nima nobene vrednosti več.

Ljubljana nosi prav na svojem sreću tudi zanimivost, ki je pa tako edinstvena in redka, da je prav gotovo ne najdemo v nobenem evropskem kulturnem mestu. Na sredi Ljubljane, malodane v geometrijskem središču imamo pravi, pravcati, resnični — čudi se čudom! — kozolec! In stavlil bi, da pet in devetdeset procentov Ljubljančanov tega ne ve, čeprav je to dragocena točka. Če bi na primer vprašali: »Kaj se ti zdi, kje je od Vodnikovega spomenika prvi kozolec?« Vsak bi odgovoril, da gori za Šiško nekje ali v Črni vasi. A vendar bi podvomil, če je od Vodnikovega spomenika pa do prvega kozolca 100 metrov! Sto metrov ni nobena daljina, kajne. Gotovo so tisti ljudje, ki so pisali in risali razne vodiče po Ljubljani, naredili veliko napako, da ni nikjer ta kozolec naznačen. Je namreč od Studentovski ulici na grajskem poboju. In kaj bi bilo bolj primerno, da tujcem pokazemo, kot je ta kozolec? Morda bi se prav tako čudili kot — zapremlu »Amerikan Baru«.

terpentinovo milo, ž njim

se lepo pere, če ga zahtevate,

Idilo koscev na Barju - motijo tatovi

Barabe kradejo koscem hrano

Barje, 24. junija.

Danes na svetu marsikaj kradejo, toda da kradejo koscem na Barju jed, ki jo imajo s seboj, tega pa bržkone večina čitateljev le še ne ve. Barjanski travniki so po večini last okolčanov, predvsem Posavcev in Sentvidčanov. Za te je košnja na Barju, ali na morostu, poseben dogodek. Gospodinjte to najbolj vedo, ker morajo tokrat v kuhinji pripraviti jedače, da je kaj. Ob tej priliki gredo po navadi v lonec tudi zadnji ostanki prekaženega prejšnjega mesa, ki so še ostali od pusta in od velike noči. Kdor pozna življenje po naših vaseh, ve, da je »avinjska stvar« samo ob izrednih slučajih na kmečki mizi. Razen tega pa je treba ob košnji na Barju nakuhati velike mere črne kave, da kosci pri trdem delu in dobri jedi niso žejni. Če greš na Barje kosit, ostaneš tam ves dan, večkrat pa tudi po več dni skupaj, ne da bi prišel domov spat, ker bi v potih izgubil preveč časa.

Najlepši so ob košnji na Barju večeri, zlasti še, če je noč lepa mesečna. Kdor takega večera sam ni

doživel, ne pozna lepote barjanske idile. Tu kose kosci ob luninem svitu do 11 in še delj, v hladu je namreč bolj prijetno kositi, kakor pa ob hudi dnevi vročini, in kosa že sama dovolj pogreje človeka. Zato vriskajo, da odmeva z enega konca Barja na drugi konec. Vsak gleda, da bo bolje zavriskal. In ko je kosa odložena, se razlega pesem.

Zjutraj pa, ko se kažejo komaj prvi svitci novega dne, so kosci spet čili in veseli na nogah. Prijetno je kositi na Barju, to so vam travniki, dolgi, da vidiš komaj z enega konca na drugega. In to idilo v zadnjih letih večkrat zmotijo posebne sorte ljudje, kosec jim pravijo: barabe. Ko kosiš na enem koncu »parta«, se ti na drugem koncu prikrađa baraba, ena ali dve, do tvoje jedi, ki jo imaš, pa ti pobere vse, ali pa ti pusti najslabše. Resnično, taki slučaji posebno letos niso redki. Cela partija takih barab živi danes na Barju od tega; sedaj je njihova sezona. Niti najskrbnejša racija ljubljanske policije jim ni kos, kdo bo pa šel stikat po vsem Barju za temi tiči. So pač tudi posebni časi.

Evharistični kongres v Mostah

Vremenske nepravilnosti so preprečile največjašnji del evharističnega kongresa za Moste preteklo nedeljo, ko je izostala slovesna procesija z Najsvetejšim po cestah in ulicah mošćanske občine. Zato bo ta procesija danes ob 4 popoldne. Procesija pojde iz Salez. mladinskega doma na Kodeljevem. Vsi, ki se je nameravajo udeležiti, naj se že pred 4. zberejo na stadijonu Salez. mlad. doma. Procesijo bo vodil inšpektor Jugoslov. salezijanske inspektorije g. dr. Frančišek Walland. Po procesiji bo darovanje, nato bo na stadijonu govoril g. p. Kazimir Zakrajšek, zatem bodo pete litanije Srca Jez., posvetitev presv. Srcu, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim.

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Peskovo, Kamenarovičovo afero, da omenim samo dve prav glavni iz polmislne dobe, koliko je pa še drugih! Se jaz, čisto neznan zemljan, nisem brez afer. — In; o, gledalci pa v vseučiliške afere, Bog nebeški, lahko nam jih zavida vsak živ duh, ki zna količnik ceniti pomen in vrednost afer! Ne le po tehtnosti, tudi po načinu vsakokratnega zaključka so pri nas afere tako mnogo-vrstne, da bi lahko o njih »napisal celo knjigo«. (Ne zamerite, te fraze so me na gimnaziji naučili profesorji, ki so bili napravili vse izpite z odliko. Drugega se nisem dosti naučil, zato sem si tole bolj temeljito zapomnil in dragoceno rečenico zdaj, po dvajsetih letih, tudi brž uporabim, da tako izkažem gimnaziji hvaležnost in hkratu izpričam svojo klasično naobrazbo! Nočem pa biti sraka v pavemem perju in zato rajši po pravici povem, odkod mi je dana učenost. Sicer bi si še utegnil naprtiti kako — afero, kaj se ve!)

Zastran afer torej res nismo nikoli v zadregi. Toliko vrst jih je, da bi menda še strokovnjakom lahko delale preglednice. Najbolj zanimivo smo imeli ondan in bi jo, mislim, morda lahko kam poslali za vzorec, pa ne brez vrednosti, ampak mogoče priporočeno ali pa kar po povzetju.

Ker nisem strokovnjak, se nemara niti ne bom znal izraziti. Afera namreč skoraj niti ni bila javna, ko pa je končala, smo iz javnih poročil javnega zbora izvedeli, da afere prav za prav ni bilo. Zbor je celo sklenil, naj se izreče posebna pohvala za vestno vršitev vseh dolžnosti onemu, ki je bil izpoderzan — v aferi brez afer.

Kakor rečeno, nisem strokovnjak. Nemara bi se pa le poerečilo uveljaviti take pridelke kot — izvozno blago. V časih gospodarske krize je treba na vse misliti, ali ne?

Sicer teh stvari res ne razumem — in če je kje kaj narobe, pa prosim po stari domači šegi prav prijazno, naj ne bo zamere.

Huda nesreča pred magistratom

Ljubljana, 24. junija.

Pred magistratom se je danes popoldne pripetila huda nesreča. Mimo magistrata je pripeljal Turkov tovorni avto, na katerem je bil med drugim tudi 23-letni Turkov hlapec Janez Babnik, ki se je šele pred kratkim vrnil od vojakov. Babnik se ni dovolj trdno držal na avtu, temveč je kar prosto sedel. Ko je moral tovorni avto, ki je vozil precej hitro, zaviti okoli stražnika, je sunek okreta vrzel Babnika z avtomobila. Babnik je priletel z glavo ob rob Robbovega vodnjaka, kjer je obležal s prebito lobanjo. Prav tedaj so zapirali obrate in okrog nezvestnega Babnika se je na mah zgrnila množica. Pogled na ponesrečenega Babnika je bil strašen: čez vso dolžino glave je imel veliko in krvavečo rano. Udarce je bil tako močan, da je Babniku počila lobanjska kost. Nekdo je telefoniral po reševalni avto, ki je Babnika takoj prepeljal v bolnišnico. Stanje Babnika je zelo nevarno in imajo zdravniki le malo upanja, da bi mu rešili življenje.

„BARVE, LAKE, FIRNEŽ“

in vse vstale plesarske in slikarske potrebščine — ako hočete biti res zadovoljivo postreženi — kupujte le v trgovini.

„LUSTRA“ V LAZNIK

Ljubljana, Gosposvetska 8 (poleg Slamiča). Tel. 2753
Pri večjem odjemu znaten popust.

Tujsko-prometna razstava

V Frančiškanski ulici je v kratkem času postala predmet zanimanja vseh slojev našega prebivalstva. Vedno večje število obiskovalcev poseča razstavo, predvsem pa zunanji gosti, zlasti iz Savske banovine, ki se o njej zelo pohvalno izražajo. Ta razstava je dobila s tem mnogo širši pomen, kakor se je moglo pričakovati, ker bo služila propagandi naših tujsko-prometnih krajev zlasti s tem, da je obisk razstave brezplačen in da dobi tam vsak obiskovalec priložnost »Putnika« in podrobne informacije o tujsko-prometnih krajih Dravske banovine. Naprošajo se uprave zdravilišč in leto-višč, da pošljejo čim več propagandnega materiala Tujsko-prometnemu svetu Kraljevske banjske uprave, da ga razdeli med obiskovalce razstave.

Da se olajša obisk razstave številnim gostom, bo razstava odprta prihodnji teden tudi popoldne od 16.—18. ure.

Vsem, ki imajo srce za delavskega otroka

Med najizrazitejše proletarske občine v Sloveniji spada nedvomno občina Moste pri Ljubljani. Zaradi velike brezposelnosti in njenih posledic največ trpijo otroci delavskih staršev. Da bi tem revnim otrokom vsaj za nekaj časa poskrbela zdrava zrak, solca in tečne hrane, je Vincencijeva konferenca v Mostah organizirala počitniško kolonijo za dečke na prijaznem gradu Otočcu na reki Krki pri Novem mestu. Kolonijo bodo vodili gg. salezijanci. Prispevek za enomesečno bivanje na koloniji z vožnjo tja in nazaj je določen na Din 280. Ker pa v teh težkih časih večina delavskih družin niti te svote ne bo zmogla, bo treba otroke sprejemati povečini brezplačno ali vsaj skoraj brezplačno. Vincencijeva konferenca niti Salezijanski mladinski dom na Kodeljevem nimata za to sredstev, zaradi tega se obračata na prošnjo na vse dobre ljudi, ki imajo kaj srca za uboga delavskega otroka, naj po svojih močeh prispevajo v denarju ali v živilih, da bo mogoče čim več otrok sprejeti na kolonijo brezplačno. Darove kakor tudi prošnje za sprejem je pošiljati na Salezijanski mladinski dom na Kodeljevem. — Otroci se odpeljejo na kolonijo v torek, 4. julija.

Kaj bo danes?

Drama: »Okence«. Izv. Globoko znizane cene.
Opera: »Gloria Marica«. Zelo znizane cene.
Kino Kodeljevo: Ob 20.30 »Leseni križi«.
Kino Št. Vid-Vižmarje ob 18 in 20.30: »Wings«, letalsko-vojni film.

Nočno službo imata lekarni: mr. Sušnik, Marji trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska 4.

KAJ BO JUTRI?

Drama: »Izpreobrnitev Ferdiša Pištore«. Izven. Znižane cene.

Opera: »Marta«. Red B.
Kino Kodeljevo: Ob 17. in 20.30 »Leseni križi«.

Nočno službo imata lekarni: mr. Trnkoczy d., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

Huda nesreča na Brdu

Ljubljana, 24. junija.

Danes okrog 10 popoldne je prišlo na Cesti na Brdo pri Viču do hude nesreče. Po cesti je peljala sestra na ročnem, štirikolesnem vozičku svojega 6 letnega brata Rafka Oblaka, sina ključavničarja s Ceste na Brdo 144. Vstric vozička pa je pripeljal težek voz opeke. Mali Rafko je molil desno rok raz voziček. Voz z opeke je privozil tik vozička in je malo manjkalo, da ni podril vozička in povozil dekle in brata. Pač pa je voz tako stisnil otroku desno roko ob voziček, da mu jo je zdrobil v komolcu. Poklicani so bili reševalci, ki so ponesrečenega otroka z reševalnim avtom prepeljali v bolnišnico.

Na reševalno postajo je popoldne sam prišel drugi ponesrečenec, 25 letni mesarski pomočnik Ciril Pavli, zaposlen pri Anžiču. Pavli je rezal na stroju meso, stroj pa mu je med delom odrezal sredine na desni roki. Tudi njega je reševalni avto prepeljal v bolnišnico.

Klici vro nam iz dna duše:
„Živjo, slavni rod Libuše!
Bratska nas ljubezen veže!“
Slamič naj pa vsem postreže!

Ena je kresna nedelja v letu — en dan, ki naj bo ves posvečen treznosti misli! Danes ne zadržimo svojih sre! Danes tekmujejo za zmago treznosti! Danes ob 10 pridemo vsi v Rokodelski dom k obnemu zboru »Svete vojske«, popoldne ob 4 pa na Rožnik k cerkveni proslavi treznosti.

Slovensko planinsko društvo opozarja, da se prične slavnostno zborovanje v proslavo društvence 40-letnice v nedeljo, dne 25. t. m. točno ob 10 popoldne v veliki dvorani hotela »Unionac«. To naj blagovolijo vzeti v znanje vsi oni, ki so vsled tiskovnih pomot napačno informirani.

Lepa peč — Lutz

Ljudska knjižnica nudi za počitnice lepo zabavno čtivo slovenske, hrvaške, nemške in francoske literature. Prednost te knjižnice je, da je odprta cel dan od 8. do 12. in od 2. do 7. ure zvečer. Dalje, da izposoja tudi na deželo za daljšo dobo za tri tedne ali še daljše. Vpisnina znaša 5 Din, izposojevalnica od knjige pa eden do 2 Din. Nato zlasti opozarjamo podeželsko inteligenco, ki si ne more nabaviti vsled gospodarske krize knjig. Knjižnica pošilja tudi knjige po pošti, pa tudi ljubljanskim meščanskim krogom se priporoča knjižnica zlasti sedaj med počitnicami v obilni posej.

Služilnik Sporočamo vsem služkinjam, da je preložen izlet na Dobravo na 2. julij. Zbirališče bo na Kongresnem trgu ob 14.30. Odpeljemo se z avto-busom. Izlet se bo vršil ob vsakem vremenu. Posebno vabimo, da se udeležijo tudi vse članice pev-skega zbora in pripeljejo s seboj šč svoje tovarišice. Vljudo vabi — Poselska zveza.

Drugi kuharski tečaj Poselske zveze bo ob zaključku napravil razstavo, ki bo 28. in 29. junija v prostorih Služkinjskega doma v Križevniški ulici 2. Odprta bo od 8 do 20. Vabimo vse služkinje in tudi gospodinjte, da si ogledajo to razstavo, da bodo videli, kako si skušajo naša dekleta v večernih urah po trudopolnem delu še nadalje spopolniti svoje znanje v gospodinjstvu. Na obilem obisk vabi odbor Poselske zveze.

Izlet Krščanske šole za stolno župnijo, ki je bil preložen, se bo vršil na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija ob isti uri in na isti kraj, kakor je bilo prvotno določeno.

Za resnično slovensko vzajemnost. Dne 29. junija ob 20.30 v »Narodnem domu« v Ljubljani slavnostno zborovanje jugoslovansko-českoslovaških in českoslovaško-jugoslovanskih lig. Udeležili se ga bodo predstavniki vseh lig, to je 20 lig iz Jugoslavije in 10 iz Českoslovaške. Samo liga iz Brna je prišla 85 gostov. Ti bodo nastanjeni v skofskih zavodih v Št. Vidu. Naslednjega dne bo delovni dan, ki ga bo vodil časnikar Urban kot de-

PUDER DOUCE FRANCE
parfumerije LUBIN-PARIS

vsebuje skrivnost mladosti, ker

PUDER DOUCE FRANCE

daje dovršeno polt, hrani kožo, odpravlja črne pikice, dolgo ostane na obrazu ter ima prijeten, trajen in diskreten vonj

Že po prvi uporabi postanete stalen odjemalec

PUDRA DOUCE FRANCE
LUBIN-PARIS

Dobl se v vseh apotekah, drogerijah in boljših parfumerijah

legat praške lige. Na dnevni red pride razprava o konkretnih sredstvih, ki naj bi omogočila uresničanje vzajemnosti med Jugoslavijo in Českoslovaško. Izmed českoslovaških gostov je že prisel v Ljubljano g. Strakat, časnikar in zvest prijatelj Jugoslavije.

Matulantje humanistične gimnazije let-nik 1923. b. razred prirede 10-letnico mature v soboto, dne 1. julija 1933 pri »Ruskem carju« na Ježici. Gg. profesorji vljudo vabljani. Odhod z avtobusom izpred »Figovca« ob 20. uri.

Članstvo Podpornega društva železniških uslužbencev in upokojenecv v Ljubljani obveščamo, da se je društvena pisarna preselila z dnem 22. t. m. v III. nadstropje poslopja Nabavljalne zadruge uslužbencev drž. železnice v Ljubljani, Masarykova c. 17. Odbor.

Jadranska straža v Ljubljani preseli svoje uradne prostore v palačo Ljubljanske Kreditne banke, Tvrševa c. 1a-IV. Uradovanje za stranke bo kakor doslej ob delavnikih od 16.—19. ure. Vsled preselitve pisarno v dne 26. in 27. t. m. za stranke ne bo poslovala.

Avtobusni izlet na Koroško sprejema Putnik v Ljubljani prijave še 26. t. m. do 18. zvečer. Odhod 28. t. m. ob 5 izpred biljetarnice »Putnika« čez Podkorenski prelaz v Beljak-Kanzelberg-Vrba ob Vrbskem jezeru-Celovec-Gospa sveta-Klopinski jezero-Zelezna Kaplja-Jezersko-Ljubljana. Cena vožnje in prehrane 385 Din za osebo inkl. potni list in vizum. Drugi izlet je v Logarsko dolino. Cena vožnje 105 Din.

Koži manjka pri solnčenju mešoboe. Bakreno, temno polt in lepo gladko kožo dobiti le, ako mažete telo pri solnčenju z originalnim Niggerol (Patent št 5922) oljem ali kremom za solnčenje in masažo. — Dobl se v vseh lekarnah in drogerijah.

Drogerija GREGORIČ. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Umrli so v Ljubljani od 16. do 22. junija: Jamnikar Uršula, 81 let, vdova upokojenega drž. železničarja, Vidovdanska 9; Jerše Janez, 72 let, mizarski pomočnik, Japljeva 2; Graul Marija, roj. Svetlin, 75 let, zasebnica, Aljaževa 29; Legat Pavla, 84 let, bivša ključarica, Japljeva 2; Vončar Ivana, 74 let, modistinja, Vidovdanska 9; Lončar Ivana, roj. Zobec, vdova po županu kočevskega, Poljanska 16. — V bolnišnici so umrli: Okršlan Agata, roj. Mernik, 55 let, žena delavca, Medvođe 21; Čotar Vida, 4 mesece, hči knjigoveza, Dravska 7; Urban Pavel, poldrugo leto, sin posestnika, Ziga-nja vas 11 pri Trziču; Grabnar Vika, poldrugo leto, hči trgovskega pomočnika, Rožna dolina V-24; Urbanec Josip, 53 let, žel. kurjač v p., Dev. Mar. v Polju 74; Pleško Stanko, 10 mesecev, sin trafika-kanta, Vrstoškova 10; Regally Minka, 53 let, za-varovalna uradnica v p., Gosposvetska 10; Grebenšek Terezija, 31 let, dninarica, Št. Ilj pri Velenju; Tavčar Marija, 39 let, žena dninarja, Nemški Rovt; Sojer Ivana, 14 let, hči progovnega čuvaja, Notra-nje gorice 33; Škrbec Dragica, 3 leta, hči delavca, Moste, Predovčeva 42.

Opozarjamo na današnji oglaševanje tvrdke Mar-tino, Černe et Co., ki je bila letos v Londonu od-likovana z Grand-prix in zlato kolajno.

Specialno izbrbi modnih hlač in pumparc dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Dunajsko pranje svetlolikanje, šimenc, Kolo-dvorska 8.

RAB - Hotel Slavija tik

in VILA MARJAN v borovem gozdu nad morjem. Dunajska in domača kuhinja. Popolni pension od Din 60.— do Din 75.— z vsemi taksami. Prospekte pošilja Ante Filipini, bivši lastnik hotela Adrija.

Ljublj. vreme preteklega tedna

od 17. do 24. junija.

Ta teden se je zaključila pomlad, ki je bila ena najvažnejših, kar jih pomnimo v teku nekaj zadnjih let. Uvaževanja vredno je dejstvo, da smo imeli v tem času le tri popolnoma jasne dneve, brez padavin jih je pa bilo v vsem maju in juniju do 1. junija le sedem.

S petkom, 16. t. m. se je končala več nego teden dni trajajoča doba tipičnih pomladanskih neviht. Ko pa je začel poslednji dan, v soboto, barometer padati, se je vreme izpreverilo. Nastopilo je južno širokalno vreme z izpremenljivo oblačni-mi dnevi in z večinooma jasnimi nočmi. Običajni potek južnega vremena pa je v tem slučaju za ne-kaj časa prekinil vpad morskih zapadnih zračnih plasti, ki so se v strnjeni fronti v obliki skoraj viharnega zapadnega vetra vrnile v nedeljo, 18. t. m. ob 11.45 pod toplo atmosfero. Zategadelj je nastopilo hitro dviganje toplega in vlažnega zraka, ki se je pri tem dvigavanju močno ohladil ter pov-zročil nagel razvoj oblakov, ki so bili pred tem vpadom. Sledilo je močno ojačenje prejšnjega dežja, nastali so izredni nalivi z grmejnem. — Kmalu pa je ta pritisk iz zapada ponehal in že istega dne ob 3 popoldne se je začelo ob goren-ske strani jasniti. Nastal je najlepši večer z ne-navadno čistim ozračjem in divnim razgledom zlasti na Kamniške planine, ki so bile pobeljene približno do višine 1500 m.

Ze drugi dan se je prejšnje južno vreme, ki je vladalo pred tem vpadom, radi ponovnega pa-danja barometra ponovilo ter je ostalo tako do konca tedna. — V tem tednu je vsak dan deževalo in nabralo se je za 55 mm dežja. Najnižja tempe-ratura je bila v noči od nedelje 18. t. m. na ponc-deljek in to samo 6.8°C, najvišjo temperaturo smo pa imeli v tem času v četrtek 22. t. m. 27.0°C.

Za gospodarski napredek Dolenjske

Delovni načrt društva „Krke“

Na sinočnjem poslednjem večeru (v tej sezoni) društva »Krke«, kjer je z uspehom nastopalo pevsko društvo »Hugolin Sattner« ter je žel baritonist Zagorac mnogo priznan, je razvil predsednik dr. Perko načrt gospodarskega povzdiga Dolenjske, za katerega se z vsemi silami zavzema društvo »Krka« s svojimi krajevnimi celicami. Predvsem je poudaril svojstvo tega društva, češ, da je nepolitična organizacija in je tega društva lahko član vsak, kdor hoče delovati v društvenih intencijah ne glede na njegov svetovni nazor in politično opredeljenost.

Ob tej priliki je objavil podatke o bodoči elektrifikaciji Dolenjske: Naša javnost še ne ve, da je generalni proračun z načrti za elektrifikacijo iz Ljubljane proti Kočevju in na drugi strani proti Novemu mestu in Krškem že gotov. Letos najpogotneje do novembra bo že izpeljan daljnovod iz Črnuče do Grosuplje, kjer bodo zgradili večjo transformatorsko postajo, na katero se bo priključilo zagraško omrežje, da postane tam tok sigurnejši. To vest bo z velikim veseljem pozdravila zlasti tamna industrija, ki bo potem lahko nemoteno obratovala. Potreben kredit za elektrifikacijo do Grosuplje je že zagotovljen. Banovina bo dala 300.000 Din, Pokojniški zavod pa 600.000 Din. Z nabavo potrebnega materiala se je že pričelo, tako da bodo delavci pričeli kopati že meseca avgusta. Od celotnega zneska 900.000 Din bo šla ena tretjina za nabavo materiala v inozemstvu, dve tretjini pa bosta ostali doma. Delavstva, žal, ne bo mnogo zaposlenega, pač pa vozniki.

Prihodnje leto bodo Kranjske deželne elektrarne nadaljevale z elektrifikacijo od Grosuplje do Kočevja, kjer ima banovina svojo lastno kočevsko elektrarno. Ti kraji bodo zagotovo dobili elektriko že prihodnje leto, ker so deželne elektrarne pogodbeno vezane, da jim jo dajo. Nadaljevala se bo tudi elektrifikacija krajev od Grosuplje proti Novemu mestu, ki bo tudi prihodnje leto izvršena. Stroški bodo znašali za omrežje proti Kočevju okoli 2 milijona dinarjev, proti Novemu mestu pa 1 milijon 500.000 Din. Zaradi posojila so že v teku razgovori s Pokojniškim zavodom.

Druge zanimanje društva »Krke« je za prekrbo pitne vode, katero pogreša zlasti Suha Kratina. Državnemu higienskemu zavodu se imamo

zahvaliti, da se delajo načrti za 110 km dolg vodovod v Suhi Kratini. Začetna dela je omogočila banovina, ki je dala 150.000 Din samo za načrte in trasiranje. Ministrstvo socialne politike je votiralo 15 milijonov dinarjev kredita, enak znesek pa bo dala tudi banovina. Na načrtih se dela že eno leto.

Dolenjska naj ve, da ni več prepuščena sama sebi. Dela se mnogo, čeprav se o tem delu skoraj nič ne sliši. Še letos bosta dovršeni kapnici v Dečji vasi pri Trebnjem in v Podgradu (veljali bosta pa okoli 60.000 Din), majhen vodovod v Gornjem Suhadolu (60.000 Din), vodnjak v Gradišču pri Veliki dolini pri Krškem (12.000 Din). Za 6 km dolg vodovod v Cerkljah pri Krškem že polagajo cevi. Ta vodovod bo stal okoli milijon dinarjev. Več vodovodnih naprav bo zgrajenih tudi v kočevskem okraju. V Grčarici vodovodno zajetje (50.000 Din), v Koprivnici cisterna (100.000 Din), v Skrilju pa zajetje studenca z rezervarjem (80.000 Din). Pri vseh teh stroških niso zapopadna težakša dela, s katerimi prispevajo občine.

Dolenjska je tudi brez zadostnih komunikacij. Nujno potrebna je proga Sevnica—St. Janž. Obstojajo progi Ljubljana—Karlovce je treba temeljito izboljšati. Tudi je treba popraviti obstoječe ceste in zgraditi nove. Neprimerno bolj kot zasavska cesta, ki bi vezala Ljubljano preko Zidanega mosta z Zagrebom, je potrebna v prvi vrsti jadranska cesta, ki naj bi usmerila potovanja tujcev na naš Jadran čez naše ozemlje. V teh težkih časih bi zadoščalo, da se razširi in mestoma utrdi sedanja že obstoječa cesta čez Kočevje na Delnice. Prav tako so potrebne razširjenja ceste Kočevje—Zužemberk—Novo mesto in izboljšanje ceste Ljubljana—Novo mesto—Zagreb. Eminentne važnosti bi tudi bilo razširjenje ceste Sevnica—St. Janž—Trebnje—Zužemberk, da bi se promet na Jadran vršil tudi lahko s te strani. Ta druga varianta je velikega pomena tudi s strateškega stališča. Lahko rečem, da govorim iz srca vse Dolenjske in tudi v interesu vse banovine, če odločno protestiram proti nameravani zgradbi nove zasavske ceste. Tu ne držijo nobeni razlogi, ker se itak že gradi paralelna cesta Ljubljana—Janče—Smartno pri Litiji za Kunom v Radeče. Brezposelni trboveljski rudarji se lahko zaposle na vseh cestah. Tako bo delo za Dolenjsko zares širokopotezno in odredljivo v teh težkih časih.

Avstrija

zemlja lepote
in nizkih cen

Vas vabi!

Zgodovinska mesta / Sredogorje in planine / Obalna kopališča / Zdravilni vrelci / Termalna kopališča / Žične železnice

Izvanredni popusti na vožnji!

INFORMACIJE:

Oesterreichisches Verkehrsbureau Wien I. Friedrichstrasse 7

a v Jugoslaviji: „Putnik“, društvo za tujski promet, Ljubljana, vse njegove podruž., kakor tudi vsi večji potovalni uradi

ni pozabila nalepiti na dopisnico kazenske znamke. Seveda je moral naslovil plačati kazenski porto, že od veselja, da je dopisnico le prejel. Ampak juristi si sedaj belijo glave, ali je bil ta porto upravičen! Dopisnica je bila oddana v redu, ko je bila poštna taksa še 50 par. Če bi bila dopisnica prišla drugi dan v Ljubljano, kakor bi se spodobilo, bi ljubljanska tvrdka tedaj ne plačala kazni. Nista pa ljubljanska pošta in ljutomerski odpošiljalec kriva, če je dopisnica prišla šele sedaj v Ljubljano, ko je taksa 75 par. Tvrdka pa je le plačala porto 50 par. Ampak kdo naj bi se sicer kregal z našo pošto, ki je tako natančna!

Ernst Toller na poti v Slovenijo

Ime Tollerjevo se je že na lanskem budimpeštanskem penklubskem kongresu populariziralo; tem bolj pa je pripomogel do razširjenja, kakšna boji misija svetovnega Penkluba, na letošnjem kongresu v Dubrovniku. In po teh svojih nastopih je znan tudi širši javnosti. Ernst Toller je priznan nemški lirski, dramatični, novelist, esejist itd. Njegovo umetniško poslanstvo je: borba za pravice proletariata in vsega človečanstva. Ta ideja se oblikuje v vseh njegovih delih; radi nje je sedel v zaporih, radi nje so šle njegove knjige na grmado, on sam pa se je rešil z begom pred divjastvom hitlerijancev. In to je prinesel v Dubrovniku pred zbrane književnike sveta: Ako je Pen-klub organizacija svetovnega mira in ljubezni, katere člani se morajo v svoji domovini med drugim zavzemati za pravice preiganjancev, kako so vršili to svojo dolžnost nemški penklubovci, pred čigar očmi je gorela grmada znanstvenih in visoko kvalificiranih umetniških knjig, ne da bi oni s prstom genili.

Toller potuje po Jugoslaviji že ves junij, pročuje življenje naših ljudi in kraje. Jutri dopoldne pa bo prisel v Ljubljano, kjer bo ostal menda še ves terek, nato pa se bo odpeljal proti Sušaku. Jutri zvečer bo nastopil v našem dramskem gledališču, kjer bo čital odlomke iz svojih del, pesmi, novel in dram. Posebej so znana njegova dela, ki izvirajo iz zaporov, n. pr. pretrčljiva »Schwalbenbuch« ali »Justiz« ali »Erlebnisse«. Naslovi njegovih dram pa pričajo o silnem njegovem kipenju za delavstvo že v začetku svojih stvaritev, »Massenmensch«, »Maschinenstürme« itd. Njegova največja moč je vsekakor v tem, da zna s svojo sugestivnostjo prikleniti nase mase in jih voditi z neodoljivo silo za seboj v boj za pravice ali smrt.

Jutri zvečer ob 6 se bo vršil v dramskem gledališču recitacijski večer nemškega socialističnega pisatelja Ernsta Tollerja, ki se bo na poti po Jugoslaviji ustavil tudi v Ljubljani. Program njegovega večera jutri: 1. Duhovna gibanja v mladi nemški literaturi. 2. Čitanje iz lastnih pesmi. 3. Poglavlje iz knjige »Eine Jugend in Deutschland«. 4. »Das Schwalbenbuch«. 5. Scene iz dram, »Hoppla, wir leben!« in »Die blinde Göttin«. — Vstopnice, ki se bodo prodajale danes in jutri od 10—13 dopoldne in od 15—17 popoldne v opernem, a jutri tudi od 18 zvečer dalje v dramskem gledališču, bodo imele sledečo ceno: za se-deže 10, 6 in 4 Din, stojišča 3 Din.

Dva duhovnika obsojena

Sobotno »Jutro« prinaša iz Novega mesta to-le poročilo:

»V mali sodni dvorani sta se v torek vršili kazenski razpravi proti 35letnemu Ambrožiču Francu, župniku na Turjaku, in proti 43letnemu Torkarju Antonu, kaplanu pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

Kratka obtožnica navaja, da je župnik Ambrožič na 1. decembra letos dejal v župni cerkvi bratona Antonu in Vinku Sušteršiču in Kozarju Ivanu, ki so prišli v cerkev kot zastopniki Sokola v krojih, naj stopijo v sredo cerkve, da jih bodo ljudje gledali v tistih umazanih cunjah. To da je izrekel z namero, da jih izpostavi zasmešanju in preziranju. Obtoženec je zanimal, da bi izrekel te besede, pač pa je trdil, da jim je samo odkazal prostor v cerkvi ob strani, kjer so moške klopi. Zasiščane priče so izpovedale, da je obtoženec pri vstopu Sokolov v cerkev res izrekel inkriminirane besede, ki so vzbudile med ljudmi smeh. Sodišče je župnika Ambrožiča obsodilo na 1000 Din globe, ki ji mora plačati v enem mesecu, sicer bo moral odsedeti 17 dni zapor.

Kaplan Torkar pa je, kakor pravi obtožnica, 2. februarja v župni cerkvi pri oznanilu vernikom dejal, da jim mora povedati žalostno vest, da so bili voditelji bivše SLS dr. Korošec, dr. Orizšek, dr. Natlačen in dr. Kulovec od vlade kaznovani s tem, da so jih internirali v južne kraje, kamor so bili odvedeni po policijskih organih. Dne 19. februarja pa da je po prečitnem župnem oznanilu, ki se je pečalo z okrožnico banske uprave na šole glede Sokola, pozval starše, naj pazijo na svoje otroke, ker otroci niso državni, ne sokolski in ne učiteljevi, temveč njihovi. To da je govoril pred verniki z namero, da povzroči nerazpoloženje proti naredbam oblastev in državni ustanovi. S tem je obtoženec zakrivil prestopok po členu 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Obtoženec je priznal obe dejanji, a se je zagovarjal s tem, da si vesti o konfincijah voditeljev bivše SLS ni izmislil, temveč da jih je izvedel iz dnevnega časopisa. Glede svojega tolmačenja okrožnice banske

uprave pa je dejal, da imata do otrok pravico v prvi vrsti družina in cerkev, potem šele država. Obtožnica pravi, da je gore navedeno obtoženec govoril očitno zato, da vzbudi med ljudmi nerazpoloženje proti sokolski organizaciji. Sodišče je obtoženca obsodilo na denarno kazen 600 Din pogojno na dve leti.

svetovno zdravilišče in le-tovišče zdravi bolezni želo-de, črevesja, jeter, srca, ledvic itd. Vrelci: Tempel, Styria in Donat. Sezona od 1. maja do oktobra. — Prospekti pri Putniku in zdravilišču

Koledar

Nedelja, 25. junija, Treznostna, 3. pobinkoština nedelja: Viljem, opat; Henrik, škof.

Ponedeljek, 26. junija: Janez in Pavel, mučen-ca; Vigilij.

Novi grobovi

† Milica Potočnik, učiteljica v Leskovcu pri Krškem, je po dolgi, mučni bolezni včeraj mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v ponedeljek ob 16 v Trbovljah na tamkajšnje pokopališče. Naj ji sveti večna luč! Žalujoci materi in bratu naše iskreno sožalje!

† V Veliki Račni pri Grosupljem je umrl železničar v pokopu Anton Okora, star 56 let. Pogreb bo jutri ob 8 zjutraj na pokopališče na Kopanju. Naj v miru počiva! Žalujocih mase sožalje!

Pogreb blagopokojne gospe Hermine Gornik roj. Cegnar

bo v nedeljo 25. junija ob pol 3 popoldne izpred Glavnega kolodvora v Ljubljani na pokopališču k Sv. Križu.

Osebnosti

= Nevarno je obolel za črevesnim prehladom g. Jožef Plepelec, župnik pri Sv. Emi. Vsi, ki prijaznega gospoda poznate, se ga epomijnajite.

= Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Za župnika v Stranica je imenovan Jože Zolner, dosedaj kaplan v Zetalah; župnika Kapela pri Brezicah je podeljena tamošnjemu provizorju g. Cirilu Poderžaju. Provizor v Stranica Anton Medved pride za kaplana v Pilštanj. — Prestavljeni so sledeči kaplani: Franc Bohaneec iz Konjic v Apače; Franc Časl iz Soštana v Konjice; Jože Lampret iz Sv. Trojice v Holazah v Zetale; Ivan Vodeb iz Slovenske Bistrice k Sv. Petru pri Mariboru. — Za kaplane so nastavljeni sledeči gg. semeniški duhovniki: Ivan Černoga v Ruše; Leopold Mihelič v Slovensko Bistrico; Franc Podgornik k Sv. Trojici v Halozah; Stanislav Trobina k Sv. Juriju v Slovenskih gorah; Martin Urnjek v Soštanj.

= Imenovana sta za pogodbeno zobno zdrav-nico dravske stalne voj. bolnišnice dr. Jelena Vučičević-Bankovič z letno nagrado 24.000 dinarjev in za državnega podkovskega mojstra X. položajne skupine Anton Može, do sedaj podkovski mojster-dnev-ničar.

= Odlikovani so z zlato kolajno za vestno vršenje službe pehotni poročniki Zdenko Šrajber, Miloš Novakovič, Ivan Kališ in Leopold Lončar; topniški poročnik Evgen Camonja; konjeniška poročnika Vladimir Purič in Konstantin Sabo; inženjerski poročniki Anton Skok, Dragoljub Jurkovič, Alojz Budina in Marko Draškovič; zrakoplovna poročnika Viktor Benedik in Albin Vesel; pehotni podporočniki Bartol Karuza, Franjo Rupnik, Valentin Koropec in Branko Sunara; topniški podpo-ročniki Milan Vodenik, Franc Bezjak in Ivan De-rok; s srebrno kolajno za vestno vršenje službe topniški podporočnik Alojz Kralj, zrakoplovni na-rednik-vodnik III. razreda Ivan Čafuk, pehotni na-redniki Miro Rogan, Dragotin Bunčič, Peter Orelj, Dragotin Flegar, Ivan Markič in Alojz Stržinar; topniški naredniki Ivan Zgonc, Anton Nekrep, Franjo Damiš, Alojz Kočevar, Alojz Kralj, Alojz Host-nik, Josip Erlač, Josip Vidas, Marko Kablar, Bo-ris Arsič, Josip Škrabar, Franjo Jurca, Aleksander Šlakep; inženjerski narednik Ivan Margetič; top-niški podnaredniki Stefan Leskovar, Franjo Knez in Herman Frančič; konjeniški podnarednik An-drej Blažič; inženjerski podnarednik Krešimir Šti-mec; mornariški narednik-vodnik II. razreda Josip Prinčič; mornariški narednik-vodnik III. razreda Konrad Kolšak

= Upokojeni so peh. narednik vodnik I. razr. pešpolkita Boko Kotorske, na službi pri intendanci poveljstva Boke Kotorske Alojz Bojola, narednik vodnik I. razreda Filip Tratinik in konjeniški nare-dnik vodnik I. razr. 8. konjeniškega polka, na službi pri zagrebškem voj. okrožju Andrej Sinko.

BAŠKA NA OTOKU KRKU

Slovito udobno morskno in klimatično kopališče za odrasle, otroke in neplavalce. Največja 2 km dolga plaža na našem Jadranu. Ugodno solčenje na peščenih morskih plažah. Dnevna parobrodka zveza s Sušakom in ostalimi mesti gornjega Jadrana. Električna razsvetljava, vodovod, zdravnik, lekarna itd. Hoteli: »Baska« — »Grandi« — »Europa« — »Prla« — »Velebit« — »Volari« — »Pension« — »A. Barbalis« — »Jadran« — »Kvarner« — »Ruža« — »Tomaš« — »Triglav« — »Zvonimir« — »Gostilna P. C. Dajmović in več privatnih vil in hiš. — Informacije pošlje na zahtevo brezplačno Uprava kopališča.

HOTEL VOLARIČ Kompl. pension (4 krat) s taksoni Din 55.— do 75.— Iz sobe ravno na **MORJE** Jazz-band! Danzing! Veslanje! Motorni čolni! Komfort!

Strela ubila mater

Dolnja Lendava, 23. jun.

Ta teden smo imeli toliko boljše vreme, da so ljudje lahko pospravili večino sena. Vse — staro in mlado — je bilo na travnikih. Včeraj popoldne se je zopet zaoblčilo in nekaj dežja smo do-bili. Vmes je tudi nekajkratov zagrnelo. Ljudje so s travnikov razbežali in so iskali zavetje pred dežjem pod drevesi.

Horvat Ana iz Hotize pa se je skrila pod kupček sena. Udarila je strela. Može, ki so bili

pod drevesi, so videli, da gori en kupček sena. Ko je prenehalo liti, so može šli, da bi pogasili go-rečo seno. Ko so seno razvrgli, se jim je nudi strahen prizor. Pod senom je bila ženska, kateri je že zgorel nos in obe ušesi, sploh je bila ope-čena po vsem obrazu. Stara je bila 30 let. Ne-srečnica zapušča tri majhne otročičke in prav kmalu bi bil rojen četrti.

Nesreča je ljudi zelo pretresla in vse žaluje z nesrečno družino.

Evharistični dan v Domžalah

v nedeljo, dne 2. julija 1933.

Slovesnost se vrši na prostem pri kapelici Ma-tere božje na Gorici. Pri sv. maši in blagoslovu je skupno ljudsko petje. Pri procesiji pojejo cerkveni zbori evharistične pesmi.

Sporod:

1. Ob 9 se prenese Najsvetejša iz cerkve v ka-pelico.

2. Slavnostni govor o presv. Evharistiji — g. superior misijonišča Alojzij Pohar.

3. Sv. maša pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom — g. dekan Matej Rihar.

4. Evharistični shod na istem mestu kot sveta maša. 1. Namen in pomen te slavnosti — g. dekan Matej Rihar. 2. Sv. Evharistija in krščansko življe-nje — g. provincijal dr. P. Guido Rant.

5. Procesija z Najsvetejšim. Vrši se v sledečem redu: 1. Domžalsko farno bandero, 2. domžalska godba, 3. gasilska društva vseh far, 4. fara Dob, 5. Homec, 6. Ihan, 7. Mengeš, 8. Rova, 9. Vodice, 10. Domžale. — Pri domžalski fari je red sledeči: 1. Bandero sv. Rešnjega Telesa — za njim moški, 2. šolska mladina z zastavo, 3. Kat. izobraževalno in podporno društvo z zastavo, 4. dekliška Marijina družba z zastavo, 5. ženska Marijina družba, 6. mengeška godba, 7. narodne noše vseh far, 8. belo-oblečene deklice vseh far, 9. otroški vrtec, 10. pevci, 11. duhovščina z Najsvetejšim, 12. občinski zastopniki in zastopniki oblasti, 13. drugi ljudje, ki bi kakorkoli zaostali: moški in ženske. — Vsaka fara gre — lepo v parih — v redu, ki si ga sama določi in za katerega skrbe njeni reditelji. — Po procesiji — na prostem pri kapelici.

6. Blagoslov z Najsvetejšim po rimskem obredu. — Zaključek: »Povsod Bogale« (71) 3 kitice, skupno z godbo.

Birmovanje v radovljjski dekaniji

Jesenice, 23. junija.

Levi savski breg radovljjske dekanije ima le-tos birmovanje. Prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman povečini privrkat obiskuje te žup-nije in prav zaradi tega mu verniki povsod prire-ajo svečan sprejem. Vse je v mlajih, slavočkih in zastavah, cerkve okrašene, slovesno pritrkavanje, ljudstvo veselo in praznično razpoloženo. V torek je bila birma v skrajnem kotu naše države v Rale-šah, v sredo v Kranjski gori, v četrtek pa v Alja-ževi župniji na Dovjem. Triumfalna je bila škofova pot iz Kranjske gore na Dovje, skozi vse vasi, pri vsakem znamenju in kapelici slavočki in mlaji. V najlepšem vremenu pa se je vršila birma v petek pod romantično Golico pri Sv. Križu nad Jeseni-cami. Majhna je ta župnija, zato pa tem lepša, saj spadata sem celo obe gorski koči na Golici.

Svečan sprejem na Jesenicah ob 6 zvečer je nekoliko kazil dež, ki nam prav vsak dan rosi izpod neba. Tudi Jesenice so vse v zastavah in toliko mlajev še nikoli ni bilo okoli cerkve kakor letos, in cerkev sama je okrašena, da je veselje bivati v tej krasni hiši božji.

Cviček se vam zdi čisto prekišel

in vam morda povzroča zgago? Vsa neprijetna kislost na zgine in zgaga vas ne bo več pekla, če mu priložite **Radenske zdravilne vode**

še bolje pa

Radenske Gizele vode

ki barve vina nepotemni. Taka pijača je zelo slastna, vam pogasi žejo ter vas telesno in duševno osveži in okrepi.

Radenske vode

so poceni in jih lahko dobite v vsaki trgovini in gostilni

Na begu pred nevihto pod vlak

Sv. Križ na Slatini, 24. junija.

Huda nesreča je zadela Nežo Tadini iz Tekaševa. Na nebu so se zbrali temni oblaki in prihrumela je nevihta in oznanila hudo uro. Tadini je bila na poti domov in je radi bli-žajoče se nevihte neprevidno bežala čez trač-nice. V hipu, ko je hotela prestopiti progo, jo je podrl došli vlak in nesrečnici odrezal glavo.

Pet let je potovala iz Ljutomera v Ljubljano

Doživljaj nedolžne pošne dopisnice.

Dne 7. junija 1928 je oddal neki gospod v Ljutomeru dopisnico za neko ljubljansko tvrdko z nekim naročilom. Kod je romala ta čas dopis-nica je težko uganiti, ampak poštni pečat ljuto-merške pošte je nedvomno pristen in razločno kaže, kdaj je bila dopisnica oddana. Dopisnica je prišla v Ljubljano točno dne 23. junija 1933, torej je za to potovanje potrebovala točno pet let in šestnajst dni! Ta čas bi lahko vsaj petdesetkrat obšla zemlja.

Vsa čast naši pošti, ki tudi po petih letih ne zavrne pripraste dopisnice, temveč jo točno, če-prav z majhno zamudo izroči naslovljencu. Obču-dovanja vredna je tudi natančnost naše pošte, ki

Zahvala.

Tudi jaz sem prejel hranilno posojilo od Hranilne posojilnice »Moj Dom« v Ljubljani Tyrševa cesta 31/I., s katerim sem si kupil posestvo v Hraslju pri Grosupljem. Najbolj me veseli, da plačam za posojilo samo 2 1/2 % letno in da lahko isto vračam v izredno majhnih obrokih.

Zato izrekam zadrugi »Moj Dom« mojo za-hvalo in vsakemu svetujem takojšnji pristop.

Pečnik Alojz, posestnik, Hraslje 6, p. Grosuplje.

PRISTEN MALINOVEC brez umetnih barvil (ustreza zak. predpisom) ALKO d. z. o. z. Tel. 23-35 Ljubljana - Gosposvetska c. 13

Ostale vesti

— Matura na kočevski gimnaziji. K letošnji maturi na realni gimnaziji v Kočevju je bilo pripuščenih 19 kandidatov in štiri privratniki. Višjemu tečajnemu izpitu je predsedoval inspektor v prosvetnem ministristvu g. Karel Prijatelj. Višji tečajni izpit so napravili sledeči kandidati: Arko Roland, Bergman Oton, Carl Milan, Flak Jože, Golob Fr., Kovačič Rudolf, Lah Franc, Langot Dušan, Lavička Zdenek, Majerle Vinko, Meden Maks, Otahal Josip, Perc Jože, Rus Ciril, Sernec Gvidon, Šega Janez, Koren Anica in Peterlin Vida. Na jesenski termin je bilo reprobiranih pet kandidatov.

— Višji tečajni izpiti na državni realni gimnaziji v Celju so se vršili pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. dr. Antona Melika, univ. prof. v Ljubljani, od 12. do 23. junija. K izpitu se je prijavilo 53 rednih pripravnikov, med temi 7 pripravnic, nadalje 2 pripravnik in iz lanskega osmega razreda in 1 privatist, skupaj 56 pripravnikov in pripravnic. Izpit so dovršili naslednji pripravniki in pripravnice: Aškerc Anton, Barle Marijan, Bračko Evald, Brence Otmar, Cizej Adolf, Čremožnik Pavel, Delakorda Natalija, Dolcher Alfonz, Ermenc Božidar, Grešak Ivan, Gorečan Marijan, Hodžar Rado, Hribenec Valentin, Hubert Valtar, Jačar Alojzij, Jan Vladimir, Jenko Ciril, Jerič Marija, Jeršinović Nikolaj, Juvan Klemen, Kostanjšek Danijel, Kovač Oton, Krajnc Borislav, Krušič Bogomil, Lebtsch Herbert, Lipičnik Maksimilijan, Marincič Borut, Mastnak Pavla, Mihelič Vladimir, Misja Boris, Mravljak Dušan, Musar Pavlina, Ogriček Marijan, Oražem Milena, Orožen Milan, Pestevšek Rihard, Pilih Zoran, Prodnik Ivan, Ravnikar Viljem, Rosenstein Leon, Simončič Anton, Simončič Stefan, Sparhakl Stefanija, Svetličič Adolf, Sertel Franc, Šmigovec Viktor, Šunko Flora, Toš Franjo (privatist), Vengust Karel, Voglar Milan, Zabukovec Milutin in Žužič Savo. Štirje pripravniki so bili reprobirani iz enega predmeta na dva meseca.

Moderna peč Lutz

— Mokronog se svečano pripravlja, da sprejme vse, ki pohite dne 9. julija na Zalostno goro pri Mokronogu k zborovanju Zveze bojevnikov. Iz Ljubljane bo vozil posebni vlak in je cena za vožnjo, zajtrk v vlaku in kosilo 45 Din. Prijave sprejema tajništvo ZB v Ljubljani, Tyrševa cesta 15 (Orient) in pa skupine Zveze bojevnikov. Tovariši bojevniki dne 9. julija vsi v Mokronog. Pripeljite s seboj tudi družine, prijatelje in znance!

— Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoloženosti za delo povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprte telesa in poživljuje kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju po zavzemanju »Franz-Josef« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Romanje na Višarje, ki se vrši ob priliki 1900 letnice našega odrešenja 31. julija, nudi vernikom ugodno priliko, da izpolnijo svoje morebitne obljube, podane višarski Materi božji. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane 31. julija zjutraj ob 7.30 in pride v Žabnico okrog 13. Iz Žabnice gredo romarji peš k višarski Materi božji, ki kraljuje 1800 m visoko v renovaljeni romarski cerkvi. Zvečer ob 7 bo romarska pridiga, po pridigi rimska procesija z lučkami. Naslednje jutro bodo sv. maše od 4 dalje. Ob 5 romarska pridiga, nato sv. maša z ljudskimi petjem, po maši skupno obhajilo. Odhod z Višarj okrog 8, prihod v Ljubljano 1. avgusta popoldan med 4 in 5. Cena vožnje Ljubljana—Žabnica in nazaj, vizum in izkaznica je 65 Din, ki se plačajo naprej, ko prejme romar izkaznico. Priglasiti se je treba do 1. julija 1933. na naslov: Romarski odesk Katoliške akcije, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. Vsi udeleženci, ki pridejo od drugod v Ljubljano, da vstopijo v romarski vlak, uživajo 1/2 popust na železnici na podlagi izkaznice. Pri prijavi je treba navedeti ime, priimek, rojstno leto, poklic, ime očetovo in pristojno občino.

DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL!

dajte mu »ENERGIN« za krepitev krvi, živcev in teka. »ENERGIN« pospešuje razvoj otroka. Otrokom 3 krat na dan po 1 malo žličko okusnega »ENERGIN«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah, pol litra 35 Din.

— Sprejem v kapucinski dijaški konvikt v Studencih pri Mariboru. V dijaški zavod se sprejemajo zdravi, nadarjeni dekci, ki se nameravajo pozneje posvetiti redovniškemu stanu in so dobro dovršili osnovno šolo ali kakšen gimnazijski razred, ki so pravno nepokvarjeni in sinovi zgledebnih katoliških staršev. Dijaki obiskujejo državno klasično gimnazijo v Mariboru. Tisti torej, ki bodo v času od 20. do 23. junija vložili pri gimnazijskem ravnateljstvu prošnje za sprejemni izpit, ki se bo vršil, dne 26. junija ob 8 zjutraj, se lahko po opravljenem sprejemnem izpitu, če nameravajo prosi za sprejem, predstavijo vodstvu konvikta. Prošnje za sprejem, ki se jim morajo priložiti kretni list, šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, zdravniško spričevalo in premoženjski izkaz, naj se naslovijo na »Vodstvo kapucinskega dija. konvikta, p. Studenci pri Mariboru. — Internat za dijakinje raznih srednjih šol. — Zavod šolskih sester v Mariboru naznana, da bo imel v novem šolskem letu v svojem internatu posebne oddelke za dijakinje raznih mariborskih šol, ter jim nudi poleg popolne oskrbe tudi pomoč pri študiju in nemško oz. francosko konverzacijo. Otvoril bo tudi 5 mesečni in celoletni tečaj za pouk v nemškem jeziku.

— Sprejem gojencev v vojaške šole. Razen šol, ki smo jih že objavili v »Slovenec« od 18. junija, bodo letos sprejemale gojence iz meščanstva tudi

Štrojna šola mornarice v Kumboru in Zrakoplovna podčastniška šola v Novem Sadu. Reflektanti za mornariško šolo ne smejo biti mlajši od 15 in pol in ne starejši od 18 in pol let; za zrakoplovno šolo pa ne smejo biti mlajši od 17 in ne starejši od 21 let. Sprejemni pogoji za navedeni šoli so razvidni iz službenega vojnega lista št. 20 od 21. junija, ki je interesentom na razpolago pri pristojnih vojnih okrožjih in na vseh orožniških postajah.

— Romarski shod na Rocnem pod Šmarno goro (Tacen) bo v nedeljo, 9. julija. Ob 9. uri pridiga in sv. maša, popoldne ob 4 popoldne pete litanije.

— Razpisane so za 1. oktober sledeče podoficijske šole: Stručna podoficijska šola pri mornarici; konjeniška, artiljerijska in inženjerska podoficijska šola. Pojasnila in vse potrebne vojaške zadeve vam uredi Franc Per, kapetan v pokloju, Ljubljana, Maistrova ulica 14 (nasproti vojašnice vojvode Mišiča).

— Pri hripi, bronhitis, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zaslezenju v nosu, sapniku in grlu, obolenju ušes in oči skrbite za to, da se želodec in črevo večkrat temeljito izčisti z naravno »Franz-Josef« grenčico. Sloviti strokovnjaki v zdravilstvu potrjujejo, da zelo dobro de »Franz-Josef« voda trpečemu človeštvu pri rdečici in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Prvi shod pravnikov slovenskih držav. Priprave za shod so v polnem teku. Društvo »Pravnik« poziva pravnike, da priprave svojo udeležbo na shodu. Prispevek znaša 100 Din in se pošilja na društvo »Pravnik« v Ljubljani. Prijave se sprejemajo do vključno 1. avgusta. Iz krogov slovenskih pravnikov se je do sedaj prijavilo že lepo število.

— V Crngrobu pri Škofiji Loke priredil 2. julija Zveza bojevnikov velik tabor. Ob pol 8 odhod iz Škofje Loke v Crngrob, kjer bo ob 9 sv. maša za umrle vojaške v svetovni vojni, ob pol 10 cerkveni govor, po govoru pa slovesna sv. maša. Cerkevni govor in slovesno sv. mašo bo imel dekan in kanonik proč g. Matija Mrak. Po cerkvenem opravilu bo zborovanje na prostem, kjer bodo govorili odborniki osrednjega odbora Ivan Marinko, Stanko Prijatelj in Ivan Rozina ter zastopnik skupin. Pri prireditvi bosta sodelovala godba in pevski zbor iz Škofje Loke. Popoldne bo velika veselica na prostem. Pridite vsi, ki hočete preživeti nekaj lepih uric v prosti naravi!

— Tovariši maturante učiteljske iz leta 1922 pozivam na družinski sestanek v svrhu proslave desetletnice mature. Zberemo se dne 30. t. m. ob 11 v steklenem salonu kolodvorske restavracije Ljubljana, glavni kolodvor, kjer se porazgovorimo o poteku proslave. Posebnih vabil ne bo. Za pripr. Delkin D.

— V Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine št. 51 od 24. junija je objavljena »Uredba o činu strokovnih šol nasproti srednji šoli in fakultetam«, dalje »Določila, po katerih se priznavajo banovinski prispevki za napravo gnojšč in gnojničnih jam« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933«.

— Za brezposelnega očeta je daroval po mariborskem uredništvu »Slovenec« g. A. P. iz Maribora Din 20. Bog plačaj!

— Vabimo na subskripcijo! Konec junija bo izšel »Krog«, zbornik leposlovja, umetnosti in razprav v založbi sodrušnikov in v uredbi R. Ložarja. Sodelovali bodo: Miro Javornik, Edvard Kocbek, Rajko Ložar, Bogomir Magajna, France Marolt, Pino Mikar, Boris Orel, Bogo Pregelj, Božo Vodušek, Vilko Umkar in dr. Knjiga bo obsegala 160 strani revijalnega formata z originalno glasbeno prilogo V. Ukmara, osem prilog na umetniškem papirju z reprodukcijami plesa Pina in Pie Mikarja, del ljudske upodabljajoče umetnosti in del F. Goršeta, M. Maleša, arh. F. Tomažiča in dr. Cena knjigi znaša v prednaročju Din 35, v knjigotržstvu bo cena znatno višja. Subskripcija traja do 30. junija. Knjiga se naroča v subskripciji na naslov: Zbornik »Krog«, Ljubljana, Bleiweisova cesta 20/III.

— Zbrani spisi Ivana Cankarja niso samo v kras, ampak dolžnost vsake zavedne slovenske hiše. Upati je, da bo celotno delo (19 ali 20 zvezkov) dokončano v dveh letih. Dosedaj je izšlo že 15 zvezkov tega ogromnega dela. Vsak zvezek ima temeljit uvod in obširne opombe urednika spisov Izidori Cankarja. Kupite sproti posamezne zvezke, ki jih dobite v poljubni originalni vezavi ali priglasite se za naročnika teh zbranih spisov pri Novi založbi v Ljubljani.

„KARITAS“

nudi sledeče ugodnosti: 1. Sprejemnina samo 10 dinarjev. 2. Mesečni prispevki so stalno enaki. 3. Izplačilo cele zavarovane vsote je zajemeno. 4. Zavarovanje se lahko odkupi ali spremeni v plačevanja prosto z znizano zavarovano vsoto. 5. Brezplačno sozavarovanje otrok. 6. Jamstva Din 45.000.000. Zahtevajte prospekt: »KARITAS«, Ljubljana, palača Vzemne zavarovalnice.

— Prešeren — naš ponos! Naš ponos pa ne sme biti v puhli hvali, da imamo Slovenci Prešerna, marveč v tem, da ga tudi poznamo. Naš ponos mora biti, da vemo za bistvo njegovo, saj ni pesnil le za književne zgodovinarje. Pesnik je za vsakogar med nami, za ves naš rod, za kmeta, meščana, dijaka. Vzemimo njegove poezije večkrat v roko in jih prečitajmo od vrste do vrste, od verza do verza. Kulturna dolžnost vsakega Slovenca je, da svoje velike može pozna tudi po njihovih delih. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani je izdala Doktorja Prešerna zbrano delo, ki sta ga uredila dr. Avgust Pirjevec in dr. Joža Glonar. Ljubljana, 1919, 295 strani. Cena broš. izdodu je 40 Din, vez. v platno 55 Din, v usnje 90 Din. To delo obsega vse, kar se nam je o Prešernu ohranilo. Naša deviza naj bo: Prešernovo zbrano delo v vsako privatno in javno knjižnico!

Novi Vinodolski

Priljubljeno družinsko kopališče na gornjem Jadranu z lepimi in prostranimi plažami; dolgo obelno sprehajališče s prostranim parkom. Prvotnosti hoteli pensiji in moderne vile. Izvrstna voda in električna razsvetljava. Dnevno izleti po kopnem in morju. Tenis ter razvit plavalni in ribarski sport.

— Prva pomoč in reševanje v gorah. Mladi in v planinstvu zelo agilni zdravnik dr. Bogdan Breclj je napisal brošuro »Prva pomoč in reševanje v gorah«, ki jo je izdal in založil osrednji reševalni odesk SPD v Ljubljani. Dr. Bogdan Breclj je vodja tega odseka ter ima veliko izkušenj z reševanjem v gorah — znano je, da se je po njegovem vodstvom posrečilo najti kmalu truplo ponesrečenega Sandija Wissiaka — kot zdravnik pa je za tako knjigo bil seveda v prvi vrsti poklican. Brošura bo zelo prav prišla našim planincem, saj se nesreče, zlasti manjše, v naših gorah vedno bolj množe, do-

Mariborske vesti:

252 otrok gre na morje in Pohorje

Ne mestnem načelstvu se je vršila v petek zvečer pod predsedstvom mestnega svetnika gosp. Ozvatiča zadnja seja izbirne komisije za bolešno in slabotno deca, ki se bo poslala na stroške občine in dobrotelčnih institucij na Pohorje in morje. Na seji so bili končno veljavno izbrani iz cele armade prosilcev oni malčki, ki so najslabotnejši ter najbolj potrebni okrepitve na svežem zraku in soncu. Mestna občina je prevzela na svoje stroške oskrbo 138 otrok; 90 jih pojde na Pohorje k Sv. Martinu v tamošnji poštinski dom, 42 pa jih odrine s kolonijo Pomladka Rdečega križa v Kaštel Lukšič oziroma v Kraljevico. Stroški za vsakega otroka znašajo 600 Din na Pohorju, 800 Din pa na morju. Skupno bodo znašali stroški 87.600 dinarjev. Poleg teh občinskih kolonistov pa pošlje še posebej Podmladek Rdečega križa 41 otrok na morje in Društvo za zdravstveno zaščito dece 73

□ Potovanje v Rim. Radi sprejema pri sv. očetu in radi duhovniškega zborovanja v Mariboru se je moral datum izpremeniti. Navodila prihodnje dni po pošti, obenem tudi vozni red in načrt Rima.

□ Šole je konec. Včeraj so se vršile v cerkvah zaključne šolske maše in nato na vseh zavodih razdelitve spričeval. Ponekod je bilo to zvezano z lepimi zaključnimi slovesnostmi, tako na učiteljski šoli, kjer se je udeležilo dopoldanske prireditve tudi mnogo občinstva. Nekatere šole so priredile razstave, na katere so povabile tudi starše.

□ Pred imenovanjem obrtnega referenta. Na prihodnji občinski seji, ki se bo vršila v kratkem, bo nastavljen tudi novi obrtni referent mariborske občine.

□ Diplomski izpit so položili na učiteljsko šolskih sester v Mariboru: Bartold Zlata, Branišelj Marijeta, Brodnik Franciška, Ferlež Stefanija, Fritz Iva, Gabritsch Friderika, Höningmann Berta, Kaffou Marija, Kavčič Marija, Košta Helena, Langerholz Marija, Lestan Evalda, Moteh Jožefa, Radej Antonija, Stubelj Elizabeta, Šušteršič Marija, Ternik Marija, Urbanek Filomena, Vobič Milena, Zalokar Antonija, Založnik Marija, Zmavc Ivana in Znidaršič Franciška. Ena kandidatka ima popravni izpit v avgustu. Predsednik komisije je bil dr. Leopold Poljanec.

□ Doktor je maturiral. Pri letošnji maturi na tukajšnji realni gimnaziji so imeli to posebno, da se je pred maturitetno izpraševalno komisijo nenkrat znašel tudi pravi doktor z že zdavnaj napisano matura in pravo diplomom v žepu. Dr. Franjo Dominko je moral radi nestrčnosti diplome položiti še enkrat zrelostni izpit in sicer iz predmetne skupine, ki ga je z uspehom prestal.

□ V muzeju bo danes ob pol 11 vodstvo po zbirkah iz kiparstva.

□ Iz železniških delavnic. Vaš list posveča razmeram v tukajšnjih železniških delavnicah živahno pozornost. Kaj pravite, gospod urednik, kdaj bomo prejeli tistih 90 odstotkov še neizplačanih razlik? Koliko se je govorilo o tem, nas pa tlačijo in težijo na račun razlike pri mariborskih trgovcih in obrtnikih storjenj dolgov. Kdaj...?

Zrušenje tribune na Teznu ob priliki motor. dirk.

Z ozirom na razne govorice in časopisna pojasnila, ugotavlja: Zastopnik motokluba »Maribor« se je dne 13. junija zglašil v naši pisarni ter zahteval dva tesarja s pripombo, da izvrši predmetne dele klub sam. Naša tesarja sta postavljala s pomočjo klubovih delavcev startni stolp in tribuno za publiko. Ograde, ki je last Kasaškega društva, je staro in se je leto za leto postavljalo na enak način. Tesarja sta delala le 1 in pol dni. Klub ni postavil k tribuni reditelja, ki naj bi pazil, da ne gredo ljudje, ki nimajo kart, na sedeže na tribuno. Občinstvo je med dirkami skakalo na tribuno in jo preobremenilo, dotim je jedva tretjina imela karte za sedeže. — Franjo Špes in sin, mestni stavbenik, Tržaška cesta.

□ Ljudi vedno več pri večernih nastopih rokoborbenih profesionalov na unijski verandi. Sporedi so tem zanimivejši, ker je v tok dogodkov posegel poljski mojster Franc Orszowsky. V četrti zvečer je češki lev Mrna položil črnca Tom Sayerja v 41. minuti, v petek zvečer pa je Madjar Bogner nadvaldal Nemca Schwarzbauerja. Ostali spopirji so ostali neodločeni.

□ Govorice so neresnične. Po Mariboru se raznašajo govorice, češ, da je tukajšnji kolesarski klub »Perunc« razpuščen. Odbor nam sporoča, da so te govorice popolnoma neresnične in da bo proti vsem razširjevalcem takšnih in sličnih govoric sodnijsko postopalo.

□ Pecen meso. Jutri, v ponedeljek, dne 26. t. m. se prodaja od osme ure naprej na tržnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 150 kg teletčjega mesa po 6 Din kilogram.

□ Mestna občina oddaja otroke v oskrbo in sicer dve deklici, stari 7 in pol oz. 11 in pol let, ter dekca, stara 10 let. Omenjeni otroci se oddajo v oskrbo na deželo proti zmerni odškodnini bodisi skupno ali posamezno. Otroci so polsirote brez matere in se sedaj nahajajo v skrbni mestnega mladinskega doma. Točnejši podatki se dobe v socialno političnem oddelku na Rotovškem trgu 9.

stikrat pa planinci niti ne vedo, kako pomagati ponesrečenemu v nesreči. Ta brošura pa v poljudni obliki opisuje, kako je treba izvajati prvo pomoč in reševanje v vseh primerih nesreč. Knjiga je bogato ilustrirana in zelo pregledna ter obsega nad 60 strani. Knjigo našim planincem toplo priporočamo.

— Kam pa letos? Na visoke gore, na plezalne ture? H kakemu toplemu jezeru radi vodnega sporta? V zanimiva mesta, ki se ponašajo z veliko prošlostjo v zgodovini, ali na kako poučno potovanje skozi dražestna lepa mesta? Vse to vam nudi na edinstven lep način Avstrija, dežela s tisoč gorskimi vrhovi, velikimi jezeri in rekami, zgodovinskimi gradovi in mesti, ljubimi a obenem krasnimi. Niti enega dela v tej deželi ni, ki bi ne bil neizmerno privlačen, in kar je danes nad vse važno za vsakega inozemca, v Avstriji se dobi s skromnimi sredstvi prenočišče in mednarodno priznana oskrbo. V vsej deželi vlada mir in vsakdo se potruži, da tuja doživelja sprejme. Zato obiščite tudi letos Avstrijo in zadovoljni se boste vrnili.

— Biljetarnica in menjalnica »Putnika« v Ljubljani, Gajeva ulica, bo odprta 28. in 29. junija od 8 do 12.

— Pri slabosti je naravna »Franz-Josef« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

otrok v svojo kolonijo na Pohorje. Tudi to deca so odbrali na omenjeni seji. Izbra je bila pač težka sprito velikih potreb. Predloge so stavila šolska vodstva sporazumno z mestnim šolskim zdravnikom ter socialno-političnim uradom. Že nekaj mesecev pred pričetkom izbiranja se je deca v šolah začela zanimati ter ugrabit, kdo bo letos tako srečen, da pojde v kolonijo. Vrstile so se potem še prošnje mater, ki bi rade spravile svoje malčke za mesec dni iz zatohlega mestnega vzdušja, posredovali so okrajni občeti revežev, ki pač najbolj poznajo siromaštvo in potrebe svojih okrajev, končno pa je bilo merodajno mnenje zdravnika in socialne ter zdravstvene razmere, v katerih žive otrokovi starši. V kolonije pojdejo malčki v dveh oddelkih, prvi v juliju, drugi v avgustu.

□ Tiskarski škrat nam je pri imenih maturantov hudo nagajal. Iz Janesa Kardoša, kakor bi se moralo pravilno glasiti, je napravil Karla Šijanca. — Tudi je v našem poročilu o maturi na tukajšnjem realno-gimnazijskem oddelku izostalo ime abiturienta Franca Laha, ki je tudi napravil zrelostni izpit in čigar ime je pomotoma izostalo.

□ Ljudje izginjajo. Že 22. t. m. je odšel neznanom od doma vpojen profesor Gregorij Hercerle, ki stanuje v Gajevi ulici 41. Odpeljal se je omenjenega dne s kolesom proti Kamnici. Pri odhodu od doma je bil oblečen v sivo obleko; je srednje postave, 53 let star in nekoliko plešast. Pretekli terek pa je na Pobrežju, Cesta na Brezje 6 odšel neznanom brezposeln brivec Maks Pivec. Pisal je svoji zaročenki, da gre v smrt, ker ne dobi dela.

□ Mladina si končuje življenje. Na moškem učiteljsku se je včeraj pripetil žalosten dogodek. Ob 10, ko so se po razredih delila spričevala, je odjeknil na hodniku nenadoma strel. Prihiteli profesorji in učenci so našli mladega učiteljskega M. G. ležati na tleh v krvi in nezvestnega, dočim je v desni roki še krčevito stiskal samokres. Ustrelil se je v prsi v smeri srca. Takoj so ga tovariši odnesli v bližnji stanujočemu dr. Mariniču, ki je ugotovil, da je v telesu še življenje ter je nemudoma telefoniral po reševalce. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga takoj pregledali na rentgenu ter ugotovili, da je šla krogla tik nad srcem. Stanje mladega obupanca je zelo nevarno.

□ Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden do vključno 2. julija Sirakova lekarna pri Angelvarhu na Aleksandrovi cesti.

□ Na dopustu in na političnih čitamo Karla Maya iz Cirilove knjižarne v Mariboru.

Celje

□ Uspeh na celjski gimnaziji konec šolskega leta 1932/33. Na celjski državni realni gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 765 dijakov in dijakin. Z odličnim uspehom je dovršilo gimnazijo 92 dijakov (-inj), ali 12.03%; s prav dobrim uspehom 243 ali 31.80%; z dobrim uspehom 238 ali 31.11%; skupno je torej dovršilo 573 dijakov ali 74.94%. Popravne izpite ima 132 dijakov ali 17.23%, razredni izpit po § 52 3 ali 0.39%. Razred ponavlja 54 dijakov in dijakin ali 7.05%. Pravico do rednega šolanja izgube 3 ali 0.39%. Uspeh je, kakor je razvideti iz treh števil, vsekakor zelo dovoljen.

□ Zaključni izpit na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju je delalo 24 dijakov in dijakin II. letnika. Zaključni izpit je napravilo 18 kandidatov in kandidatkin, 6 pa jih je bilo reprobiranih na 3 mesece. Zaključni izpit so napravili: Bole Aleksander, Cokan Franc, Ergot Josip, Grum Martin, Kincel Norbert, Kološa Janez, Mirnik Bogdan, Petrin Albert, Stojan Vladimir, Kelnar Marija, Krančič Gizela, Mihelič Marija (je prav dobrij uspehom), Perko Ida, Šunko Adela, Teran Ana, Tomašič Mira, Valenčak Kristina in Vivot Ivanka.

□ Trgovine na Vidov dan. Mestno načelstvo celjsko razglašja, da morajo biti na Vidov dan v mestu Celju vse trgovinske in obrtne obratovalnice zaprte od pol 8 do 8. — Združenje trgovcev za mesto Celje pa naznanja, da morajo biti na Vidov dan vse trgovine zaprte med službo božjo, sicer so pa odprte do 7 zvečer.

□ Važna seja okoliškega občinskega sveta. V petek zvečer se je vršila v posvetovalnici na Bregu seja okoliškega občinskega sveta. Iz obračuna občinskega gospodarstva za leto 1933 je razvidno, da je bilo dohodkov 1.476.883 Din 69 par, izdatkov pa 1.441.001 Din 94 par, torej je prebitka 35.881 Din 75 par. V domovinski zvezo je bilo eprejetih 7 proslincev, 3 prošnje so bile pa odklonjene. Važen je nadalje sklep občinskega sveta, da se bo od sedaj naprej pobirala občijna občinska trošarina od vsake na njenem področju zavžite količine alkoholnih pijač, čeprav si nabavi to blago kupec naravnost od vinogradnika. Končno je bilo sklenjeno, da bo najela občina 380.000 Din posojila in sicer 230.000 Din za kritje prispevka za vzdrževanje mestne policije ter 150.000 Din kot prispevek za novo municionsko skladišče. Sklenjeno je bilo tudi, da se že vendar enkrat uredi mrtvašnica na okoliškem pokopališču. V ta namen se bo kupilo za mrtvašnico 4 svetilnice in križ ter jo bodo tudi prebelili. Oba lesena križa na pokopališču bo grobar prebarval.

□ Izgubljena ženska ročna torbica. Dne 23. t. m. se je izgubila med 15 in 16 ure na poti od Prešernove do Tavčarjeve ulice rjava ženska torbica, vsebujoča 1 žepni koledar in srebrno damsko dozo za cigarete z monogramom P. N.

□ Kolesarska dirka. Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi danes dopoldne na progi Celje—Rogaška Slatina, ca. 68 km tja in nazaj kolesarsko dirko. Start ob 9 pri Zelenem travniku, cilj okrog 11.15 istotam.

Ptuj

Živinski sejmi. Konjski in govejski sejem, ki je bil v torek 20. t. m., je bil razmeroma dobro zaoblen in tudi kupčija je bila dokaj živahna. Prignanih je bilo 553 glav, prodanih pa 251. Prodajali so: krave 2—4, telice 2.50—4.50; voli 3—4.50; bikli 2.50—4 za kg žive teže. Cene pri konjih so nekoliko narasle; prodajali so se po 500—3800 Din. — Sejem od ere je bil napram prejšnjemu slabši založen in tudi kupčija je bila razmeroma slabša. Prignanih je bilo 149 rilcev, prodanih pa 70. Prodajali so po 7 do 9 Din za kg žive teže; drobnarija po kakovosti 100 do 250 Din.

Občinska seja bo radi nesklepnosti za četrtak napovedana jutri v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 18 v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so važne personalne zadeve.

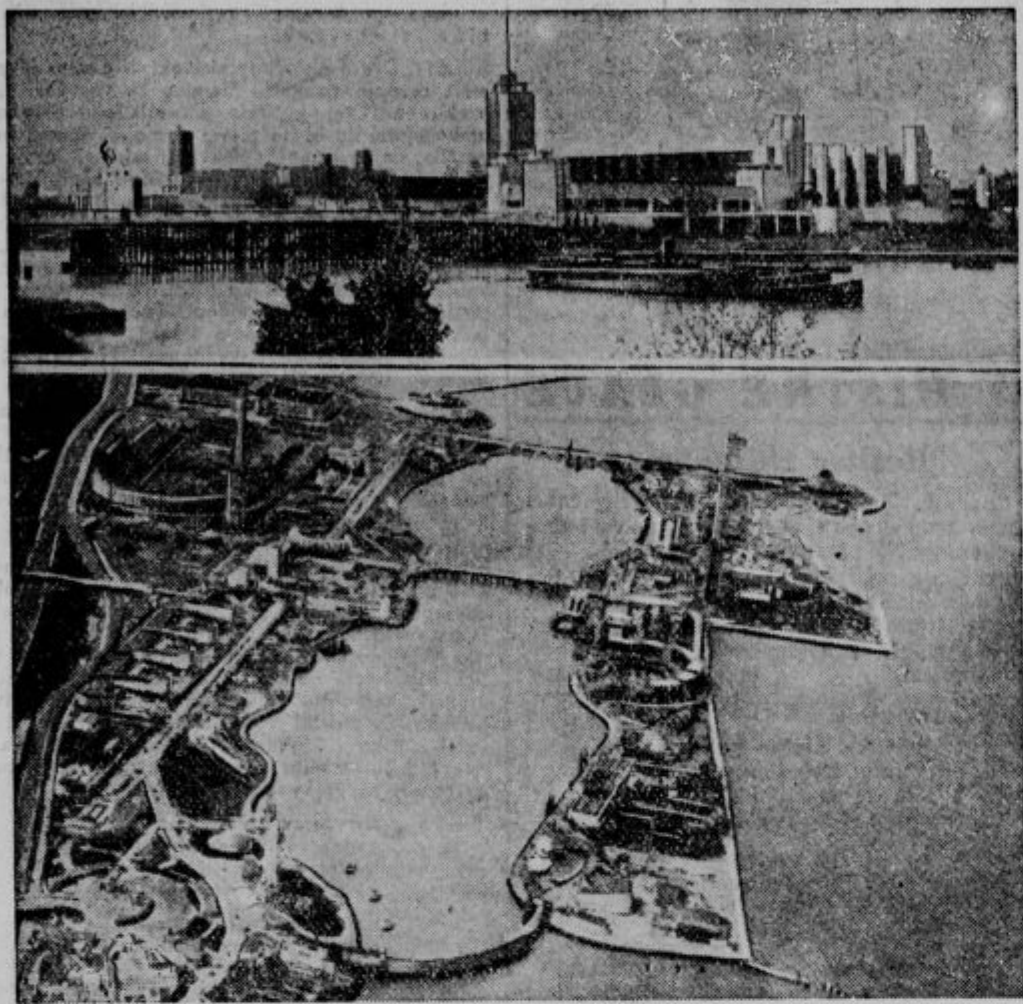
Čudo chicaške razstave

Streha, ki diha — stekleni človek — raketna železnica

Razstava »Stoletje napredka« ima velik uspeh, dasi je že zdaj razvidno slabo gnotno stanje obiskovalcev. Prireditelji, ki so računali na 600 tisoč gostov dnevno, so premalo upoštevali krizo.

Razstava ima izrazito ameriški značaj, dasi je krščena za svetovno. Evropske države so slabo predstavljene. Francoska je na primer krajšala prvotne kredite v znesku 25 milj. frankov na 500 tisoč in se morala temu primerno omejiti na dokaj žalostno barako. Levji del razstave zavzema sedanost in prošlost Chicaga, »najčistejšega ameriškega mesta«. Kljub temu šteje Chicago na 4 milj. prebivalstva, 500 tisoč Nemcev, 300 tisoč Židov, 200 tisoč Italijanov in 100 tisoč Slovanov. Chicaške ulice merijo 5600 km. Če bi tvorile ravno črto, bi za-

industrija in veletrgovina. Izmed številnih čudežev sodobne tehnike je najbolj zanimiv več km dolg nasip ob jezeru Michiganu (Glej sliko!) Prirediteljem je zmanjkalo prostora, ko je ostalo samo 6 tednov do otvoritve. To so povzročile zakasnele prijave. Takoj so zabili v dno jezera 10 tisoč pilotov in nasuli polotok z več tisoč kvadratnih m površine. Za občinstvo pomeni največjo privlačnost »raketna železnica«, ki brzi v višini 70 m po žici, ki jo držita 200 m visoka kovinska stolpa. Prav za prav je to navadna električna železnica. Toda potniki lahko mislijo, da letijo na Mars, ker so zaviti vlaki v soparo, ki jo razsvetljuje rdeča luč. Ponoči se ti res vidijo vagoni kakor v vsemirje sprožene rakete. Zelo priljubljen je tudi prerez aceanske ladje v naravni velikosti s kurilnico,

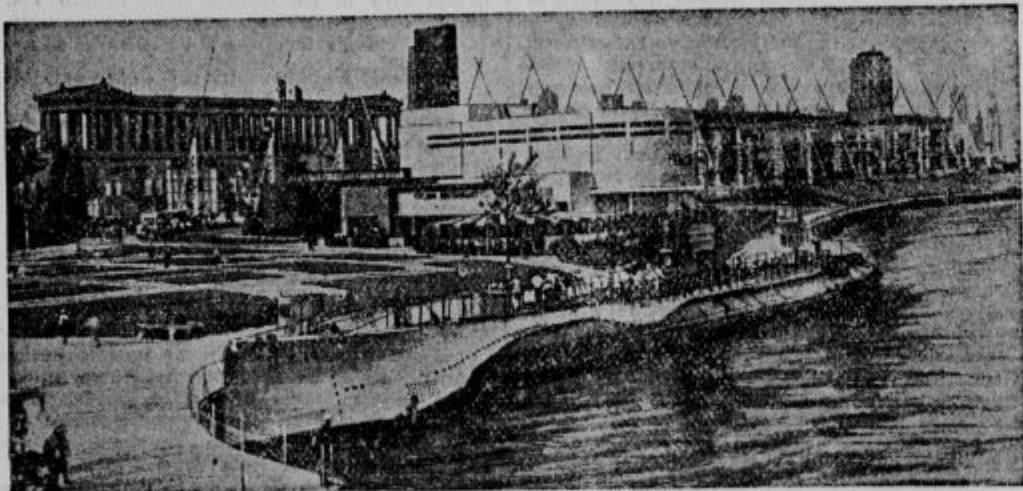

Zgoraj pogled na dvorano znanosti ob obrežju jezera Michigan. Spodaj pogled na razstavo z letala. Ker je bilo na suhem za razstavo premalo prostora, so v naglici zgradili polotok na Michiganskem jezeru in tam nastanili del razstave.

dostavale za most preko Atlantika od Newyorka do Le Havrea. Mesto ima 400 gledališč, 208 bank, 20 tisoč tramvajskih vozov (razen podzemeljske železnice). Isti uradni podatki zatrjujejo, da je Chicago najbolj zdravo mesto na svetu. Število smrtnih primerov tvori samo 1,2% letno. A seveda molčijo ti podatki o chicaških razbojnikih. Poslopja so pisana; zelena, rumena, rdeča.

Tudi ponoči je poplavljen razstava s potoki pisane luči v istih barvah. Poslopja so se gradila od l. 1927 dalje in stala so 37 milj. dolarjev. Samo »Električna palača« je stala 2 milj. V nasprotju z vsemi dosedanjimi razstavami je bila chicaška vzdrževana brez vladnih podpor. Deset milj. so zbrale banke, ki so prodajale posebne obveznice. Razstavljalci so prispevali 14 milj. Ostalih 13 milj. je naklonila težka

restavracija, godbo i. t. d. V higijskem poslopiju je razstavljen »steklen človek«. Obiskovalci sprostijo potrebne vzmeti in vidijo, kako se pretaka kri po lasnicah, dihajo pljuča, drhtijo glasila, kako riše luč slike na šarenici in slično. Največji stavbeni čudež pomeni »živa streha« transportnega oddelka. Kupola tega 60 m širokega okroglega poslopja visi na verigah s kolesci. Ta naprava je izredno duhovita in občutljiva. Če postane v poslopiju prevroče, takoj dviga zrak streho kvišku. Če je hladno, se spusti streha sama na stene. Američani pravijo, da »streha diha«. Njeno gibanje strogo odgovarja zunanjim vremenskim prilikam. Morebiti bo še koristil ta izum graditeljem koncertnih in gledaliških dvoran, kinematografov ali sličnih poslopij.

Podmornica »S 49« je tudi obiskala čikaško razstavo. Prispela je iz Bostona ter pristala severno od »Dvorane znanosti«.

Z beneškim čolnom na Michinganskem jezeru pred razstavo.

Glavna ulica na chicaški razstavi. Ker se na njej snidejo ljudje vseh mogočih narodov in držav, so ji nadeli ime »ulica vsega sveta«. Službena statistika zagotavlja, da je doslej obiskalo razstavo okoli 30 milijonov ljudi.

Olje se cedi skozi človeške lase

V starodavnih časih so žene žrtvovalle svoje lase, da so iz njih napravili vrvi, ki so jih rabili pri katapultih, s pomočjo katerih so bombardirali trdnjave. Med vojno so porabili človeške lase bolj koristno.

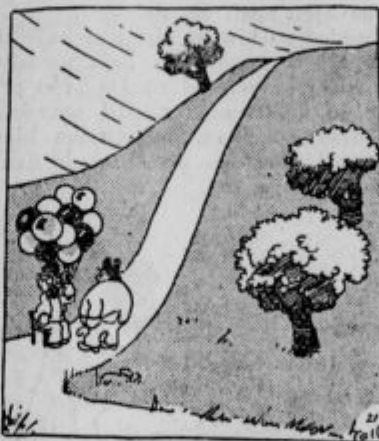
V oljarnah oljnato seme najprej oluščijo in nato spravijo jedra v vreče, ki jih potem denejo pod stiskalnice. Te vreče morajo biti silno odporne, da vzdržijo hidravlični pritisk 150–180 kilogramov na centimeter; pritisk traja četrto ure. Pod silnim pritiskom se prične cediti olje iz semen. Kakor rečeno, se vreče kmalu obrabijo, tako da navadne vreče iz bombaža ali iz lana in iz konopje sploh ne zdržijo tega pritiska. Po dolgih preizkusih so odkrili, da je za izdelavo takih vreč najbolj uporabna dlaka ruskih kamel. Toda med vojno so rabili kamele za prevoz municije na fronto in sploh se bila nevarnost, da bi to koristno žival zaradi dlake ne decimirali. Zato so pričeli iskati nov izhod. Kamele, ki niso ruskega izvora,

imajo prekratko dlako. Zime in sčetine so tudi poskusili, toda uspeh ni bil zadovoljiv.

Tedaj je nekemu raziskovalcu prišlo na um, da je poskusil srečo s človeškimi lasmi. Poskusili so lase raznih narodov in plemen. Končno se je pokazalo, da so za to najbolj porabni lasje Kitajca, ker so bolj mehki in na drugi strani trdnjši. Kakor bi se hotelo rumeno pleme maskevat nad belim! Poleg tega je bila za industrije še sreča, da so tudi na Kitajskem prav takrat menjali mnenje o koristnosti svojih kit. Pričeli so se modernizirati in si stričli lase. Kupci so torej lahko dobili poceni lase za industrijske namene. Zdaj so se lotile prodajati ženske svoje lase. Po deželi hodijo brivci, ki ostržejo žensko za kakih 30 centimetrov. Potem spravijo lase v majhne škatle, odkoder gredo potem v Ameriko. V Ameriki jih obdelajo s posebnimi pripravami in kemičnimi sredstvi, da jih še bolj utrdijo. Nato delajo iz njih vreče.

Gora Athos v filmu

Nemški kinematografski listi poročajo, da je obiskal svetovni potnik Fred Bohlen, avtor znanih filmov, tudi Sv. goro Athos. Pripeljal je odtod več tisoč metrov filma s prizori iz meniškega življenja in posnetki starin. Grške oblasti so mu baje dovolile tudi fotografirati samostanske zaklade in stare rokopise, kar se je zgodilo prvič v zgodovini Sv. gore. Zdaj pripravljajo iz teh posnetkov v Berlinu zvočni film. Pojasnila bodo dajali nemški strokovnjaki na področju vzhodne cerkvene zgodovine.

»Želite balonček, gospod? Jo boste lažje mahali navzgor.«

Grob Franca Jožefa razpada

Opat dunajskega kapucinskega samostana, kjer počivajo habsburški cesarji, je objavil v dnevnikih poziv na prebivalstvo Avstrije brez razlike pokolenja in političnega prepričanja. Prosi za dobrovoljne prispevke, ki bi ohranili Franc Jožefov grob pred popolnim propadanjem. V teku zadnjih let so morala doživeti dunajska tla znatne spremembe; kajti cesarsko grobnico poplavi večkrat voda, kar se prej nikdar ni zgodilo. Menihi vsako jutro črpajo vodo z vedri, a zgodaj je zopet en meter visoka, ker prihaja izpod temelja in skozi zid. Menihi so poskušali odpeljati vodo in sami skopali jarek, a to ni pomagalo. Vsi grobovi imajo visoke kamenite podstavke, ki jih varujejo pred vlago. A zadnji, Franc Jožefov grob dela žalostno izjemo. Po pogrebu so ga postavili na navadno leseno, s črnim suknom drapirano ogrodje. Pozneje so hoteli podzidati podstavek iz belega marmarja. A prevar in konec cesarstva sta onemogočila ta načrt. Les je strohnel. Menihi so morali sneti cinasto krsto s cesarjevimi ostanki in jo spustiti na tla, ker bi se sicer poškodovala pri padcu. Zdaj leži v vodi.

Škotska

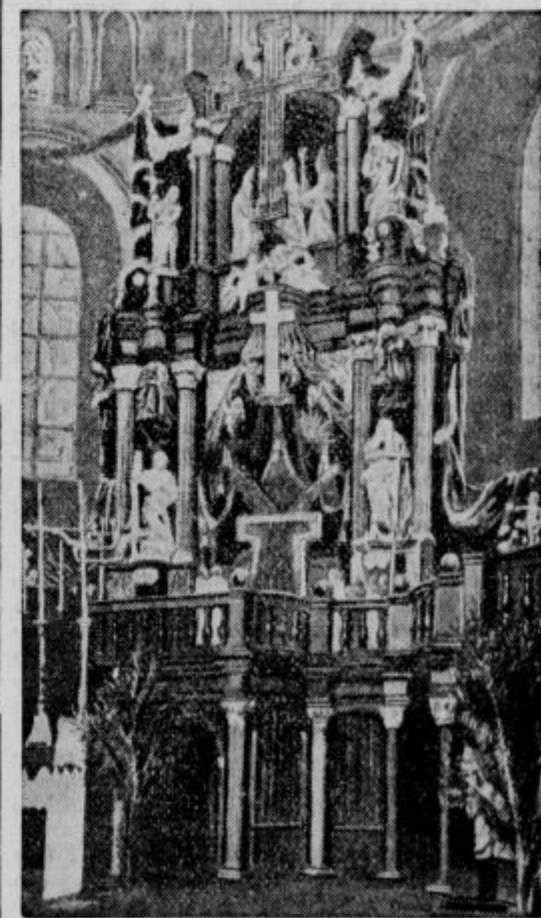
Kadar imajo na Škotskem cvetlični dan, takrat ni nobenega domačina na ulico, vse se skriva in zapre v svoje sobe. Ko je neki tujec prav na takšen dan prišel na Škotsko, mu je neka dama ponudila šopek v nakup.

»Kaj? Kako? se je začudil tujec, »misliš sem, da pri vas na Škotskem sploh nimate cvetličnih dni.« — »Ali ste zato prišli k nam?« ga je vprašala dama.

Praščica so obesili v moški obleki

La Falaise, malo mesto v Zapadni Franciji, je ponosno na redko sliko v župnijski cerkvi. Zdaj je potrebna prenovitev in predstavlja resnični dogodek iz leta 1386. Praščica je nekoč stopil v kmečko hišo med tem, ko je bila družina na polju. Našel je na tleh malega otroka in mu ogrizel obraz, kar je povzročilo smrt. Sodniki so aretirali morilca in ga obsodili na višlico. Praščica so vtaknili v kmečko nošo; suknjič in hlače, mu pokrili gobec s človeško krinko ter ga obesili za zadnje noge na trgu pred veliko množico. Magistrat je takrat naročil nepodpisnemu slikarju, naj nariše ta prizor. Slika se je ohranila na cerkvenem zunanem zidu; le trpela je radi vremenskih neprilik. Zdaj bo prenovljena. Umetnik, ki je prevzel nalogo, je dolgo obiskoval muzeje in se posvetoval z zgodovinarji umetnosti, da bi pravilno obnovil vse nerazločne podrobnosti slike.

Kristusov plašč v Trierju?

Glavni oltar stolnice v Trierju, na katerem bodo izpostavili »Kristusov plašč«. O tem plašču gre glas, da ga je nosil Jezus Kristus na križevem potu. Zadnjič je bil plašč razstavljen l. 1891. Takrat je priromalo v Trier okoli 2 milijona ljudi. Naša slika je bila posneta l. 1891. Letos bo plašč izpostavljen v času od 23. julija do 3. septembra.

Prva vlomilčeva žena: »Kaj boste z vašim sinom, ko doraste?«

Druga vlomilčeva žena: »I, kaj, sledil bo svojemu očetu po prstnih odtisih.«

MLADI SLOVENEČ

Pismo v tujino

Ljubi očka!

Dolgo je že tega, kar si šel od nas. Mamica objočan vsak dan ima obraz...

Veš, kaj si obljubil, ko si se poslavljaj? — Da vsak mesec dvakrat s pismom se boš javljal in da kmalu vrneš se bogat domov in nam kupiš v mestu domek lep in nov.

Meni pa posebej še si obljubil zajčka in pa punčko, ki meži, kadar v zibki ajčka...

Zdaj glasu od tebe ni že leto dni. Kaj je s tabo, očka, tam v Vestfaliji?

Palčki in čarovnica

Sredi velikega in gostega gozda je ležalo kraljestvo palčkov. Majhne bele hiše, ovite z dehtečim cvetjem in zavarovane z vedno zelenim grmičevjem — takšno je bilo kraljestvo palčkov. Med temi hišicami je stala prav tako majhna, a silno lepa palača iz dragocenega belelega marmorja in okrašena z lesketajočim se zlatom. V njej je stanoval kralj palčkov Modrogoj.

Mnogo palčkov v tem kraljestvu je bilo zaposlenih pri kralju Modrogoju. Med palčki na kraljevskem dvoru so bili tudi trije palčki-lovci: Pif, Paf in Puf. Skoraj vsak dan so odšli v šumo na lov, kajti kralju Modrogoju je pečena divjačina na vso moč teknila. Zaradi tega je imel Pifa, Pafa in Pufa najrajši od vseh svojih služabnikov. Kadar so odhajali v šumo, jih je zmerom svečano spremljal do konca svojega kraljestva in jim ni nikoli pozabil reči, naj se vrnejo čimprej.

Nekega dne so palčki-lovci spet odšli na lov. Zašli so globoko v šumo. Po dolgem brezuspešnem zasledovanju ptic in živali, so utrujeni sedli na tla.

Pif je dejal:

»Čudno, prečudno je to, prijateljčka, da danes ne najdemo nobenega plena! Joj, ali nas bo grdo pogledal kralj Modrogoj, če se vrnemo praznih rok!«

Paf je dejal:

»Potolazi se, prijateljček, še dolgo je do večera! Mnogo divjačine še lahko dobimo.«

Puf je dejal:

»Ampak, če bomo takole lovili, ne bo nič. Naprej, prijateljčka!«

In so vstali in šli dalje.

Sredi pota je Puf nenadoma zagledal srno, ki je skočila iz grma. Nastavil je puško k licu, pomeril in sprožil. Srca pa je gibkih nog odskakljala dalje.

Puf se je strašno začudil. Še nikoli se ni bilo zgodilo, da bi strel iz njegove puške izgrešil svoj cilj. Zmajal je z glavo:

»To pa nekaj pomeni, bratca!...«

Komaj je to izrekel, je skočil iz grma zajec. Vsi trije so namerili puške in sprožili, pa ni niti eden zadel. Živ in zdrav je zajec hušnil nazaj v grm.

Palčki so se spogledali in se neznansko zavzeli.

»Glavo stavim, bratca, da je vsega tega kriva naša soseda na kraju šume — čarovnica Grdogleda. Pojdimo do njene kočice in jo kaznujmo!« je svetoval Pif.

Ko so prišli do kočice in hoteli potrkati na vrata, so ostrmeli: kočica se je v hipu obrnila tako, da so bila vrata na drugi strani. Kaj zdaj?

Sedli so v senco in se posvetovali. Tedaj se je odprlo okno in na njem se je pokazala stara, razmršena glava čarovnice Grdogleda. Zaklicala je:

»Kdo me moti? Naj pride sem!«

Palčki so skočili na noge in stekli pod okno. Čarovnica jih ni takoj opazila in znova je zaklicala:

»Kje je omi nesrečnej?«

Palčki so se oglašili, čarovnica pa je začela grdo rohneti nad njimi in zmerjati njihovega kralja Modrogoja.

»Dokler sem jaz tu, ne bodo njegovi lovci vlovili nobene živali več!« je zagrozila in zaprla okno.

Začelo se je temniti. Ker ni bilo prijetno vrčati se ponoči skozi šumo domov, so palčki-lovci sklenili, da prenočijo v bližini čarovnične kočice. Dobro so vedeli, kako zvit in hudobna je čarovnica Grdogleda, zato so se zmedli, da bo eden od njih medtem, ko bosta druga dva spala, ostal na preži.

Paf in Puf sta legla k počitku, Pif pa je budno stražil. Noč je bila hladna, zato je nanosil suhljadi na kup in zakuril, da bi jim bilo prijetno toplo.

Paf in Puf sta kmalu trdno zaspala. Pif je nenadoma zaslišal sumljiv šum. Ozrl se je in videl, da se mu približuje srna. Hotel je zgrabit puško in ustreliti; srna pa se je medtem izpremenila v čarovnico Grdogleda, mu vrgla zanko okoli vratu in ga odgnala v kočico.

Paf je dejal:

»Gotovo je v šumi. Za njim pojdem in ga poiščem. Ti pa ostani pri koči in pazi na čarovnico!«

Puf je odšel v šumo. Paf pa je sedel pod drevo in stražil. Ko je tako nekaj časa samotno tam sedel, je skočil pred njega zajec. Paf je hotel zgrabit puško in ga ustreliti — pa se mu je zgodilo prav to, kar se je zgodilo Pifu. Čarovnica ga je odvedla v svojo kočico...

Kmalu na to se je Puf vrnil iz gozda in je na svoje veliko začudenje videl, da je tudi Paf izginil. Grozno se je prestrašil in začel razmišljati, kako bi izgubljena brateca rešil, ker se brez njiju ni smel vrniti.

★

Kralja Modrogoja je začelo močno skrbeti, kje so njegovi lovci tako dolgo. S spremstvom je šel svojim ljubljencem naproti, pa jih ni dočkal. Potri je sklical skupaj vse palčke svojega kraljestva in jih vprašal:

»Ljubčki moji, kdo od vas pojde za Pifom, Pafom in Pufom v šumo?« (Dalje prih.)

Pismo iz Airike

Burkasta dejanja Zamorčka Pikaninija

Ljubi striček! — Meseca januarja je prišel k nam iz Ovampa črn Zamorček, ki smo ga vzeli za svojega. Ime mu je Pikanini, kar bi se reklo po naše »malic«. O kakšni »kulturi« se Pikaniniju dozda niti sanjalo ni.

Najprej smo nevednega Zamorčka naučili srajčko in hlačke pravilno oblačiti. Obleka se mu je zdela v tej vročini nekaj povsem nepotrebnega; šele potem, ko je videl, da ne gre drugače, se je udal v grenko usodo...

Prvi dan smo mu postregli z rižem in mesom. Kakor bi mignil, je popravi vase zvrhan krožnik okusne jedače in nato krotko prosil še več. Ko je izpraznil tudi drugi krožnik, je ponosno pokazal svoj trebušček, ki je bil lepo zaokrožen in napet, kakor da je pogoltnil nogometno žogo.

Ukazala sem mu, naj prinese vode. Namesto vrča je potegnil odejo s postelje in jo tako spretno zvezal skupaj, da je bila samo zgornja majhna odprtina. V to odprtino je na moje največje presenečenje nalil vode. Odeja pa ni bila nepremočljiva, kakor si je dečko mislil. Ko si je prečudno posodo poveznil na glavo in jo hotel odnesti v hišo, je bil seveda do kože premočen...

Zvečer sem se hotela pripraviti, če dobro spi. Po prethit sem se splazila v njegovo sobico — in se strašno zavzela: namesto na postelji, je Zamorček spal pod posteljo. Bil je pač, kakor vsi Zamorčki iz njegove domovine, navajen spati na tleh.

Stopnice so bile za njega nekaj strašnega. Navzgor je šel nekam šlo, hoja navzdol pa se mu je zdela povsem odveč. Da bi si prikrajšal pot, se je kratkoma spustil navzdol, kakor da se drsa s sankami po strmem klancu. To je napravil včasih po desetkrat do dvajsetkrat na dan.

Nekega dne se je Pikanini nekam čudno svetil po rokah in nogah. Ko sem ga vprašala, kaj to pomeni, mi je s skrivnostnim obrazom zaupal, da se je namazal z globlino in si potem kožo skrbno otrl z mehko krtačo. Prejšnji dan je namreč videl mojega brateca, kako si čisti čevlje z globlino, pa si je mislil: za kožo je takale maža najbrž tudi imenitna reč! Na vse grlo smo se mu smejali...

Opazili smo, da se steklenica, v kateri smo imeli vodo za lase, nenavadno hitro prazni. Trdo smo prijeli Pikaninija in po daljšem obotavljanju nam je nedolžno priznal, da je vsako jutro izpil krepk požirek te »dobre, sladke pijače«...

Nekega dne je pridrhal k nam na motornem kolesu očetov prijatelj. Imel je uspešno kapo in velika varnostna očala. Pikanini, ki bi mu moral odpreti vrata, je na vso sopo prihlačal nazaj in prestrašeno zaklical:

»Bvana (gospod), ne pustiti peklensček noter, zapri, zapri!«

Tudi to mu nikakor ni šlo v glavo, da se prav nič ne bojim poštnega aeroplana.

Za praznike mu je očka podaril nove čevlje, ovrtnik, klobuk in ogledalce. Ko smo mu povedali, da je vse to za zmerom njegovo, je bil neznansko vesel. Ker pa ni bil navajen nositi čevljev, je prvega dne tolikokrat telebnil na tla, da je imel naslednjega dne ranjene vse prste na nogah. Čevlje je zaradi tega začel sovražiti in tuhtal je, kako bi se jih iznebil. In se jih je hotel iznebiti tako, da bi združil prijetno s koristnim. Ko smo se naureč onega dne nepričakovano vrnili domov, smo zagledali kaj čuden prizor: ob zakurjeni pečici je stal Pikanini z velikim nožem in čevljem v

rokah. Rezal je čevlje v drobne kose in te kose cvrl v mastni ponvi, kakor crejo kuharice jetrca ali ledvičke... Na mizi pa je imel že pripravljen kos kruha, na katerega si je namazal pasto za zobe — Kalodont. Dober tek!

Toliko za danes. Če Ti moje pisemce ugaja, dragi striček, ga objavi in potem Ti pišem še kaj zanimivega.

Lepo pozdravlja Tebe in vse ljube domače — Metka Klančnik, mala Slovenka v Ganikobisu, južno-zapadna Afrika.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev zloženke

Če postavimo onih 23 besed v drugačnem vrstnem redu drugo pod drugo, čitamo od zgoraj navzdol: Na planinah solnce sije.

Pravilnih rešitev je bilo topot 45. Za nagrado je bil izrebran Hojan žane, dijak I. razr. gimn. v Ljubljani, Strelška ulica 18. Dobi knjigo »Mladost v džungli«.

Zmešnjava

sladko mlečno kašo
Muha Debeluha
in za mucu našo.
skuhala je zase

potlej pa je žejna
kašo je pojedla.
k čaši vina sedla.
Muha Debeluha

malo zadremala,
Mucu pa bi rada
ni miru ji dala.
a pijana muha

gobček je odprla,
kuharico svojo —
V strašnem srdu muca
hop in ham — požrla...

Vsaka kitica te pesmi ima zmešane vrstice (verze). Postavite vrstice na njihova prava mesta in sicer tako, da se bosta rimali druga in četrta vrstica. Reševanje vam bodo olajšala ločila, ki so tudi v »zmešnjavi« postavljena tako, kakor morajo biti v urejeni pesmi.

Ena od pravilnih rešitev bo izrečana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, 29. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

STRIČKOV KOTIČEK

510. Dragi Kotičkov striček! — Odkar je šla Zanjeta v šmihel, Ti nobena punčka iz Radovljice ni več pisala. Po dolgem času zopet en odmev. — Praviš, da si tudi Ti trgal hlače po radovljiških klopih. Pa je gotovo že dolgo tega, kar si bil zadnjič tukaj. Pridi zdaj, ko imamo dograjeno novo krasno kopališče. Za ozadje mu je Obla gorica (če sploh veš, kje je!). Tudi palača, ki si o njej slišal že v zadnjem radovljiškem pismu, je zdaj pod streho. Izgleda kakor kakšna nepremagljiva trdnjava. Tudi novi valjar za cesto imamo. Kadar se pripravljata za odhod, sopiha kakor kakšen parnik.

V Radovljici imamo zdaj novega g. kaplana. Neznansko je velik in močan, da bi se ga kar ustrašil. Pa je v resnici zelo dober in priazen gospod. Mogoče ga poznaš, saj je tudi iz tega kraja doma. Od drugih gg. učiteljev Ti ne povem nič, ker sem kar z 8 v bližnjem sorodstvu.

Imam dva mačka, Suhija-copatarja in Belokrasotico. Dosti zgodbi bi Ti mogla povedati od njiju, pa si ne upam, ker bi me bratec gotovo našeskal, češ, kako si neumna...

Silno rada bi vedela, če si v resnici tako priazen in dober gospod, kakor to sklepam iz Tvojih odgovorov. Zelo rada prebiram Tvoj kotiček. Še mama ga včasih bere in se smeji Tvoji duhovitosti, ker vsako reč tako »fejst« obrneš. Posebno pa mi dopade Tvoja ljubezen do matere, ki nam o njej tako lepo pišeš.

Z željo in upanjem, da moje pisemce kmalu zagleda beli dan, Te srčno pozdravlja Marija Korosčeva, učenka (?) razreda v Radovljici.

Draga Marija! — Za vrlo Zanjeto vam je lahko žal. Ona je takorekoč vso Radovljico držala pokoncu, ko je skrbela, da vesoljni svet ni popolnoma pozabil nanjo. Kajti vesoljni svet budno zasleduje zgodovinsko važni potek dogodkov v mojem kotičku — in je že nameraval zbrisati Radovljico z zemljevida in iz spomina, ker toliko časa ni bilo nobenega glasu več o njej. Naj Radovljčani zahvalijo Boga in srečo junakso, da so dobili v Tebi verno naslednico vrle Zanjete. Gotovo boš poskrbela in vse sile napela, da bo Radovljica še mnogokrat v mojem kotičku zablestela in se tako neizbrisno vtisnila vesoljnemu svetu v spomin.

Kopat naj se pridem v tamkajšnje kopališče? Hoje, je čemu, ko se pa v Ljubljani vsak dan in vsak čas lahko okopljem — zastoni? Za to je poskrbelo ljubo nebo, ki nešteto krat na dan odpre svojo naravno prho in Te do kože zmoli, če Ti je to všeč ali ne. Ljubo nebo že ve, kaj dela! Milo našo domovino je treba temeljito oprati in očistiti vse nesnage, si najbrž misli — in jo pere in čisti, da bi morala že zdavnaj postati bela kakor sneg, če ne bi bilo nesnage le malo preveč...

Da je tamkajšnji g. kaplan velik, že verjamem, ampak da je neznansko močan...? Kako pa to veš? Z medvedom se gotovo še nikoli ni metal,

kakor sem se jaz (je bil ta medved sicer šele dva meseca star, ampak medved je bil pa le!) in tudi železnih palic še ni zvijal v rokah, kakor jih je nedavno neki orjak v Ljubljani — kje je torej njegova moč, kje? Ni vsak velik človek močan, kakor tudi ni vsak močan človek velik. Da je pa g. kaplan dober in priazen mož, ne dvomim prav nič — in to je glavno. Kajti dobroto cenim jaz z enkrat še vedno desetkrat bolj kakor moč. Železen lonec je tudi močan, če pa nič v njem ni — kakšno korist imaš od njega?

Laskava pohvala Tvoje mame, da vsako stvar »fejst« obrne, me je prevzela tako zelo, da sem v prvem navdušenju tudi nekaj kozolcev obrnil in ponosno zavriskal skozi okno: »Živijo!« Pa se je to brido masčevalo nad menoj. Je namreč prav v tem hipu korakalo mimo hiše strogo oko postave za strumno četo čudno našemarjenih potepuhov ali tolovajev, ki jih je najbrž v Mestnem logu steknilo. In je strogo oko postave zapicilo svoj pogled vame in zagrmelo: »Hej, vi tam gori, komu na čast pa kričite?« Kaj sem mogel na to drugega odgovoriti kakor: »Mili domovini na čast, ljubo oko postave, mili domovini!« Vidiš, takole je, če človek vsako stvar »fejst obrne!«

Lepo pozdravlja Tebe in Tvojo mamo — Kotičkov striček.

511. Dragi Kotičkov striček! — Danes je pa le moja prošnja zmagala. Mamico že ves čas, odkar prebira Tvoj kotiček v »Mladem Slovincu«, nadlegujem, da bi Ti pisala v mojem imenu in Te prosila, da še zame napišeš kaj takega, kar je meni všeč. Saj drugim tudi tako lepo znaš. Posebno Tvoje pesmice se mi zelo dopadejo. — Kar mi boš napisal, se bom naučil na pamet in deklamiral tudi Tebi, če se prideš v Radovljico kaj kopat. Z stričke in otročičke imamo poseben prostor, pa kabine in skakalnico. Le pridi, pa me moraš lepo pogledati, drugače Ti uidem. Teči znam jako dobro, čeprav sem star šele 6 let.

Lep pozdravek od vdanega Borisa Resmana, učenca (?) razr. v Radovljici.

Dragi Boris! — Čestitam Ti iz vsega srca, da je Tvoja prošnja zmagala, čeprav si me s temi vsticami spravil v hudo zadrego. Nekaj takega naj Ti napišem, praviš, kar je Tebi všeč in kar se boš lahko na pamet naučil, takorekoč za vse večne čase, in ponosno deklamiral vsakomur, celo meni... Tri debele ure sem si zamišljen pulil sivo brado, tuhtal in godrnjal: »O ti nesrečni pobit, v kakšne skripec me je spravil!« In ker navdihnjenja od nikoder ni hotelo biti, sem udaril ob mizo, da je po vsej Ljubljani zagrmelo, kakor bi strela udarila (šele pozneje sem izvedel, da je v resnici prav tisti hip strela udarila) ter zarobit: »Bomo pa drugače naredili!« Vzel sem iz predala šop svojih pesmic, jih zmetal v klobuk, pomešal, zaprl oči, segel z roko v klobuk — in privlekel na dan pesemco, ki — mislim — kar zasluži, da se je naučiš na pamet za vse večne čase:

Krivce za klobukom,
nagelj rdeč v gumbnici —
takšni smo fantički,
ki slovenske smo krvi!

Krivci so poguma
našega ponosni znak,
nagelj znak ljubezni
žarke, kot je v polju mak.

Tri reči nam svete
so ko ptičkom šumni log
in ko rožam solnce:
mati, domovina, Bog!

Vabilo, naj se pridem kopat, pa sem že dekliral nad Teboj (šele v tem hipu sem na svoje gromozansko presenečenje opazil, da mi Ti prav iz istega kraja pišeš) odklonil in ji pojasnil zakaj. Tudi zate velja isto pojasnilo. Ne bom Te torej pogledal ne lepo ne grdo, ker me ne bo. Pač pa jaz Tebe povabim v Ljubljano na ljuto tekmovalstvo: Ti znaš jako dobro teči, jaz znam jako dobro teči in tudi polž, ki ima pod mojim oknom svoj domek, zna jako dobro teči — preizkusimo torej hitrost in spretnost svojih podplatov! Kdor prvi priteče na cilj, bo zmagovalec in dobi od moje gospodine suho hrusko v dar. (Zaupno Tebi na uho povedano: moja gospodinja je tdnno prepričana, da bo boter polž Tebe in mene pustil daleč zadaj, zato je tako radodarna. »Polž suhe hruske ne mara,« računa na tihem vrlo gospodinja, »pohrustala jo bom torej lahko sama — in še zabavo bom imela zastonj po vrhu!« Ej, moja gospodinja je prevečana ženska, pa tudi midva misva od muh, kajne? To ji dokazuje onega dne, ko polža prekosiva v ljutem diru in bo morala suho hrusko s kislim obrazom enemu od naju izročiti.)

Na svidenje torej! — Kotičkov striček.

Predragi Kotičkov striček! — Jaz sem bila letos že trikrat na Šmarni gori. Ali si bil Ti že kdaj? Če se nisi bil, pa res moraš enkrat iti, da boš videl, kako je gori lepo! V nedeljo pa sem bila z bratcem in Ukanovim Joškom na Toškem čelu in našla tam čisto pravega Jurčka. Veš, takšnega Jurčka, ki je za jesti. Potem pa smo natrgali velik šopek šmarnic in drugih rož in smo doma okrasili majnik. Pridi pogledati! Saj se lahko s tramvajem pripelješ, če ne moreš peš.

Pozdrav od — Anice Erman, učenke I.-t. razr. v Št. Vidu nad Ljubljano.

Draga Anica! — Da Te ne bo kdo po krivem sumnil, da si Ti tista punčka Anica, ki je bila nekoč moja najboljša prijateljica, potem pa me je kruto razočarala in šla pravilice poslušat k drugemu stričku... slovesno izjavljam vesoljnemu svetu v brke, da si čisto druga Anica in da niti v daljnem sorodstvu nisi z ono Anico, vsa čast in slava Ti! Če bi bila ona Anica, prebridko bi se zdajle masčeval nad Teboj! Takšno neznansko in gromozansko pridigo bi Ti napravil, da bi se grenko zjokala in hrepeneče k meni nazaj pribežala. Vrgla bi se mi okoli vratu in skesano vzdihnila: »Striček, odpusti!« Jaz pa Ti ne bi odpustil nikoli, nego bi Ti užaljeno odgovoril: »Ne in ne! Pokora mora biti. Ne hodi mi več pred oči — in na svidenje!« Tako bi Ti odgovoril, če bi bila ona Anica, kajti sem mož neizprosen in jeklen in ne emerga emerkava, ki najmanjši solzici vse verjame in odpusti.

Tako. Sem pojasnil vesoljnemu svetu v brke, kako in kaj, da ne bo kakšne neljube pomote in zamenjave — zdaj pa pojdimo dalje!

Če sem bil že kdaj na Šmarni gori? Bil, bil. Pred dvema letoma. Pa sem — nesrečna pozabljenost moja! — pozabil očala doma in nisem videl pet pedit Šmarne gore pred seboj. Zato še danes ne vem, kakšna je prav za prav... Čisto pravega Jurčka si našla na Toškem čelu, takšnega Jurčka, ki je »za jesti!« Pa si ga potlej v resnici pojedla? Ubogi Jurček! Holaj, sem bil trdnjo prepričan, da so ljudje pri nas že zdavnaj izumrli — zdaj pa vidim, da sem se motil. Gori je Ti, če tamkajšnji orožniki izvedo, kaj si z ubogim fantkom Jurčkom napravila V črno ječo Te zapro in grozno bo... Ampak zdajle sem se nečesa domislil: morda pa si našla le takšno gobo, ki se imenuje jurček (ne: Jurček)? O, potem je pa stvar čisto drugačna in je vse v redu in prav. Oprosti, da se nisem tega spomnil že prej!

Sprejmi mnogo lepih pozdravov od — Kotičkovega strička.

DELAJSKI VESTNIK

Socialno delo cerkve

Socialni odnosi v človeški družbi so postali problem prav za prav šele z razodetjem Kristusa, da je Bog oče vseh ljudi. Kakor Bog ljubi vsakega človeka, tako mora človek vse svoje odnose v človeški družbi urediti na moralnem principu bratovske ljubezni, ki terja brezpogojno pravico za vsakega otroka božjega. Ta socialna odlika krščanskega evangelija nam pojasnjuje, zakaj so se ga oprijeli najprej sužnji in revni elogi. Po pravici so videli v njem razodetje najvišje Resnice, ki z odrešenjem od duhovnega zla, greha, prinaša obenem tudi odrešenje od socialnih krivic in vsakokrat možnost obnove družbe.

Cerkve se ne omejuje le na gola dela krščanskega usmiljenja, temveč vedno polaga družbi tudi pozitivne socialne temelje. Cerkve je, bodisi po svojih škofih, bodisi po državnih zborih, v katerih je v vseh vprašanih kulturnega in moralnega značaja imela prvo in odločilno besedo, dajala socialno politične zakone, strogo prepovedovala oduševstvo, lajšala in urejala gospodarski in socialni položaj sužnjev, tlačanov, brezlastincev itd. Borila se je vedno zoper krivični dobiček in je določevala pravične cene, izobčevala nasilneže, ki so spravliali malega človeka ob posest, štiti la je delo in si prizadevala za pravičen zaslužek in delovni čas. Tudi za strokovne organizacije je skrbela in jih je vzela pod svoje močeno varstvo. Cerkve učiteljica narodov, največja moralna institucija je zakladala modernemu kapitalističnemu gospodarstvu in materijalističnemu načinu življenja naše družbe: stoji! Sebičnost, dobičkaželost, želja po pridobivanju brez kovanja se morajo podrediti zahtevi stroge socialne pravičnosti. Največji papež modernega časa Pij XI. je zato z najvišjega mesta podal načela in smernice za rešitev socialnih problemov na večnih krščanskih moralnih principih. Nekaterim še danes ni dovolj jasno stališče cerkve do socialnih vprašanj — namreč del in to žal tudi našega krščanskega delavstva zelo omalovažuje, če jo seveda sploh priznava, enikliko »Ob štiridesetletnici« zato naj obnovimo na tem mestu glavne misli te okrožnice. Med delom in kapitalom je nastalo ne-

pravično sorazmerje, zato socialna pravičnost zahteva, da bo skupni donos dela in kapitala pravično razdeljen. »Kapital ne more obstati brez dela, zato tudi delo ne more obstati brez kapitala.« Različnosti družabnih življenjskih razmer je stvarnik modro hotel in zaradi tega ne more izginiti. Toda proletarstvo ne sme biti trajno in običajno stanje za večji del družbe. Brezposelno delavstvo mora dobiti možnost za delo in zaslužek. Poštenemu delavcu mora vsina meze omogočiti ne le pošteno preživljanje samega sebe, temveč tudi, da bo delavec zmogel bremena za svojo družino, iz boja med stanovi se moramo povzpeli do složnega sodelovanja stanov. Delo ne sme biti na stopnji poljubnega blaga, ampak ga je treba spoštovati z ozirom na delavčev človeško dostojanstvo. Edina učinkovita pomoč proti narobe obrnjenemu redu je v tem, da se vrne moč k preizkušenim načelom evangelija in da uredimo razmerje med delom in kapitalom na temelju tega nauka. Z bistrim pogledom razkriva sv. oče korenine vsega nerada. Današnje gospodarstvo in socializem gledata izključno na zemeljsko stran in tako pozabljata na Boga in na večnost. Glavno zdravilno sredstvo je treba dati tej korenini. Sreč in duha je treba obrniti k Bogu in ju napolniti z višjimi in plemenitejšimi prizadevanji. V ta namen je treba brez odloga započeti temeljno moralno obnovo, obnovo vlade pravice, ki naj vsemu družabnemu gospodarstvu da svoj pečat. Če se bo delu in delavcu priznalo, kar mu gre in ako bodo sadov dela deležni tisti, ki so se trudili, ne pa tisti, ki si jih brez truda prisvajajo in ako smoter produkcije ne bo dobiček nekaterih, ukraden, pritrigan in izžet iz pomanjkanja in trpljenja delaven, bo zasijalo človeški družbi svetlejša sonce. Če se pa v krščanstvu vzgojeno človeštvo ne bo ravnalo po soc. smernicah, bo današnja kultura zatonila v krvavi veržerni zarji socialne revolucije.

Mi katoličani, posebno pa delavci, se moramo postaviti na čelo pokreta za nov pravični družabni red, da se bo človeštvo obvarovalo nepopisnega gorja in strahota in pa, da se nov red postavi na moralne sile cerkve.

ŽENA IN DOM

Krščanski dom

V sedanji dobi čiste in trde stvarnosti smo skoro pozabili, da imamo dom. Imamo stanovanja, mesečne sobe, pa nikakega doma. Kajti k domu, v katerem naj se stanovalec resnično domačega počuti, spada nekaj, kar odgovarja njegovemu notranjemu bistvu. Dom je stanovanje, ki si ga človek pripravi kot izraz svojega jaza. Dom mora biti nekaj osebnega, sicer ne more biti dom. Ne bomo raziskovali vzrokov, po katerih smo prišli ob dom, da pa nimamo več pravega doma, o tem nihče več ne dvomi. Zdi se mi, da prav zato, ker naše družine tako redko še imajo dom, da so prav zato tako razrvane in brez vsakega doma. Družina pa se prav zato tudi razkroja, ker vsem članom družine izginja čustvo skupnosti, ki ga dom predstavlja in ki po domu iskreno in toplo govori k naši duši.

Ne bilo bi odveč, če bi se krščanske žene in dekleta postavile v delo za rešitev družine oziroma doma. Ženske organizacije, ženski listi, ženska predavanja, vse to naj bi pokazalo, kako si človek-kristjan iz svoje notranjosti postavlja dom; kajti le potem nastane dom, če ga je iz svojega najglobljega, najsvečnejšega krščanstva izoblikoval. Ta oblika pa je seveda čisto osebna, ker ima pač vsak človek svoje značilnosti, zlasti pa je še krščansko življenje čisto individualno in pokaže v vsakomur svojo drugačno in posebno stran. Po mnogih krajih v družini proučujejo, kako bi vse članice svoj dom napravile nekaj odsvit življenja s cerkvijo. Tudi v naših starih domovih so zelo čislali razne družinske in seveda tudi cerkvene praznike. Za vse take dni so imeli pripravljene razne posebnosti, pobožnosti in sestanke celotne družine, da so se vsi člani ne samo po zunanje zbrali, ampak, da jih je praznični spomin tudi med seboj zvezal v resnično družinsko skupnost. Današnji čas prav zelo v katoliških vrstah propagira liturgično življenje. Na bogato življenje liturgije pa bi se morale nasloniti tudi vse naše družine, ki bi soproznovale, sodoživljale prelepe cerkvene praznike ter bi tako rastle v božjem življenju. Liturgično življenje bi moralo v najglobljem smislu besede biti življenje naših družin.

Veliki prevali cerkvenega teta, kakor božič, velikonoč, binkošti, ne bi smeli nikoli mimo naših družin in mimo naših domov, ker sicer bi družina ne praznovala teh praznikov. Na katerikoli način naj se ti prazniki, ki so mejniki krščanskega življenja, praznujejo tudi v družini. Saj zadošča za ta ali oni praznik značilni okras, ali domači oltarček ali družinska miza s svojimi na ta praznik se naslanjajočimi spomini, da obudi v družinskih članih misel na ta dan, ki ga potem cerkev s svojo liturgijo še značilneje poudari. Ne smemo pa misliti, da je tako poudarjanje za človeka, ki živi v vihrav javnosti, nekaj odveč. Nasprotno: tak poudarek bo usmeril tudi njegovo celotno življenje v povsem drugačno miselnost, kakor je tista, ki ga obdaja v vsakdanjem življenju. Da, še več, ta miselnost mu bo napravila življenje za tiho in skrito službo božjo, ki jo bo opravljal sredi svojega poklicnega dela in mu bo tako ravnanje dvigalo sree in duha tudi v najtežjih udarcih usode.

Materie in dekleta, o katerih govorimo, da so središče naših družin, naj bi se na prav poseben način zavzele za tako družinsko praznovanje cerkvenih in domačih praznikov. Nikoli naj ne bi šel mimo godovni dan tega ali onega družinskega člana, ne da bi ga vsa družina praznovala in bi vsak član družine pa naj si po svojih najkrajnejših možnostih prinesel vsaj trohico veselja godovnjaku. Prelepi cerkveni prazniki pa naj bi zbirali vso družino v ta dom, ki je ves napolnjen z dihom družinske ljubezni in krščanskega duha.

Mati naj svoji družini že s slikami, ki jih obesi na stene, jasno pokaže smer, po kateri želi, da hodi vsa družina. Saj poznamo že mnogo slovenskih domov, ki imajo družinski oltarček, pred katerim se zbirajo k vsakdanjim molitvam vsi člani družine. V tisoč in tisoč domovih je to oltarček Kristusa Kralja, ki se mu je družina posvetila. Naj bi v tem mesecu presvetega Sreca, mislile na to posvetitev.

V razstavi Kat. ženske zveze, ki jo je nedavno priredil njen odsek v Freiburgu, je bila razstavljena tudi mala sobica za služkinjo. Slika, ki jo prinašamo, nam pokaže, da bi v tem oziru tudi naše gospodinje lahko kaj pridobile. Saj ni treba mnogo: preprosta oprava, nad posteljo nabožna slika, to je tudi vse, pa naj bi bilo čedno in uporabno. Vemo namreč, da bi v tem oziru naše služkinje lahko marsikaj povedale.

Žensko čtivo

V sedanjih časih si tudi me žene ne moremo predstavljati tistih časov, ko se žene niso brigale za čtivo. Res je sicer, da nihče radi tega ne umrje, če ne čita, vendar žena, ki se ne zanima za čtivo, nikakor ne drži koraka s sodobnostjo. Vedeti pa moramo, da nobeno čtivo ni samo za to, da bi tešilo radovednost in zvedavost, nas seznanjalo z dnevnimi senzacijami, ampak, da nam pomaga globliti se v duhovni svet in v življenjska vprašanja, da obogati našo notranjost ter nas bolj in bolj izobrazuje. Tako čtivo lahko imenujemo dobro učiteljsko, ki nam ima res nekaj povedati o vsem lepem, dobrem in resničnem. Nj pa treba, da bi prihajala med nas z resnim obrazom in bi bila vsa mračna. Lahko ima lepo obleko in polno lepih slik, lahko je zabavna in šaljiva, da se ob njej tudi iz srea nasmejemo. Temeljna poteza pa mora biti le resnoba. Učiti nas hoče življenjske modrosti, hoče nam pomagati dalje in kvišku, ne da bi hotela ugajati strastem, pač pa hoče v nas vzbujati veselje in ljubezen do dela. Pa kje jo najdemo? Že zunaj jo lahko spoznamo po naslovu in sliki kakšnega duha je. Duševna hrana za polnično druhal ima kriček naslov, ki zbija radovednost in nosi že temu primerno sliko na ovitku. Od tega odmakne žena in dekleta svoje prste, kakor, da jo je nekaj zmrzilo. Ne tisto, kar je izvešeno po dvomnih izlozih in kar kričavi raznašalci hvalijo s polnimi usti, je dobro za resno ženo ali dekle, mnogokdaj najde v skromnem in tišem kraju, največkrat v svojem društvu ono kar je posebno pripravno za nje.

Morebiti je marsikatera izmed nas nehotе vprašala: kje pa naj dobim tako čtivo, ki mi bo vse to nudilo? Ali ga sploh premoremo. Vsem in takim lahko sporočimo, da imajo katoliške žene in dekleta svoj lasten list, ki odgovarja vsem zgornjim zahtevam. To je »Vigred«, ki jo naročamo v Ljubljani, Masarykova c. 12. Izhaja vsak mesec s prilogo za ročna dela in priročnojevanje oblek. Stane za celo leto 25 Din s prilogo 50 Din. — Ako bi je katera ne poznala, naj jo po dopisnici naroči na ogled in jo bo potem prav gotovo z veseljem naročila.

Odgovor mladine

So ljudje, ki z veliko besedo optetajo okoli sebe in s koli zamahujejo nad tistimi, ki nočejo slediti njihovi otroški in otročji razposajenosti. So ljudje, ki mislijo, da imajo v zakupu vso modrost tega sveta, ki mislijo, da množice naravnost tiščijo za njimi, ker označujejo edino pravilni nauk in imajo edino pravilne nazore o politiki, o veri, o nacionalizmu, o državi, o mladinstvu, o socialnih vprašanjih, o nalogah in delokrogu cerkve, o pravicah papeža in sploh o vsem. Vsa dejanja teh ljudi pa obstoje le — v besedah. Drugih dejanj ni, da bi kaj žrtvovali in trpeli za idejo, jim se na misel ne pride. Ravnotako jim ne pride na misel, da bi stopili med ljudstvo in se z njim porazgovorili in resnično kaj napravili za kmeta in delavca.

Kdor tem ljudem ne sledi, je hlapec, koritar, omejen sebičnej in hinaveč, švigašvaga in pustolovec, spada v čredo itd. Kdor posluša cerkev je nazadnjak ter nesamostojen in nesvoboden kratkovidnež. Program teh ljudi je: napadati vse, kar ni z njimi, smešiti vse, kar ni njihovo in podirati vse še predno so napravili načrte za novo zgradbo. Pravijo, da stoji za njimi mladina. Mogoče res stoji za njimi peščica meščanskih in pomeščanskih mladenčev, toda ogromna večina kmetijsko-delavske slovenske mladine odklanja tako demagoško širokoustenje, odklanja zabavljanje in norčevanje iz onih, ki so žrtvovali vse svoje moči in tudi svojo svobodo za osnovne pravice našega ljudstva.

Slovenska kmečko-delavska mladina spoštuje tiste in je pripravljena sodelovati s tistimi, ki izpovedujejo jasne nazore in ki delajo. Vsa težka socialna vprašanja današnjega časa bodo mogli uspešno reševati le trdni in delavni ljudje. Širokoustenji, kričači in nergači so pa coka, ki ovira napredek in ki pomaga nasprotnikom pri njihovem razdiralnem delu. **Odgovor mladine** vsem tem se glasi: Socialna vprašanja se ne rešujejo s široko gesto in učeno frazo, ampak z delom in zopet z delom. Iz tega dela pa mora dihati ljubezen do našega ljudstva in naše domovine; tista nesebična ljubezen, ki nagne človeka do tega, da je pripravljen žrtvovati sebe samega za idejo, da je pripravljen sovražstvo, more tudi žeti le sovražstvo. To moramo na glas povedati vsem tistim, ki bi se radi vtihotapili med našo delavsko in kmetijsko mladino, da bi jo — včasih tudi s krščanskim krinko na obrazu — zastupili in jo pripravili do tega, da služi njihovim sebičnim namenom.

Prostovoljno nadaljujoče članstvo pri Okrožnem uradu

H. Š. iz V. vprašuje: Due 10. junija sem bil odpuščen iz službe. Rad bi na nadaljeval članstvo pri Okrožnem uradu. Kaj naj storim in kakšne pravice mi bo dajalo to članstvo?

Odgovor: Član Okrožnega urada morete ostati le, ako plačate do 8. julija vse dosepele prispevke. Istočasno javite Okrožnemu uradu, da želite članstvo prostovoljno nadaljevati. Plačati boste morali celoten prispevek, torej tudi tisti del, ki odpade sicer na delodajalca.

Prostovoljno nadaljujoči član uživa vse pravice rednih članov, dokler se ne izseli iz naše države in dokler v redu plačuje prispevke. Pravico ima torej do brezplačne zdravniške pomoči, do zdravil, kopeli, zdravilnih voda, potrebnih obvezil in priprav za zdravljenje, do hranarine — vse to dokler traja bolezen, toda največ za 26 tednov. Kdor je to 26 tedensko podporno dobo izžrpel, dobi ponovno pravico do naštetih podpor le, če je po tem izžrpanju delal najmanj osem tednov. Prostovoljno nadaljujoče članstvo pa ugasne, če se član izseli iz naše države, če preneha plačevati prispevke in če izžrpa vse pravice do podpor.

Zadružništvo - šola borcev za del. pravice

Zadružništvo je orožje in obramba malega človeka. Orožje zato, ker je šola krščanske vzajemnosti, kjer postane lahko izvedljivo, kar je za posameznika težko, nemogoče, neizvedljivo. Poleg tega pa je zadružništvo tudi obramba proti izkoriščanju. Socialno zadružništvo na Slovenskem, katerega pionir je bil dr. Kreck, se od vsega početka pojavlja prav izrazito kot reakcija proti blagovnemu in denarnemu oduševstvu. Hotelo je zaježiti pogubno delo oduševstva in denarnih magnatov, ki so spravliali na boben kmečke grunte in tirali v obup ubogo delavstvo.

Pravo zadružništvo je šola demokratizma, ker je zgrajeno na svobodi. Zadruga se popolnoma sama upravlja. Njen parlament, glavna skupščina, ji postavlja temeljne zakone in postavlja tudi vse pravilnike; odbor in nadzorstvo, da vršijo tekoče posle in pa kontrola nad poslovanjem. Zato je zadružništvo vedno odklanjalo centralizem, ki bi gradil od zgoraj navzdol.

Duh nesebičnosti je pogoj, brez katerega zadružno delo ne more uspevati. Duh vztrajnega podrobnega dela je začetek vseh uspehov.

Prav iz teh razlogov je zadružništvo šola borcev za delavske pravice in vzgled, kako naj se dela. V zadružništvu moremo bolj kot drugje videti osrednjo misel: eden za vse, vsi za enega, vzajemnost, solidarnost. Ista ideja je temelj delavske organizacije je enako kot zadružništvo reakcija na neizmerno in krivično izrabljanje delovnega ljudstva. Tudi delavska organizacija mora — če hoče uspeti — biti zgrajena na svobodi, biti prepojena z demokratizmom, z duhom nesebičnosti, z duhom vztrajnega dela. In ker je v Sloveniji tako dobro izpeljana zadružna organizacija, vidimo v tem znamenje za dober razmah in uspešen pohod delavske organizacije.

Drobne vesti

V Veliki Britaniji se je brezposelnost v prvi polovici junija t. l. znižala za 120.000 na 2.580.000 oseb.

V Subotici je bilo koncem maja t. l. registriranih pri javni borzi dela 1312 brezposelnih delavcev.

Opči socialistični radniški savez v Zagrebu je izključil med drugimi tudi ljubljanski oblastni odbor iz svoje zveze.

V Španiji je stopilo v stavko 30.000 poljedelskih delavcev. — Tudi pod sedanjim režimom namreč niso prišli do vseh svojih pravic.

Tovarna olja »Standard Oil Comp.« v Bosanskem Brodu je začela odpuščati svoje delavce, ker bo obratovanje popolnoma ustavila.

Belgijska produkcija električne energije je iznosila leta 1930 4395 milijonov kilowattnih ur, v letu 1931 pa je padla na 3900 milijonov. Celotni učinek elektrarn pa se giblje okrog 1,8 milijonov kilowattov. Priključenih je bilo 980.000 odjemalcev toka.

Gospodarska zveza, Ljubljana

I. Z. Z. O. Z.

Prodaja deželne pridelke, žito, mlevske izdelke, seno, slamo, kolonialno in specerijsko blago, kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila, cement, premog itd.

Prvovrstna moka Desider Forgacs Bačka Topola zopet stalno na zalogi.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

A. G. — O. Obkladki z mlekom? Lastnih izkušenj nimam, pač pa sem nedavno bral, da je imel resen zdravnik z mlečnimi obkladki presejalne vsepehe pri sklepem in mišičnem revmatizmu, pri anginah, pljučnicah in zebračnicah, pri ujedih (koliki) v trebuhu in kožnih vnetjih. Zelo povoljno baje vplivajo tudi obkladki na bolečine, pa tudi druge vnetne znake, vpliv da je boljši kakor z obče znanimi lekarniškimi sredstvi. Za mlečne obkladke naj se rabi samo presno mleko, zavrelo je manjše vrednosti; z mlekom namočen in na rahlo otisnjen četvertno zganzjen prtič iz platna ali bombaževine se ovije okoli bolečnega uda ali položi na boleče mesto, čez en pride suh flanelast ali volnen ovoj. Čez dve uri naj se obkladek odloži ali po potrebi obnovi, a prtič naj bo vsakokrat izpran. Vsekakor kaže poskusiti ta priprosti pripomoček, ki ne more škoditi. — V naših krajih uporabljajo kmetje že od nekdaj sirotko kislega mleka v enake svrhe in, kolikor morem jaz presoditi, z enakim ali morda celo boljim vspehom kakor ga imajo »vinčena« voda in podobne tekočine.

Ieta. Pege na obrazu in zaprtje so v neki zvezi. Ne glede na pege si uredite »prebavo«, t. j. iztrebljanje čim prej, ker kasneje bo čezdalje težje. Vživajte pretežno mlečne jedi in rastlinsko hrano, posebno zelenjave in sadje. Na tešče pijte čašo hladne studenčnice, vsake tri minute en požir. Če vam to ne pomaga, denite na čašo vode pol žlice grenke ali karlovske soli ali izpijte čašo grenčice. V primeru hujšega zaprtja vzemite ricinovo olje, eno do dve žlici na prazen želodec. Drugih čistil ne rabite v svojih mladih letih, ne domačih rož ne tujih, najmanj pa reklamnih zdravil; vsa tista šara je za ljudi, ki se jim je dan obesil, ki so jim te opešale življenjske moči.

V. S. — D. Kurje oči se dajo trajno odstraniti samo s primernim obuvalom, ki nikjer ne tišči in nikjer ne drgne, ki je torej narejeno po obliki in velikosti noge, ne pa modnega kopita. Priporočam tudi nošnje primernih vložkov iz luknjičaste snovi (lufa, slama, pletenina, pozimi klobučevina). V takem obuvalu (na vašem mestu bi jaz nosil čevlje iz dobre irhovine, poleti iz tkanine) izginejo kurje oči same. Toplo kopel naj zaključijo vsakokrat mrzel poliv! Sodo opustite, zadošča milo. Utrijte si noge poleti, da hodite bos po rosnih travah ali bredete po potoku, kakor je bilo že večkrat razloženo na tem mestu.

A. M. — L. Bezgavke ali želve ali bramorji pravi naš jezik vaši bolezni, ki se splošno imenuje skrofuloza. Z operacijo se bolezni ne da ozdraviti, odpraviti se dajo katere nadležne žleze ali brazgotine. V morskem ozračju se ta bolezen očitno izgublja. Ako ne morete k morju (vsaj za nekaj tednov), pa si odrgnite živost vsak drugi dan s slano vodo. Sončite se po predpisu, ki je bil že letos večkrat priobčen. Jeseni začnite piti ribje olje, dvakrat na dan po eno žlico, dokler traja hladni letni čas. Varujte se zatohlega zraka ponoči, ogibajte se soli v jedeh. Na otekle žleze si devajte vsak drugi večer obkladke s preslično zavrelico.

S. M. — Lj. Pegav obraz vas draži? Pege odpravljati je težje kakor pege preprečevati. Za preprečevanje je letos prekasno, že pred pomladjo je treba ob sončnih dneh kožo mazati z mažami, ki

varujejo kožo, da se je sonce »ne prime«. Takih maž je več vrst, dobe se v lekarnah in mišičnicah. Nekateri si varujejo kožo na obrazu s širokokrajnimi klobuki ali solnčniki ali obraznimi korenami. Pege se odpravljajo tako, da pripravimo kožo do luščenja z raznimi dražili ali obsevanjem (s kremenovo lučjo), časih zadošča drgnjenje z limonovo kožo. Gizdavemu dekletu sem nekoč dopovedal, kar se le redkokdaj posreči, naj pusti svoje pege kar v miru, saj je šaren obraz vendar lepši od mlačnega. Ubogal me je in se poročil mlad. Moške oči gledajo drugače kakor ženske, in tako je prav!

A. Z. — Č. Na soncu vas boli glava do omotičnosti? Tudi mene, če bi bil gologlav. Zavarujte si glavo s kakšnim prav lahkim in širokokrajnim slamnikom ali »zračnim« platnenim klobukom. Običajne naglavne rute niso za vsako glavo primerne. Zakaj bi naše kmetice ne nosile slamnikov, ko morajo toliko delati na žgočem soncu?

A. Z. — Lj. Perilo z neznoznimi bolečinami v trebuhu in bruhanjem je čezdalje bolj hudo? Morda ste šivilja, ki ves dan čepi in goni stroj z nogama? Dekleta, ki se več gibljejo na prostem, običajno komaj kaj čutijo o svojih časih. Skrbite poleg zadostnega gibanja (sprehoda ali izletov) za redno in zadostno iztrebljanje, prav posebno pred perilom. Ko čutite, da se vam bliža, napravite si toplo kopel za noge z mrzlim polivom vsaj enkrat na dan. O tistem času pijte čaj iz komičnega cvetja ali melisovega, metovega, rožmarinovega listja ali šipkovih korenin ali pa iz mešanice teh čajev. Ako vam vse to ne pomaga do znosnega stanja, obrnite se do zdravnika.

M. N. — G. Živčna napetost se vam noče poleči že od zime? Podobne tožbe slišim od mnogih strani, kakor da je mora v ozračju. Že zadnjič sem pisal o »dinarskem fenu« in kako se jaz borim z njim. V priliki se nam obeta lepo vreme šele na jesen. Jaz se bom še dalje mazal z »božjo mastjo«, upam, da mi ne poide.

I. G. — K. Omotica in pešanje vida, sluh, voha (vi pišete vonja) in prav posebno spomina vas zanimajo zlasti glede postanka, zato menite, da si naša posvetovalnica »pomnoži« zasluge za zdravstvo, ako vse to pojasni. Bojim se prav močno, da bodo zasluge v tem primeru zelo klavrne, saj zdravstvu teh razlag že davno ni več treba kakor tudi ne fiziki učenih razmotiranj, zakaj sonce na zatonu ne greje in sveti več tako kakor na višku obzorja. Zadeva je čisto priprosta, mlada ne bova več, ne jaz, ne vil iz davnine že je znana prislovica: starost sama na sebi je bolezen! Menda vendar ne mislite, da se da ta bolezen odpraviti? Za lajšanje teh nadležnosti ali »daljšanje življenja« so znane marsikateri krparije. Zoper otrple žile, ki so vzrok starostnim motnjam, je čuda dometi lekarniškimi pripomočki, kar priča o njih omejeni učinkovitosti, izmed domačih sredstev služe česen (nekoč sem že svetoval brinjevec, ki se je v njem namakal česen), priporočam tudi sok iz omelovih jagod. Naši očanci so časih njuhali tobak, da so si »bistrili« oči in glavo. V starih knjigah sem bral, da je vino starcem mleko. Moja stara mati si je odganjala vse tegobe s črno kavo. V novejši dobi se hodijo ostareli ljudje pomlajati v toplice, ki vsebujejo radijsko izpuhtevanje. Koliko izber!

Pravni nasveti

Potni list. P. R. S. Za potni list morate prositi pri okrajnem načelnstvu. Poleg tega pa si morate izposlovati vizum zastopnika one države, v katero mislite potovati. Če imate pameten razlog za potovanje, vam menda ne bodo delali ovir.

Previsoko zavarovanje. A. H. M. Zavarovalnica ni dolžna izplačati večjo zavarovalnino, kakor znaša škoda, povzročena po požaru. Tudi pogorelec, ki je imel svoje poslopje zavarovano za višjo zavarovalnino, kakor je isto v resnici vredno, ne more prisiliti zavarovalnice, da izplača celo zavarovalnino. Če pa je poslopje zavarovano za nižjo vsoto, kakor znaša njegova vrednost, jamči zavarovalnica za škodo v razmerju zavarovalnine k vrednosti. Zato ne boste uspeli z eventualno tožbo proti zavarovalnici, od katere zahtevate celo zavarovalnino, ki je višja od vrednosti poslopja, ki vam je pogorelo.

Nadure. S. I. Pri lesni industriji ste bili v službi kot zagovojca in ste zadnje čase delali tudi izven delovnega časa. Objavljeno vam je bilo plačilo nadur, ki jih pa sedaj uprava noče izplačati. Ali vam pripada plačilo nadur? — Po našem mnenju vam pripada. Zakon o zaščiti delavcev namreč predpisuje, da pritiče za delo preko normalnega delavnika 50 odstotni povisek na navadno plačo. Tudi sodišča so že v tem smislu razsodila.

Vrnitev izpričeval. S. I. Službodajalcu ste ob vstopu v službo izročili svoja izpričevala, ki jih je baje izgubil. Ko ste iskali novo službo, so od vas zahtevali spričevala. Ker jih niste imeli, niste dobili službe. Vprašate, če vam kaže zahtevati od prejšnjega službodajalca odškodnino in kakšno? — Službodajalec, ki vam je izpričevala izgubil, vam gotovo odgovarja za stroške, ki jih imate z nabavo drugih spričeval odnosno duplikatov. Kar se pa tiče odškodnine za to, ker niste dobili službe, je pa uspeh tožbe dvomljiv. Če je trdka, ki vas je nameravala sprejeti v službo, zahtevala spričevala, ki so se pa izgubila, ste mogli dobiti duplikate in jih predložiti. Če se za nje niste pobrignili in zato niste dobili službe, ni tega zakrivil samo vaš prejšnji službodajalec, ki vam je spričevala izgubil, ampak ste deloma tudi sami krivi.

Črkostavec. A. B. Glede dražbenih pogojev za prodajo tiskarne, ki je v konkurzu in jo bodo prodali se informirajte pri konkurznem upravitelju ali pri konkurznem sodniku. Tam boste zvedeli na kakšen način v kakšnem roku se mora kupnina plačati. Za koncesijo pa se obrnite na okrajno načelnstvo. Vsekakor si jo prej izposlužite, predno kupite tiskarno.

Obseg obrti. M. I. Imate obrt za branjarijo in bi radi vedeli, kaj vse smete prodajati pod to obrtjo. — Zakon pravi, da glede obsega obrti določa obstoječi običaj, ako ni zato zakonskih odredb. V sporih o obsegu pravice izvrševati obrt, odloča ban po zaslišanju zbornice. Kako daleč sega v vašem slučaju obrt branjarije, vprašajte pri okraj-

da niste pravočasno predložili sodišču pravičen priziv. Da niste imeli denarja se ne more vpoštevati; zaprosili bi za pravico revnih in bi vam sodišče določilo zastopnika, ki bi vam sestavil priziv. — Proti pravomočni sodbi je priziv nedopusten. Imate samo možnost, da vložite obnovitveno tožbo, če bi n. pr. zvedeli za nove dokaze, za katere pri zadnji razpravi še niste vedeli. — V bodoče dobro prečitajte pravni pouk, ki ga s' sodbo ali s kako drugo določbo dostavlja sodišče in se točno po njem ravnejte, da se obvarujete nepopravljivih posledic.

Sporna meja. A. H. P. Že 39 let živite njivo do določene meje. Sedaj novi mejaš pa je dal po zemljemercu odmeriti mejo, kakor mapa kaže in je po tej meji v vaši odsotnosti približno do 2 m od stare meje zabil kolce po vaši njeni in vas hoče prisiliti, da to mejo priznate. — Kolce, ki jih je mejaš svojevolično zabil po vašem svetu, lahko izrujete. Če bi mejaš še šilil v vaš svet, ga lahko tožite radi motenja posesti. Ker ste vselej živili do stare meje, je le ta meja merodajna in to morata oba vpoštevati. V slučaju, da bi sosed zahteval sodniško zamejčenje, bo trpel sosed vse stroške postopanja, če se bo izkazalo, da je bila stara meja dovolj vidna in sodna določitev nepotrebna. — Od zemljemercu določena meja veže oba mejaša le tedaj, če se oba mejaša vnaprej dogovorita, da bosta priznala po zemljemercu po mapi določeno mejo. Če tega sporazuma ni, določa sporno mejo sodišče na predlog enega izmed mejašev.

Prizadeži otroci. P. R. O. Hčerka je od staršev prevzela posestvo in dogovorjeno vsoto 45.000 Din po svoji poroki izplačala staršem, ki so od tega denarja dali 4 ostalim hčeram vsaki po 5000 Din, kljub temu, da so popreje obljubili, da bo vsaka dobila 10000 Din dediščine. Mati je kmalu nato umrla. Nad 70 letni oče se je pa sedaj zopet oženil za rekel, da otrok več ne pripozna in jim ničesar več ne da. Vprašate, če lahko otroci sodniško preprečijo, da oče prečatali denar ne da svoji sedanjici ženi. — Dokler je oče živ, sam razpolaga s svojim

Kmetijski nasveti

Nestanovitno vreme me je prisililo, da sem napravil domov še ne dovolj suho seno. Kaj naj napravim, da ostane seno dobro? S. T. K. V takih slučajih je dobro, da seno posolimo s kuhinjsko ali živinjsko soljo. V to uporabimo na vsakih 100 kg sena četrt kg do največ 1 kg soli. Lahko si pomagamo tudi tako, da potrosimo ali razgrnemo po podu, kamor spravimo še dovolj suho seno, najprej plast slame. Na slamo pride meter visoka plast sena, nato zopet plast slame itd. Zelo se priporoča, da napravimo v seneni kopi tudi eden ali več prezračevalnikov. V ta namen postavimo na pod iz desek napravljen cev ali primeren sod in zlagamo okrog cevi (soda) seno. Z dviganjem ali rastjo senene kope dvigamo vedno sproti navzgor tudi cev (sod). Na ta način napravimo v seneno kopo zračni predor ali prezračevalnik, ki začne pri tleh in končuje pri vrhu senene kope. Po prezračevalnikih lahko odhaja gorkota, ki se razvija in oddaja seno pri kipenju, ki je pri ne dovolj suhem senu navadno višja, kakor pa pri primerno suhem.

Kako naj ravnam s krmo iz poplavljenega travnika? K. F. G. S. Krmo iz poplavljenega travnika morate ravnavati tako, da jo kolikor mogoče očistite vsega blata, ki se je oprile posameznih travnih bilk in drugih rastlin, ki so v krmi. Če travnika še niste pokosili, skušajte že pri košnji in sušenju kolikor mogoče spraviti iz krme blato in pesek. Če pa imate blatno seno iz poplavljenega travnika že doma, potem ga morate vsekakor sproti pred vsakim krmljenjem dobro pretresti z vilami in ako ne gre drugače, tudi izmlatiti s cepcem, da spravite iz njega čimveč blatnega prahu. Blatno seno ni posebno primorljivo krmilo, ker lahko škoduje še vedno živini, ki jo z njim krmiti, tudi če ste iz njega skusili spraviti na vse mogoče načine blatni prah. Zato bodite pri krmljenju živine s takšnim senom zelo previdni. Ako razpolagate z dovolj drugim boljšim senom, potem je najboljšje, da sploh ne krmito blatnega sena in ga raje porabite za nastil. Če pa morate krmiti blatno seno, potem ga v najmanjši množinah primešavajte med drugo boljše seno in ga krmito predvsem volom in pitanci živini.

Kaj je krivo, da so se mi pokvarila jajca, ki sem jih vložila v pravilno stanjšano vodeno steklo? M. O. L. Da so se vam jajca pokvarila, ni najbrž krivo vodeno steklo, pač pa jajca sama. Tudi ni za vlaganje in konserviranje vsako jajce dobro. Za vlaganje morajo biti jajca predvsem dovolj sveža, ne preko osem dni stara. Lupina ne sme biti na nobenem jaju poštena ali kakorkoli pokvarjena. Najmanjša razpoka na enem samem jaju lahko skvari vsa ostala jajca v isti posodi. Zato je primorljivo, da denete jajca, ki jih nameravate vložiti, najprej 15 do 24 ur v posodo in jih zalijete do vrha s čisto vodo. V vodi se odloži vsa nesnaga in najmanjše razpokline se toliko razširijo, da taka poškodovana jajca lahko zapazite in jih izločite od ostalih za takojšnjo porabo. Te preskušnje jajec za vlaganje bi ne smeli nikdar opustiti. Če to opustimo, lahko vložimo jajce s pokvarjeno lupino z drugimi vred v posodo. Če je sredstvo za konserviranje jajec še tako dobro, se jajce s pokvarjeno lupino kmalu popolnoma skvari in povzroči, da se čez nekaj mesecev ali še poprej pokvari tudi vsa druga jajca, ki so bila s pokvarjenimi v skupni posodi. Tudi ne puščajte jajec v gnezdu, temveč jih takoj po znesenju vzemite iz gnezda, da se ponovno ne ogrejejo v gnezdu, ker radi ponovnega razgrevanja na gnezdu po kokoših nesnicah ali celo po kokli zgubi jajce na trpežnosti. Istotako tudi ni vsakdanja krma brez vsakega vpliva na trpežnost jajec. Skrbite, da dobijo kokoši polno zadostne zrnat, mehke krme in sveže vode tudi zeleno krmo in ribjo moko rudninske snovi in to zlasti če jih ne puščate vsak dan na prosto. (Posodo z vložnimi jajci morate hraniti v hladnem dovolj zračnem prostoru. V istem prostoru ne smete imeti nič takega, kar močno diši ali kipi).

Uporaba lesnega pepela za nastiljanje v kurniku. V. F. L. Takšna uporaba lesnega pepela je zelo priporočljiva. Z lesnim pepelom nastiljate kokošim in istočasno zatirate lahko s pepelom tudi uši in drug mrčes, ki le premnogokrat nadleguje in trpinči kokoši in drugo perutnino. Prav je, da rabite lesni pepel za nastil v kurniku. Zelo koristno pa bo tudi, če s pepelom poprašite tudi stene, strop, gredelj, pa tudi vse špranje in sklade v kurniku. S tem boste uspešno zatirali mrčes. Razven tega dobite še dober gnoj, ki ga lahko porabite na vrtu, njivi, travniku ali pa ga primešate kompostu.

E. L. — S. K. Listje vaših vrtnic je kakor s pepelom potreseno in vse polno malih živalic, kakor mušice, se zaredi na njih. To jih tudi ovira v rasti. Kako naj to preprečim? Po opisu sodeč

CRIKVENICA

Največje kopališče na Jadranu. 4½ ure vožnje od Zagreba via Plase. 30 hotelov in pensionov. Letos velike slovesnosti in znatno znižane cene. Informacije in prospekte pošilja Lječilišno povrženstvo in sami hoteli.

Pens.-Rest. VILA RUŽICA 35 sob. Vis-a-vis obala. Prospekte in pojasnila pošilja na zahtevo uprava. Cena v predsezoni 65 — 80 Din.	Pens.-Rest. TRIGLAV. Popolna oskrba od 60 — 75 Din	Komfort. Snažnost. Solidnost.
Hotel-Pension »LIBURNIA«. Vis-a-vis kopališča in v bližini kopališkega parka. Moderno opremljene sobe. Popolna oskrba 65 — 85 Din		
Pens.-Rest. MORAVA. Dobra in mirna mešana hiša. Popolna oskrba 60 — 70 Din		
Pens.-Rest. ZELENKAJ. Tik ob morju blizu obale. Popolna oskrba 60 — 65 Din		
Restavracija VINODOL. Izborna domača in dunajska kuhinja. Vsak dan sveže morske ribe. Izvrstna domača in dalmatinska vina. Shajališče gurmanov. Prehrana 40 Din		

denarjem šele po smrti pridejo otroci kot zakoniti, odnosno nujni dediči vpoštev. Če bi n. pr. oče umrl brez oporoke, dobi njegova žena četrtino zapuščine, a vsi otroci skupaj tri četrtine. Če napravi oče oporoko, lahko zapusti svoji ženi več, vendar ima vsak otrok pravico do dolžnega deleža, ki znaša polovico zakonitega deleža. V ta dolžni delež se vračunajo tudi daritve, ki jih je oče dal še v življenju.

Zapuščina. E. R. Mož in žena sta brez otrok. Mož ima premoženje, ki ga je pridobil s sodelovanjem žene in ga hoče po smrti zapustiti edinole ženi. Vprašate, če zadostuje oporoka in če ta kdaj zastara. — Zadostuje, da mož napiše in sam podpiše oporoko, v kateri zapusti vse premoženje svoji ženi. Ta oporoka ne zastara in je veljavna, dokler ne napiše mož druge oporoke. — Če ima mož še žive starše, je dolžan svojim staršem zapustiti dolžni delež, ki znaša za vsakega (očeta in mater) eno dvanaestinko zapuščine.

gre tu za plesen na vrtnicah in listne uši. Na listih se kaže bela prevleka, kakor bi bili listi posuti s moko. Rast preneha. Listi in vršički se osuše. Če ima vrtnica cvetje, uniči tudi to. Najboljše sredstvo proti plesni je pršenje z žveplom v obliki prahu, kakor delajo vinogradniki. Dobi se pri vsaki kmetijski podružnici. Najboljše sredstvo proti listnim ušem pa je tobačni izvleček in mazavo milo. Na en liter vode vzamemo vsakega po 15 gr. Mazavo milo najprej raztopimo v topli vodi in potem prilijemo tobačnemu izvlečku. Najboljše je, če pomakamo ušive dele rastline v skledo, v kateri imamo to raztopino.

C. M. V. N. — S pepelom potrosen semenski krompir dobro zarodi. — Slišali ste, da nek tamkajšnji kmetovalec razreže semenski krompir in ga pred sajenjem povalja v pepelu, zato ima baje vedno lep pridelek. Radi bi vedeli, če je res pepelu pripisati tak uspeh. — Brez dvoma vpliva lesni pepel ugodno na rodovitnost krompirja in označeni poljedelec pravilno ravna, če razrezano semensko gomolje potrosi s pepelom. Lesni pepel, zlasti bukov, vsebuje do 10 odstotkov kalija, to je eno četrtino tistega hranila, ki ga kupujemo v 40 odstotni kalijevi soli, je torej izrazito kalijev gnojilo. Na drugi strani potrebuje krompir za napravo debelega gomolja mnogo kalija, za to ga smatramo za izrazito kalijevno rastlino. Če torej zrezani semenski krompir povaljamo v pepelu, mu damo s tem kalijevno hranilo, ki ga bo v zemlji kmalu dobro izrabil. Razentega se pepel oprime sveže krompirjeve rezi, ki jo popolnoma pokrije, osuši in prepreči, da se na njej ne naselijo gnilobne bakterije, ki čisto povzročajo gnitje krompirja v zemlji. Iz teh razlogov pripomore pepel k boljsemu uspevanju krompirja in k bogatim pridelkom. — Pripravi pa smo, da dotični kmetovalec tudi drugače krompirjevo njivo dobro zagnoji in rastline marljivo pleva in okopava, kar vse je potrebno za dobre pridelke.

R. P. K. — Kako uničim predenico v mladi detelji? — V mladi detelji se je pojavila predenica, ki bi jo radi uničili. — Predenica je prišla na njivo gotovo z nečistim semenom ali z gnojem. Če je ne boste takoj zatrli, se vam bo razpasla čez vso njivo. Previdno pokosite vso deteljo, ki je napadena po predenici, spravite jo na kup, pustite, da se osuši in jo zažgite. Zemljišče, na katerem je rasla predenica, pa potrosite s slamo in zažgite, da se tako uničijo vsi deli in seme predenice, ki je še na zemlji. To je najcenejši način zatiranja predenice na njivi. V bodoče pa skrbite, da sejetje samo čisto deteljno seme, pregledano od kontrolne postaje.

E. G. M. — Kako najlažje zatrem mejo črnega trna — trnoljice? — Radi bi uničili mejo črnega trna, ki se je tako razširil, da vam jemlje mnogo sveta. Grmovje bi že posekali, bojite se pa prezadumnega dela ob izruvanju korenin. Želite vedeti za strupeno sredstvo, s katerim bi umorili korenine, ne da bi vam jih bilo treba izrjavati. — Takih strupenih sredstev za uničenje korenin je več: karbolin, žveplena kislina, žveplov apnik, modra galica in mnogo drugih. Toda z njimi ne boste zatrli samo nadležnega grmovja, ampak si tudi za več let pokvarili zemljo, da ne bo na njej ničesar raslo; neglede na to so tudi stroški takega zatiranja korenin precej visoki. Za manjše grmovje si lahko pomagате z manj škodljivo kuhinjsko soljo: 4—5 kg soli raztopite v vroči vodi in s to raztopino zalijte rastline, ki jih nameravate zatreti. To hitro pomaga. Če pa korenine zopet odženejo, ponovite ta postopek. — Znano je tudi, da se korenine nadležnega grmičevja in dreves (akacije) v svojem eoku zaduše, če olupimo kožo na deblu do lesa 4—5 cm na široko. To se izvede junija meseca, kajti od tedaj nadalje, požene steblo le malo več mladice. — Še najpreje, najtemeljitejšje in najceneje boste zatrli grmovje, če ga jesni ob ugodnem vremenu zažgete, na to čim bliže zemlji porežete in potem s močnim plugom z dvema pari živine tako globoko prerjete, da izrujete čim več korenin. Če se pozneje, ko ste zemljišče zasejali s travo ali s kako drugo kulturo, pojavi še kak poganjik iz zemlje, ga čim globlje odrežite in tako uničite.

**Ali ste že
poravnali naročnino?**

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Gustav Strniša:

Godbenik

Zaveda se, da dobro svira. Njegov čelo je njegov ponos. Zvesta sta si ostala in skupaj sta šla skozi življenje.

Zdaj se je muzikant Bregar postaral. V operi, kjer je igral, so ga upokojili. Dobili so novo, mlado moč.

Bregar se čudi, da so vzeli drugega, saj vendar še vedno dobro muzicira, če tudi je star. Še vedno zna izvajati iz svojega instrumenta mile in nežne glasove, da bi se človek jokalo. Njegov čelo je njegovo ljubljeno dete, ki poje kakor on želi in doni zamaknjen v tihe otožne daljave, v katerih je godbenik doma. Pesem njegovega čela je melodija daljne ravnine, obžarjene od sonca, včasih megle in otožne.

Ko je Bregar odigral, so mu tovariši obljubili: »K tebi pridemo, da se dostojno poslovimo, saj si nam bil brat v veselju in trpljenju!«

Že prihodnji večer ga obiščejo v njegovi zakotni sobici. Vsi, razen njegovega naslednika, prinese s seboj svoje instrumente.

»Z godbo smo se sestali, z godbo se bomo razšli!« reče najstarejši njegov tovariš in mu predstavi mladega čelista, ki je dobil njegovo mesto. Ta je bled in suhljat mladenič, kratko ostrizenih las in gladko obrti. Nič posebnega ni na njem, le v očeh mu sije moten ogenj.

Ko Bregar mladeniča pogleda, začuti hipno zadržano, sam ne ve zakaj. Nekaj se je v njegovi duši oglašilo, nekaj, česar se je bal: priznanje pred samim seboj, da je ta, ki bo zdaj sviral čelo, večji in silnejši v svoji umetnosti.

Toda, ali je on — Bregar sam kriv, če nima močne energije, če mu manjka krepke volje, če je bil šibek že rojen in se ta šibkost opaža tudi v njegovem udejstvovanju? Njegov čelo res ni poznal močnih, silnih zvokov. Če je Bregar še tako krepko sviral, ni privabil na dan divje sile, temveč samo milino. Njegova umetnost je bila nežna in lepa, skoro ženska, a v tem mladeniču jo je slutil drugačno.

Posedejo na stole in posteljo. S seboj so prinesli jedilne in pijače.

Nekaj časa jedo in pijejo ter skoro samo molče. Potem se jim jeziki razvzročajajo in med njimi zakroži živahna beseda.

Starejši ukaže:

»Zasvirajmo!«

Mladí novinec ne prime za čelo. Mirno čaka, da igra Bregar.

Ko nehajo, prične siliti v mladeniča, naj zdaj on gode namesto njega.

Novinec se brani in ga prosi, naj sam svira, saj je ta večer zadnjikrat med njimi.

Bregarja se loti ljubosumnost in divja radovednost:

»Zaigrajte s tovariši, jaz bom poslušal!« za-prosi fanta.

Nekdo predlaga, da bi zasvirali starcu pesem slovesa.

Mladenič objame čelo.

Mirno žvigne lok po starem glasilu, ki je bilo doslej vedno zvesto njegovemu mojstru.

Stari godbenik že pri prvih zvokih namršči obrvi. Ali je mogoče, da se mu čelo izneverja?

Glasovi so močnejši, kadar je v njih milina in nežnost, so še njegovi, a kadar so krepkejši, pozablja čelo, da je Bregar njegov gospodar, kar bučati začne in glasno odmeva iz njegove notranjosti.

Starec je presenečen, a vendar tudi razočaran.

Godba je v najkrepkejšem razmahu. Iz čela zabuča opojni, silni glasovi, ki se trgajo iz neznane daljave, kakor bi grmeli iz oblaka neba, postajajo divji besi, se zaletavajo in prete vse ugonobiti. Nato se izpremeni v brezkončno milo melodijo, ki zamami starca. Da, spet se je oglašil njegov čelo, spet svira kakor nekdanj! Ne, to je še milejša glasba, iz čela struji nova, mlada umetnost, polna ognja, rojena v vrvežu življenja, ki ga Bregar ni poznal, saj so to razodetje rodile težke življenjske borbe, obup, razdvojenost in tudi nežna, zatajevana ljubezen...

Godba utihne. Novinec je še bolj bled, z robcem si obriše znojni obraz in se zagonetno smehlja.

»Čudovito igratelj!« sune Bregar iz sebe. Mahoma ga mine vsa zavist. Prizna si, da ima pred seboj mojstra, ki je po naključju moral zgrabiti za skromen kosce kruha in postati godbenik v opernem orkestru.

Mladenič je v zadregi. Prijazno pogleda starca, ki mu proži roko.

Zdaj ne morejo več Bregarja pregovoriti, da bi sviral. Vedno prosi in zahteva, naj igra mladi novinec. Vedno znova se pogloblja v čudovite melodije.

Čas mineva. Vsi so pijani in veseli. Pobratijo se.

Hipoma mladenič zakašlja in izpljune kri.

Bregar se prestraši:

»Kako je to mogoče?«

»To mi je dala umetnost, ker sem ji ostal zvest. Po grapah sem prenočeval, med izgubljeni sem taval, stradal kakor pes, a vedno sem služil svoji boginji. Umetnost je bila moje življenje. Prodajal sem časopise, ostajal vse noči zunaj, samo, da sem si toliko prislužil, da sem mogel za nekaj časa na konservatorij. Zdaj, zadnje leto, sem omagal, jetika me je prehitela!«

Novinec je vinjen, a njegov glas je čist, če tudi šibek.

V Bregarju se poraja bolečina, ko objame mladeniča in izpraznita kozarca.

★

Stari godbenik ostane sam. Njegov čelo sloni ob steni.

In starec začuti, da je tudi čelo osamljen kakor on, da ta čelo ni njegov. Ljubil ga je pol sto-

letja, pa šele zdaj spoznava, da se je instrument pred njim zatajil, da je zvenel nocoj popolnoma drugače.

Seveda priznavajo njemu — Bregarju umetniško sposobnost in se tega zaveda. Toda kaj je šele ta jetični siromak, ta mladenič, ki pljuje kri in živi umetnosti, ki ji je postavil oltar v svojem srcu!

In spet zazvene divji, mogočni akordi v starčevi duši. Dobro jih slisi. Kima in prisloni uho na svoj čelo.

In čelo brni, komaj slišno brni, vendar je ta glas mogočen, silen in bobneč kakor divji slap in ga vleče nekam v brezkončnost, ki je drugačna, kakor jo je sanjal on, kjer doni večna, mogočna melodija veselja.

Zgrabi ga želja za smrtjo. Seže po britvi. Samemu sebi se zasmeje:

»Bojazljivci! Bal sem se sile življenja, bal sem se bolečine in trpljenja, zato sem izdal najjačjo moč, ki je počivala v meni. Ne, ne! Nocoj

Frenk:

Poslednja revizija

V cerkvi sv. Helene je zvonilo večerko in bruenje zvonov je bilo obenem z junijsko soparico v sobo gospoda Štefana Kodre. Ob prvem udarcu je ta vstal, zaprl obe okni in ju zagrnil, tako da je napolnil njegovo samsko stanovanje polmrak. Nato je prižgal luč in sedel k pisanju.

Gospod Štefan Kodre je bil nasprotnik zvonjenja. Zakaj, ga ni nihče vprašal, pa bi mu tudi najbrž odgovoril, da zaradi živcev, ki si jih hoče ohraniti zdrave.

Tudi stanovanje si je bil poiskal v pusti hiši, skoro v predmestju, to pa le zato, da je lahko vedno vdihaval svež, od prahu in razne mestne nesnage še neokužen zrak. Prvo njegovo življenjsko pravilo je namreč bilo: skrb za zdravje!

In res, nihče od njegovih znancev — prijateljev ni imel — se ni spominjal, da bi le enkrat samkrat potožil čez kakšno bolečino.

Gospod Štefan Kodre je bil zdrav in krepak kljub svojim petim križem.

»To je umetnost življenja,« je dejal večkrat v smehu, če so občeodovali njegovi stanovski tovariši njegovo močno, ravno postavo, ki ga je delala za deset let mlajšega. Ni čuda, da so mu večkrat prigovarjali, naj se oženi, nakar jih je od prevdarno zavračal:

»Čemu? Česa mi pa primanjkuje? Stanovanje je lepo, zračno in vedno osnaženo, perilo redno oprano, hrana v gostilni, in to taka, kot prija meni. Z ženo bi imel samo prepire: enkrat bi mi premetala knjige in papirje na pisalni mizi, drugič bi mi prisodila kosilo, skratka: Boga zahvalim, da je nimam.«

»Toda otroci, gospod kontrolor!«

»Jih ne potrebujem! Bi mi bili samo v nadlego. Stanovanje, v katerem je sedaj tako blagodejen mir, bi razganjal njihov krič in vič podnevi in ponoči, tako da bi ne mogel niti delati niti spati. Stroškov, ki bi jih imel z njimi, niti ne omenjam.«

Na taka njegova izvajanja se je navadno dvignil poduradnik Ribič, oče deveterih otrok, ki mu jih je skoro vsako leto po eno povila njegova ženka.

»Toda, gospod kontrolor, ali vas nič ne boli, da bo z vašo smrtjo izginilo tudi vaše ime, in da ne bo nikogar, ki bi potočil samo eno solzo za vami?«

Gospod Štefan Kodre se je zahrohotal.

»Čujte, gospod Ribič, kaj mi pa koristi, če stopi po moji smrti deset novih Kodretov na moje mesto? Nič! In prav tako mi tudi ne more škodovati, če vzamem svoje ime s sabo v grob. Sicer pa bodite prepričani, da se to ne bo zgodilo tako kmalu.«

Vse debate o ženitvi gospoda kontrolorja so se končale s popolnim neuspehom. Štefan Kodre je ostal slejkoprej samski, s svojimi lastnimi navadami in potrebami. V njegovi glavi je bilo prostora le za uradne posle in skrb za zdravje. Še njegova vsakdanja pot se ni izpremenila niti za las. Poletji je vstajal ob petih jutraj, opravil svojo skromno toaletno, vzela palico in klobuk ter odšel na jutranji izprehod. Hodil je vedno zložno in počasi, tupatam postal, po svoji navadi pljunil na desno, vdihnil svež jutranji hlad in nato zopet nadaljeval svojo pot.

Ob sedmih je krenil čez Levji most in po Dolgi ulici ter vstopil k »Veselemu birtu« na zajtrk, ki ga je tvorila skodelica vročega mleka in dva kosa črnega, domačega kruha.

Odtod jo je mahnil okrog pol osmih v urad, ki je bil v isti ulici.

V uradu ni bil nikdar čemerem, pa tudi humorja ni kazal. Tako je bilo najbolje zanj in za uradništvo.

Točno ob pol enih je zapustil pisarno in šel h kosilu, ne da bi se ozrl, ali mu ostali sledi.

Po kosilu pri »Veseli birtu« je počasi in zadovoljstvom izpil čašo piva, kar je baje zelo dobro delo njegovemu želodcu. Nato je z dišečo smotko v ustih komodno odšel domov na Helenski trg k dnevnemu opoldanskemu počitku.

Okoli pol treh je odrinil na kratek izprehod, nato pa zopet v urad do šestih, nakar je ubral staro pot k »Veslemu birtu« na večerjo in nato domov.

Ob devetih je navadno že krepko smrčal.

Tako nekako si je uredil gospod Štefan Kodre svoje življenje. Tega svojega programa ni nikdar izpreminjal. Le ob dnevih dopusta se je umaknil na deželo in porabil ves svoj čas za izprehode.

Tako je koracil v šesto desetletje svojega

prvič dvomim nad njo. Strašno šibka je bila, sicer bi bila morala bruhniti iz moje notranjosti!

Zdaj naj pa lažem svetu, da se ne bojim smrti in da mi je igrača umreti? Ne, ne smem! Nisem gospodar nad življenjem! Živeti moram v svojo sramoto, ki naj bo moja starost! Da, duša je bila do danes mlada, čeprav je telo trhlo. Nocoj pa čutim strašno umiranje svoje notranjosti, svoje duše!

Zazibal se je k oknu in ga odprl. V sobo je zavel svež zrak. Zunaj je valovala mesečina. Zazrl se je vanjo.

Spomnil se je, kako je vedno taval v mlečnem ugodju, kako se je bal sence in mraka. Da, zato ni dosegel pristana. Moral bi bil postati umetniška veličina. Njegovi bogati sorodniki so se zavzemali zanj. On je pa vedno kolebal. Bal se je, da bi ga življenje preveč ne ohlutilo s svojim bičem, s pekočim bičem usode. In ohlutilo ga je nocoj. Začutil je hipoma strašno ohromelost. Zagledal je prepade in globočine trpečih silnih duš, o katerih ni niti sanjal.

Pritaval je do postelje, se vrgel nanjo in se krčevito zjokal.

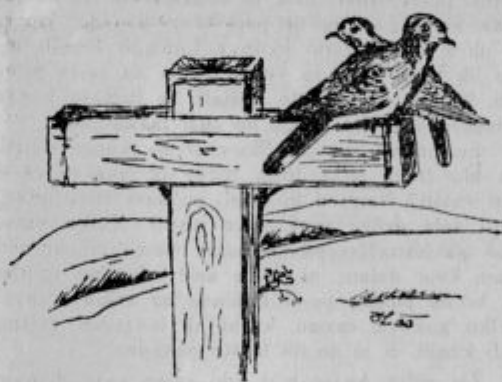
Življenja, ne da bi vedel, čemu prav za prav živi. Zanj so bili samo uradni posli in skrb za zdravje. Te dolžnosti do svoje službe in do sebe je imel točno opredeljene in nikdar ni zane-maril niti ene.

Gospod Štefan Kodre je prenehal s pisanjem. Počasi je odmetaval s sebe obleko, kos za kosom in jo zlagal na stol. Potem je postavil luč na nočno omarico, vzel z mize knjigo in zlezal v posteljo.

Njegova navada je bila, da se je vselej, kadar ni mogel zaspati, uspaval s kakšnim čtivo. Lahkih romanov ni bral. Preveč mu je bilo zopre romantično sanjarjenje o ljubezni, dekletih in luninih nočeh. Sam vsega tega ni poznal, pa tudi ni hotel poznati. Izživljanje v čustvih mu je bilo neumovno in bedasto. Sam si je čestital, da je izločil iz programa svojega življenja vso to navlako, ki jemlje človeku energijo in katere posledica je vedno in povsod samo nered. Nered, to je bilo zanj nekaj naj-

Joža Herfort:

Križ na polju

Pokojna krajina. Zlato žitno polje je komaj vidno valovalo v rahlem vetru, klasi so se šume nagibali drug k drugemu, pošepetavali so si med seboj poletno pravljico. Visoko, visoko nad zlatim žitom je bilo modro nebo, na njem beli oblaki, ki so pod večer nežno porideli, nato pomodril in se skrili z nočjo v sive plašče. Med zorečim klasjem je vodila pot, ozka, rjava poljska pot. Kraj nje je bil ozek pas zelene trate, kamor je sedel truden popotnik, kamor je sedel kmet, utrujen od dela in moker od znoja. Na tej ozki trati je stal križ, brez strehe, tako, da je dež pral Zveličarjevo telo. Ob njegovem vznosu je bila lučca, ki so jo prižgali pred velikimi prazniki, žene in dekleta pa so polagale k nogam na križ pribitega poljske rože, zdaj sveže, zdaj vele, zdaj rdeče, drugič spet bele. Mimo križa so poletavali ptiči, švigale so urne lastovke, z višin so se nanj ozirali škrlanci.

Za zorečimi žiti je tekla grmata poljska meja, vmes je stalo redko drevje. Sveti Jurij, ki je odel meje v zelenje, je prinesel z zelenjem novo življenje. Meja je oživila.

Strnad in zelenec sta otožno pela na večer, preteče je klical srakoprep podnevi. Čisto na koncu meje je stal košat jesen, z njega, se je glasila vsak dan enolična vendar nežna pesem.

V vrhu sta sedeli dve ptici, tiščali se druga druge, ljubkovali se, samček je dvoril samici, se ji priklanjal, ji urejal perje, položil glavo nežno na prsi, skočil na vejico višje in pričel vabiti z zateglim: tru, tru, tru, tu, tu, tru...

Med petjem se je neprestano priklanjal in sršil vrtno perje: Grlica je vabila. Prav iste velikosti je kot domača grlica. Nima sijajnega perja, vrat se ji ne izpreminja kot golobom, preprostejšo obleko ima, vendar ljubko.

Rjavosiva je zgornja, v sredi in na perutih so peresa črna, sivopegasta, teme in gornji del vrata je sivomodri, na straneh je vrat črno belo progast. Štiri črne proge so menjale štiri bele in tvorile lepi grlični ovratnik. Spodnja stran vrata in prsi so rdečesive.

Rep ji je malo daljši kot domači grlič, okroglo izpodrezan in belo obrobljen. Nožici sta nežni rdečerjavi.

Polje je šumelo v poletni pesmi, grlici pa sta imeli v jesenu priprosto gnezdo; par vej in vejic, zibel ni bila prav nič postлана. Samica je ležala na gnezdu, dvoje jajčec je imela, samec jo je zabaval, jo ljubkoval, posedel ob gnezdu, pel, grlil, samo da je lajšal skrbi in krajšal čas družici.

Priporočamo Vam
najboljše šivalne strole
in kolesa

Adler -
GRITZNER

Švicarski
pletilni
stroji

DUBIED

edino le pri trvdrti

Jos. Petelinc, Ljubljana

Telef. št. 2013

za vodo.

Telef. št. 2015

Brezplačen pouk v vezenju. Vedno jamstvo.

Zaloga v Kranju:
Trgovina Levitnik

Naglušnost, slab sluh po boleznih ali od starosti se zdravi z

ACUSTISAN — OLJE ZA UHO IN SLUH.

domača zamenja za dražje inozemske proizvode. — Bolečine v ušesu, trganje, srbenje, šum, gumenje, naglušnost ozdravi sigurno Acustisan »Dolac«. — Cena 1 steklenici 15 Din. — Proizvaja in stavlja v promet stara, leta 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, Zagreb, Dolac, poleg tržnice. Lekarinar Vladko Bartulič.

bolj odurnega. Tekom svojega dolgega samotarnjenja si je bil provzgojil neko preračunavost, točno in v vseh stvareh zanesljivo. Ni mogel reči, da bi se v svojih domnevah le malo pomotil.

Da, nekako tako je bilo njegovo življenje velika, debela blagajniška knjiga. Vse strani so bile izpolnjene skoro povsem enako, in če jih je preobračal takole v mislih, je moral kljub njihovi enoličnosti priznati, da je lahko s svojim računovodstvom zadovoljen.

Gospod kontrolor je odložil knjigo, ugasil luč in legel. Čtivo ga je utrudilo. Res je bilo to najboljšo sredstvo za spanec.

Ob petih zjutraj je budilka na nočni omarici zastoj drdrala. Gospoda Štefana Kodre je ponoči obiskal najvišji revizor — Smrt. Nevidno se je sklonil nad njegovimi računi in iskal postavko: Bog. Grenko se je nasmešnil in zaprl knjigo.

Mladi rod je postajal gođen, dobival je počasi pernatno obleko, prav tako je bila kot ona staršev, le bolj zamolklo barvana. Ključ in noge sta imeli mladici sivorjave. V mladem, rosnem avgustovem jutru sta se mladici zapu-pali šibkim krilom, odprl se jim je široki svet.

Odslej so hodili na pašo vsi štirje. Polja so bila polna semenja, trave in žita so dozorela. Če jih je kaj zmotilo, so se umaknile v urnem, zdaj ravnem, zdaj kljukastem letu v zavetje domače meje.

Nedeljsko jutro, rošno, prečisto. Visoko pod nebo se je vrtil škrlanec, grlice so bile na straišču. Za mejo se je bližal mlad, objesten človek, puško je imel. Lovec je bil, eden onih, ki so le streljaji, ki gredo zato v božjo naravo, da jo skrunijo, da jo uničujejo. Puško na kroglo je imel. Videl je drobne grlice, zalezel jih za mejo in od tam nanje streljal. Zategel, ozek pok je pretrgal tišino mladega jutra, zemlja pod grlico mladico se je pokadila, pokadilo se je tudi njeno perje, ko je zletela, ji je prestreljena nožica mahala v zraku. Pekoča bolečina je ptico zmedla, kmalu je sedla v mejo. Komaj je sedla na vejo, je zatrepetala s krili — ni imela več ravnovesja. Potrepetavajočo s krili jo je zadel drugi strel — strel v prsi. Spet je zapelo, zletela je proč od rodne meje. Zavila v omahujočem letu proti križu ob zeleni trati in sedla nanj. Iz rane v prsih je kapljala kri, počasi polzela po sivem, rdečkastem perju in kapljala na razsušeno zemljo. Potrepetavala je uboga ptica, očki, lepi živorjavi so plašno zrl v božji svet, v ta svet, ki jo je izredil, a tako kruto prevaral.

Spet ozek pok, na Kristusa je padla kaplja krvi, leva stran mu je bila prebodena, desna okrvavljena, ubogi ptič je omahnil na tla, žejna razsušena zemlja je popila poslednje kaplje krvi.

Še staro je ubil zlobnež s svojo zločinsko puško, ostal je le samček in mladica.

V poznih poletnih jutrih sem ju srečaval, ko sta se pasla po osamelih strniščih, včasih sta pred menoj zletela, včasih sta me pustila blizu. Spat sta hodila v rodno mejo, pod noč se je samček še spomnil žene, pa nežno zagrlil, zaklical jo je. Stisnila sta se skupaj, stari je položil mladico glavo na prsi, spomnil se je rožnih dni mladoletja...

Ajda je odevitala, po polju sem šel, daleč za barje nekam, za mrčni Krim, je zahajalo solnce. Proti križu sem šel, proti samotnemu križu sredi polja. Na križevi prečki sta sedeli moji grlici, znanki z meje. Tiščali sta se skupaj, morda jima je bilo hladno, morda sta bili otožni. Nisem ju hotel plašiti, obrnil sem se. Dolgo sta še tam sedeli, pod noč sta šli spat v mejo.

S prvo slano sta vzeli slovo od naših polj, v tople kraje sta šli.

Polja so osamela in osirotela, bili so sivi mrki dnevi, dež je padal tiho, pokojno.

Pred Zveličarjem na polju trepetala lučca in lovila olje in zrak, telo na križ razpetega je bilo od sulič prebodeno na desni, od grlične krvi še vedno krvavo na levi, po trpečem licu pa so mu polzele deževne kapljice, polzele so kot velike solze.

Peci, štedilnike, stensko oblogo

dobite najceneje pri

Keramični zadrugi

Ljubljana, Tesarska ulica 5

Telefon 27-69

Pavle P. Tomašević-Vučedolski:

Koča na grajskih razvalinah

Na poti v neko večje mesto me je zajela noč. Moral sem se ustaviti v bližnji vasi skozi katero me je vodila pot. Ker nisem našel nobene krčme, sem se obrnil proti revni hišici, ki se je naslanjala na razvaline starega gradu. Potrkal sem. Iz koče se je čul slab in onemogel glas: »Naprejš! Vstopil sem v kočo in zagledal starca 80 let. Pozdravil sem ga in prosil za prenočišče. Začuden me je pogledal in bolno rekel: »Poglejte, če najdete kaj prostora, lahko prenočite.« Pogledal sem. Koča je bila majhna in kot kak hlevček. Zidana je bila iz kamena. Vrata je imela stara in skoraj razbita. Majhno odprtino, ki mu je služila kot okno, je zadrževala deska, ker ni bilo stekla. V kotu je bila posoda, v katero so nosili sosedje vodo za starčka; v drugem kotu pa je stala starčkova stara puška, že vsa zarjavela in oprasena. Na zidu je visela njegova slika, ki ga je predstavljala, kakšen je bil v mladih letih kot konjenik v vojaški obleki, s puško na rami; prav junak je bil. Pogledal sem te kvišku. Koča je bila pokrita s slamo, toda tako slabo, da je veter mrzlo pihal v kočo; tudi deževalo je lahko skozi streho. Starčkova postelja je bila kaj priprosta: tri deske, naslonjene na dva hloda, na deskah malo slame in listja in na vrhu odeja iz kozje dlake. Peči ni imel. Kuril je na sredini koče, na »ognišču«. Kухal si je hrano v edinem loncu, ki ga je imel; poleg lonca je imel še star plehnat krožnik in leseno žlico. — Noč je bila mračna in temna in mrzla, zato si nisem upal nadaljevati pota. Prinesel sem si kamen, vrgel nanj torbo in se vsedel poleg ognjišča. Starec se je razveselil, videč, da hočem pri njem prenočiti.

★

Ko sem dobro zakuril in se je starec nekoliko ogrel, mi je začel pripovedovati svojo žalostno zgodbo:

»Moji predniki so se naselili sem iz Bosne in moj ded mi je često zatrdil, da smo potomci nekdanjih slavov. »Remečev. Tu so zgradili veliko kulo — grad, v katerem so živeli njih potomci vse do današnjih dni. Ta grad je dal veliko vojskovod in junakov v boju. Jaz edini živim še danes, kot zadnji potomec te slavne rodovine. Tudi jaz sem se, po zgledu prednikov, udeleževal v vojni; udeležil sem se vseh vojn od leta 1874 do 1918. Imel sem dva sina, oba sta umrla v vojni; oba sta bila že oženjena. Zena starejšega se je takoj po njegovi smrti poročila z drugim in pustila dva otroka, ki sta od gladi umrli. Zena mlajšega pa se je ubila radi žalosti, ko je čula za možovo smrt; kajti istočasno sta ji umrli tudi oče in starejši brat. Tedaj

sem moral biti jaz stražnik na meji; ker je bil moj grad blizu meje, so ga ob začetku vojne spremljali s šrambo orožja. Kljub naši obrambi so sovražniki prešli čez mejo in zavzeli moj grad ter ga s topovi razrušili. V gradu pa je ležala moja bolna soproga. Na žalost je nismo mogli rešiti in tako je našla žalostno smrt med razvalinami. Od meje so me poklicali v vojno, kjer sem ostal do konca. Po končani vojni sem se vrnil domov; toda nikakega sledu o mojem prejšnjem bogastvu ni več bilo. Vse so raznesli: 150 panjev čebel, mnogo konj, goveda, ovac. Stare dragocenosti, ki so se podedovale v naši rodovini od rodu do rodu, so izginile brez sledu; slično so mi izginile zlate, srebrne in bakrene stvari in okraski in vsi dragoceni kamni. Od najstarejših dob do danes je dajala ta slavna rodovina svoji domovini čuvarje; in kaj imam jaz, zadnji njen potomec, ki sem največ žrtvoval, za vse to? ... Samo ta bon vojne odškodnine za 1000 Din, a za katerega bi mi nikdo ne dal niti dinarja. Zemlje nismo nikoli imeli. Mnogo živeli smo od trgovine z živino, medom in maslom. Ker nisem mogel zemlje obdelovati, sem jo prodal, a dobil sem zanjo malo, ker ni bila najboljša. Ta denar sem v petih letih potrošil. Od tedaj mi pa prijazni sosedje prinašajo milodare; druge pomoči nimam. Od domovine, za katero sem vse dal, imam hvala Bogu — svobodo. Tako se mi ni treba tupati pred sovražniki.

Starec je končal svojo pripoved. Bil je sključen, suh; bila ga je sama kost in koža; bil je visok. Imel je dolge bele brke, bela brada mu je pokrivala prsi, gosti dolgi lasje pa ramena. Roke so mu bile dolge in suhe, oči upadle in pokrite s srščimi obrvmi, nohte si grize z zobmi. Obleko ima staro in raztrgano; tako staro, rekel bi, kot je sam. Perila sploh nima; za snago mu ni mnogo mar. Umije se samo z mokro krpo in to mu zadostuje. Žalosten je, ker ne more v cerkev. Često se spomni duhovnika in vzdihne: »Prišel bo dobri duhovnik, in me bo obhajal; Bog mu plačaj!«

Vso to sva s starcem prebela in premišljala njegovo žalostno povest. Proti jutru sta potrkala na duri dva mladeniča in poprosila za kosček kruha in da bi se lahko malo ogrela, bila sta suha, prezeblja in bolna študenta, ki nista imela niti dela niti sredstev za življenje. Rekla sta, da iščeta službe, že tri dni hodita okrog in povprašujeta, a zaman. Sedaj sta namenjena v mesto, v katero mislim tudi jaz. Ko je bil dan, se vsi trije zahvalimo gostoljubnemu starčku, ki se je zjokal, in odidemo proti mestu. Tu sem našel še mnogo ljudi, ki jih je zadela slična usoda.

Franček s Prlekije ma guč

Ovi teden sen bija v Lublani. Vete, tan ba zaj velki sejen, na kere so fsefele odovali. Tudi mene je gnola radovednost to in sen šteja nekaj kupiti. Sa sen gledat na tisti sejen, čí bi gē takše mašine odovali, ka bi si človek v toj gēzi lahko sōn peneze dela, kerí zaj fšaksemi falijo. Hoda sen tan okoli z ene kuče v drugo, pa sen iska no iska. Fsefele so mi ponujali, da bi kupa; od krajnskih klobas pa do proha za buhe in vūši, čí zbetēžōjo. Samo tega blo nigi ne, ka bi jas rad kupa.

No, pa fseeno mi je ne zo, ka sen ša na tisti sejen, čí so me glih precik oskūbli. Nekaj sen le profitera. Zaj šele ven, ka fse človek lahko v peneze sprovi, čí se kakši nore nojde, da kupa. Juina, kelko penes bi lahko že mi Prleki meli, čí bi znali fse to odati, kaj momo!

Prinas duma smo fšoših mlode pse zapstoj okoli dovali. Malo je falilo, ka smo še ne tringelta dali tistemi, ki jih je odnesa. Mlode močke pa smo v žakle devali pa po sohi zjimi tukli, da so ble hin, ali pa smo jih nosili v Mūro vtoplat, ka se ne bi preveč zarēdile in ka ne bi mišji rod fšista doj priša. Zaj šele vidin, kakši butlni smo bli mi Prleki dozdaj. Kelko penes smo mi tak čres ramo zmetali čūte, kak pa so Krajnci kšajt. Dere majo totih stvari preveč, pa napravijo en velki sejen, z obnajo lūdi s celega svitō vkūp, te pa pse in močke odovaljo. Vite, tak se more delati, ker čē k penezom pritli!

In kelko ftičov mamo v Prlekiji! Na tisten sejmi v Lublani sen vida fse puno ftičov, samo prlekških blo nigi ne. To ba van takši vrišč v tistih

kubačah, ka bi človek lahko glih polek grotā. Vida sen tan zelene (kak so jih le mogli prek meje pīstīti), plove, žute, bele in bogsigavedi kakše fse ftiče, ki jin prē provijo paprike in kanale. Venda so jih s celega svitō vkūp v Lublano zvoziili, da blo jih tēko. Sami so venda že ne na sejen prleteli. Kelko je to moglo koštati, se ftiči se venda prinas nemajo fraj vože po cugi takak lidie.

Se provin, ka mi Slovenci ne vemo virtiti. Ka blo treba telko totih ftičov iz inozemstva k nan voziti? Najpred bi mogli mi naše ftiče odati, potli šele druge prek meje pīstīti. Kelko vron, srok pa jostrebav pa kovranov mamo mi, ki nan samo kvor delajo, pa se je najē eden ne spotja, ka bi jih polova pa v Lublano na sejen sprava. Kelko kukovic mamo, ki bi jih inozemci gvišno radi kupa, čí bi jin jih le što ponūda.

Zaj vidin, ka je lublanski sejen naše dumaje blago fse premalo fpošteva. Zato bon jas zaj začēja na to delati, ka mo mi Prleki v Lotmerki ekstra sejen naredili, šē vekšega kak so meli Krajnci, pa bomo samo dumajo robo odovali. Zato bi jas predlaga, ka bi naši prlekški čēhi rojši, namesto da se po oštarijah in po pušenankih z noži kolējo pa bijejo, začeli vrane pa srake in druge takše ftiče loviti. Od tega bojo meli več haska kak pa od bitjō. Prvič bo plezaje po huičji dobra telovadba, drugič pa do fol prišli do penes. Kūpce bomo že dobili. Se Čilokofri v Afriki pa Eskimovci na sevri gvišno nemajo takših ftičov kak so v Prlekiji, penes pa majo gvišno več kak mi, ker jin ne treba tak velke štibre plačivati. Šē Krajnci bodo radi prišli naših kukovic kupa, ker majo svojih premalo.

Jas mislin, ka de nan toti sejen precik notri vrga. Iz inozemstva de gvišno takši navól, ka najē za polovično vožo nede trebalo prositi. Zgūbe tūdi nemo meli. Nazodjo pa človek tūdi more nekaj reskerati, čí čē kon napre pritl pa kaj zaslužiti.

Jas bon te ali ša se toti tjeđen v Lotmerk gledat, gē bi takši plac bija, ka bi lahko kubače gor postavili. Najbojšē de venda gē blūzi panhofa. Samo to zaj ne ven, pri keren de bojšē, ker je Lotmerk tak velko mesto, ka ma cilo dvo panhofa. No, pa to de mi že štihčov Matjōš zna povedati, kerí tan pri musinjori za ovčēga pastira slūži. Un de že zna, gē je vekši prumet, se se po cugi vozi.

Tak te ali. Kak bon v Lotmerki zrihta, pa bon van drugič poveda

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Maja mesca prec ta prve dni, ke se je že začel vreme neki kisat, se je preselila u naš konc, prec u ta druga hiša zraun nas, ena gespa še u bulšeh letih. Ceu peru štk je uzela u štant. Pumislite: šter cimre, kuhna, špajskamra, kupalnca in še use ta druh, kar zraun sliš. Pa soja kuharica je mela tudi iz saba in enga psička tud. Sam gespuda pa ni blu nker za videt.

Veste, da se je tu usm tam ukul strašn čudn zdel. Kua nuca ena ženska pa nena kuharica tak kvartir. En cimrček pa kuharica b mele čist zadost. Tak kvartir b blu še za kašna heršoft prevelek in predrag pr teh žalostneš časēh. Druzga s nisma mogli mislt, kokr de u skusla dubit kašne cimerherje na košta in kvartir, de u lohka shajala. Usak dan sma iskale pu čaupiseh kašn tak inserat. Pa ni blu nker nē za videt. Tu nam kar ni šlu u glava. Za udova je bla še mal premlada, ledek pa tud ni mogla bt, ke sma vidle zlata puročna rinka na prste. Astn kua je pol?

Ceu naš konc je premšlvou in ugibu, kuku je s ta ženska. Ki in kua more bt nen mož, de s lohka špoğa tak luksas. Kar enga lepğa dne, prouzaprou je žež liu kokr iz škafa, popoune pa putrka pr men edn na urata in notr stop ta gespa. Kar paf sm bla, tku sm se začudla. Res, kar sapa m je zaprl.

»S čim jm pa morm postreči?« sm ja prašala, ke sm mal h seb pršla.

»Oprostite,« je rekla, »de sm tku predrzna. Moj ime je Mara,« naprej ja pa nism zastupila, tku je use skp pumečkala. »Sej mam mende čast iz gospa Kurenčkuva?«

»O prosm, prosm. Kar izvulite sest.«

»Oprostite. Osebo vas se nism mela čast pu-znat, berem pa strašn rada vaše rči. Vaš pušret sm izrezala vn iz »Sluvenca«, pa sm ga pestila djat u rom, de ga mam zdaj na sojmu nohtkostne.« (Sej tega ji nism verjela. Tu se m je tla le mal pršmaj-hlat.) »Veste, u takmala uremen je čluvek strašn doudheš, čē je sam. Sej se na ve kam djat. Moj mož me pride pa kumi enkat na mesc ubiskat iz Belgrada. Vite pa sm pršla mal h vam u vas, ke tle ukul nimam nubene znanke. Sevede, čē vas na nadlegujem.« Pu nemem guvarejn sm prec vedla, da je ena bl fajn ženska.

»Tu mate pa tud prou, gespa. Lejte kok hitr čas mine. Sej pridem žiher še kerkat h vam u vas, de se uve še kej pumenile?«

»Oh, prosm, prosm. Kar pridte, keder se vam lušta. Me u prou veseli.«

No, in gespa je udšla. Kumi pa gespa udide, pa že pukuka pr urateh ena druga babnca, ke zraun nas pud streha stanuje: »Jejhata, gespa. Pu kua je pa pršla ta ženska h vam?« je prašala usa preplašena. »Nej se ahtaja, gespa. Ta ženska je mela ja matura, pa se je use glih umužila. Vidja, zatu je pa tku.«

»Kua pa je pol? A je tu kej hudga?«

»Jest glih na vem, kua je tu, ampak dobrga na u nē. Zjutri, ke sm skučila h peke po kruh, pa sm glih na ušesa ujela, ke sa se ženske puguvar-jale, da ma ta gespa, ki se je zdej u naš konc prse-lila, matura. Jest s še glihe nism strila iz tega, nej ma kar čē. Ampak zdej, ke sm vidla, de je bla pr nh, sm s pa le mislela: jest morm gespa pusvarit, de m na bo vest kej naprej metala. Tu u gvišn nalezliu. Zdej nej pa pr nas kej tagca vn zbruhne, ke mama utroke, u pa ta nar veči nesreča za ceu naš fekle. Kar z brinam nej hitr pukadeja cimer, pa štenge tud. Astn jest sm soja kršanska doužnost strila. Uni nej pa zdej nardeja kokr čja. Jest s ruke umijem. Pa z Bugam.«

»Mat,« sm ji jest uđguvarila, »ke s ute že glih ruke umival, pa s dejte še jezek mal splahnt Adija.«

K. N.

Šah

Življenje v Ljubljanskem šahovskem klubu se je po medklubskih tekmah v Zagrebu zelo poživilo. Klubovi člani so po lepem uspehu v Zagrebu dobili novih impulzov in dali inicijativo za šahovske prireditve, ki so pred temi tekmami že popolnoma ponehale. Zelo blagodejno je vplival na ta dvig tudi naš prvak dr. Milan Vidmar, ki je pokazal zelo živ interes na tem, kako se klub razvija. Posebno hvalevredno pa je od g. velemojstra, da se je teh prireditev tudi sam udeleževal in sicer kot gledalec, oziroma celo kot igralec. Klubov odbor je bil v zadnjem času precej ojačen z novimi, agilnimi ljudmi, ker se je radi prezaoposlenosti nekaterih odbornikov pokazala za to potreba. Vse to so lepe indicije za nadaljni razvoj Ljubljanskega šahovskega kluba, od katerega pričakujemo, da nam bo v jeseni prinesel v Ljubljano državno prvenstvo.

Olimpijada v Folkestone-u se je pričela 10. junija. Igra le 16 moštēv, ker moštvi Španije in Argentine nista prišli. Borba je bila v prvih kolih zelo nervozna, kar nam n. pr. kaže tale, rekordno kratka partija iz prvih srečanj: 1. d4, e5, 2. c4, cxd4, 3. Sf3, e5, 4. Sxex5??, Da5+ in beli se je vdal. Kolikor se more razbrati iz dosedanjih uspehov, ima največ izgledov ameriško moštvo, ki brani posest pokala. Dobro se drži tudi Litva, dočim Francija nima posebnih izgledov, ker Bernstein ni nastopil in Aljehin se pa nahaja v slabi formi, ker je še utrujen od potovanja. Češkoslovaška je dosegla dosedaj srednje dober uspeh. Iz drugega kola prinašamo danes iz srečanja Češkoslovaške z Anglijo, naslednjo partijo.

Španska igra.

Sir Thomas (Anglija) : dr. Treybal (Češkoslovaška).

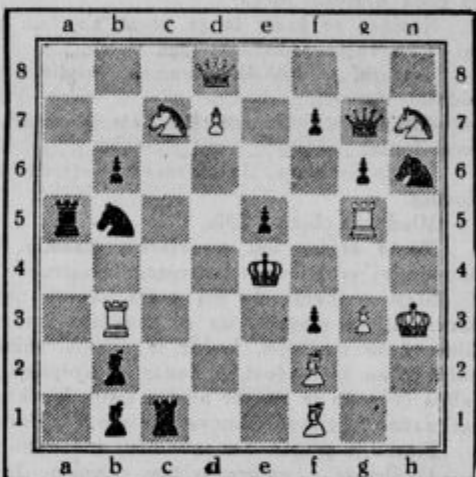
1. e2—e4, e7—e5; 2. Sg1—f3, Sb8—c6; 3. Lf1—b5, a7—a6; 4. Lb5—a4, f7—d6; 5. La4x×c6+, b7xc6; 6. d2—d4, f7—f6; (Ta poteza izvira od dr. Bernsteina in ima namen, držati točko e5.) 7. Lc1—e3, Sg8—e7; 8. Dd1—d2, Le8—e6; 9. Sb1—c3, Dd8—b8! (Črne figure niso postavljene posebno spretno, zato črni pravilno išče šans na b liniji.) 10. 0—0—0 (Beli igra zelo pogumno.) 10. ... Dd8—b4; 11. b2—b5 (Bolje bi bilo Dd3, ker Le4 ne gre radi a3.) 11. ... Sg6; 12. Kc1—b1, Lf8—e7; 13. h2—h3, Ke8—f7; 14. Th1—e1, Th8—b8; 15. Kb1—a1, a6—a5; 16. Sc3—a4, Db4—b5; 17. Dd2—d3, Db5—b7; 18. d4x×e5, Sg6x×e5; 19. Sf3x×e5, f6x×e5; 20. f2—f4, (Bele mu je uspelo ustaviti napad črnega na damskem krilu in poskusi sedaj sam z napadom na kraljevo krilo.) 20. ... Kf7—g8; 21. f4x×e5, c6—c5; 22. e2—c4, Tb8—d8; 23. Dd3—c2, Le6—d7; 24. Sa4—c3, d6x×e5; 25. Td1—d2, Ld7—e8; 26. Td2xd8, Ta8xd8; 27. Sc3—d5, Le7—d6; 28. Le3—g5 (Beli še vedno napada, toda črni mu le ne more vzeti šanse na napad na hudo oslabiljeno pozicijo belega kralja.) 28. ... Td8—d7; 29. Te1—f1, Td7—f7; 30. Tf1xf7, Le8xf7; 31. Dc2—d2, a5—a4! (Energičen odgovor!) 32. b5xa4, Db7—a6; 33. Dd2—c2, Lf7—e8; 34. Dc2—b3, Le8xa4; 35. Db3—b8+, Kg8—f7;

36. Sd5—e3, Da6—a5, 37. Db8—b7, (Bolje bi bilo Dc8.), Da5—c3+! 38. Ka1—b1, Dc3—d3+; 39. Kb1—b2, h7—h6!; 40. Lg5—h4, Dc2—d2+!; 41. Kb2—b1 (Na Ka3? sledi Le4!, Db3, Dc1+); 41. ... g7—g5 (Dobro bi bilo tudi Dxe3, Dd5+Kf8!) 42. Lh4x×g5 (Izsiljeno!), h6x×g5; 43. Db7—d5+, Dd2xd5; 44. Se3xd5, g5—g4! 45. h3xg4, Kf7—g6 in črni je zmagal v 60. potezi

Problem št. 22.

Ed. Adamovski.

Črni: Ke4, Dg7, Ta5, c1, Lb1, b2, Sb5, h6. Beli: b6, e5, f3, f7, g6 (13 figur.).

Beli: Kh3, Dd8, Tb3, g5, Lf1, f2, Sc7, h7. P: d7, g3 (10 figur.).

Beli matira v dveh potezah.

Rešitev problema št. 21. + Hans Ulbing. 1. Da2—a3!

Oče: »Tako, vidiš, sinček, zdaj pa le mirno zaspi. Pogledal sem po vseh kotih in pod posteljo, pa ni nikjer nobenega volka ali medveda.«

Sinček: »Bolje bo, da še sam pogledam, vi ste precej kratkovidni, oče.«

Brzotekoči polnojarmenik (Vollgatter)

manjše dimenzije (60—80 cm širine) se išče.

Ponudbe z navedbo cene, stan'a in fabrikata pod »Brzotekoči« na upravo lista št. 7030.

LINOLEUM PREPROGE

tapetniško, železno in medenasto pahištvo, posteljnina, modrace, vložke, zavese, blago za modrace zavese, pohištvo, volna, flanela, odeje, namizne garniture, kakor tudi vsi predmeti za stanovanja, hotele in gostilne v največji izbiri po reduciranih cenah — Ceniki gratis!

KAREL PREIS
Maribor, Gosposka 20

Pri revmatizmu

protinu - bodljajih išiasu - zobobolu glavobolu se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

1 steklenica »ALGA« Din 14—

Specijelni ente: oblek, ašuriranje predtisk naihivša postrežba — naihivše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljano

poleg hotela Štrukul

Vezene raznovrstnih monogramov perila, zavese, pregrinjal, entilane, izdelovanje jumbac. Velika izbira predtiskanih žen ročnih del. Vseodnmoderneše ureditve podietia — namizne cene

Namovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. Velika izbira. — Najnižje cene — Ceniki franco.

Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 191

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Hmeljske uzance

za nakup in prodajo hmelja je sestavilo na podlagi dosedanje prakse Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Zaleu skupno z Združenim trgovcem za okraje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju naslednje uzance:

1. Kupčija se sklence med producentom in trgovcem, ki ima obrtni list ali pa njegovim pooblaščenecem z obojestranskim podpisom sklepne lista.
2. Originalni sklepni list obdrži kupec, kopijo pa prodajalec.
3. Kupec izroči pri podpisu sklepne lista prodajalcu na njegovo zahtevo naplačilo, razen pri nakupu na vzorec.
4. Pooblaščen nakupovalci se morajo izkazati napram prodajalcu in oblastem s pravomočnim pooblastilom hmeljskega trgovca, za katerega nakupujejo, z legitimacijami, izdanimi oziroma vidiranimi od oblasti.
5. Vsi hmeljski zaključki, ki jih napravi pooblaščenec za trgovca, ki je izdal pooblastilo, so za istega veljavni in obvezni. Vsi pridržki za potrditev in razveljavljanje teh sklepov so nedopustni.
6. Razveljavljanje sklepov je mogoče samo z obojestranskim pristankom.
7. Sklepni list mora podpisati v vsakem slučaju lastnik hmelja, ali pa od lastnika pooblaščen, ki jamči s svojim podpisom za vse eventuelne posledice.
8. Pri sklepu kupčije na kupu ali v balah vzame kupec v navzočnosti prodajalca primeren ročni vzorec, ki je križem prevezan in pri vsozu prepleten s primerno etiketo na ta način, da je izključena ponovna otvoritev ročnega vzorca brez poškodbe etikete. V dokaz istinitosti ročnega vzorca se podpisata na etiketi kupec in prodajalec. Kupec lahko vzame brezplačno največ tri ročne vzorce od vsake vrste.
9. Kolčina prodanega blaga mora odgovarjati v sklepnem listu pisani množini. Množina kupljene blaga se ne da v vsakem slučaju natančno določiti, vendar se mora ista določiti v dveh številkih, in sicer od ... do ... kg. Prodajalec je dolžan dobaviti in kupec prevzeti množino, ki je v sklepnem listu navedena.
10. Pri vseh kupčijah, ki se izvršijo na podlagi vzorcev brez oglada blaga na licu mesta, se mora ravnati z vzorci v smislu določbe pod točko 8.
11. Dolžnost prodajalca je, ako prodaja zastavljeni ali zarubljeni hmelj, da v vsakem takim primeru kupca pred sklepom kupčije obvesti.
12. Do dejanske izročitve je odgovoren za blago prodajalec, četudi bi se bil kvalitativni in kvantitativni prevzem izvršil že prej.
13. Ako ni drugih pogojev, pusti kupec po basati hmelj po svojem basanju.
14. Ako basar izvrši basanje po nalogu kupca in hmelj pri basanju zdrobi, ni za to odgovoren prodajalec.
15. Ako od kupca poslani basar spozna, da hmelj ni sposoben za basanje, lahko basanje začasno odkloni.
16. Ako prodajalec sam izvrši basanje, je za vse nepravilnosti odgovoren sam.
17. Prodajalec prinese k prevzemu hmelja kopijo sklepne lista.
18. Dolžnost prodajalca je, da dobavi hmelj nevležen in nemočen ter je za te poškodbe odgovoren.
19. Kvalitativni prevzem blaga se izvrši pri tehanju na ta način, da kupec ali njegov zastopnik v navzočnosti prodajalca ali njegovega zastopnika, ki je prišel k prevzemu hmelja, istega pregleda. V slučaju spora, če odprti vzorec ne odgovarja dovoženemu blagu, se po točki 8 opremljeni vzorec primerja z dovoženim blagom.
20. V slučaju, da je kupec hmelj naprej prodal pred prevzom, ima prodajalec eventuelne spore rešiti s prvim kupcem, oziroma samo prvi kupec s prodajalcem.

21. Za oddajo blaga in prevzem kupnine se smatra, ako ni drugače določeno, pooblaščen oni, ki je prisostvoval tehanju.
22. Prevzem in plačilo se izvrši pri tehanju blaga, ako ni drugače pogojeno.
23. Vreče, ki so last prodajalca, ima vrniti kupec v istem stanju najkasneje do prihodnjega 1. avgusta. Neoprabljene vreče, ki jih je dal kupec za pobasanje hmelja, je dolžan prodajalec vrniti pri dobavi hmelja, sicer je odgovoren za povrnitev vrednosti vreč. Prodajalec je dolžan po sklepu kupčije, ako nima svojih vreč, dvigniti iste pri kupcu.
24. Tara običajnih lahkih vreč se računa največ 2 kg za komad.
25. Prodajalec mora izročiti kupcu pri dobavi poverilnice svoje občine, ako jo le ta zahteva v svrhu označevanja hmelja.
26. V slučaju, da najde kupec naknadno pri izpraznjenju, žveplanju itd. napako pakovanja, kamenje in druge predmete, je za škodo odgovoren prodajalec.
27. Hmeljarsko društvo za Slovenijo v Zaleu in Združenje trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju sta se sporazumela, da ima formular sklepne lista sledeče besedilo in sledečo obliko:

Sklepni list

Taksa uničena na originalu.

Firma	Datum
Gospod	
po domače	
prodaja	
kg hmelja letnika	
glasom vzorca (ev)	
po Din	za 1 kg
postavljeno	
Prodajalec potrdi prejem Din	na račun
kupnine, ostanek se izplača	

Za vse spore, ki bi nastali iz tega pravnega posla, izključujeta obe stranki pristojnost rednih sodišč in se podvzeta razsodišču, obstoječemu iz treh razsodnikov, od katerih imenujeta vsaka stranka po enega, in sicer izmed oseb, določenih od Hmeljarskega društva za Slovenijo v Zaleu in od Združenja trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Smarje pri Jelšah v Celju. Seznam razsodnikov se začne meseca julija vsakega leta dostavi Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Razsodnika, ki jih stranki imenujeta, imenujeta sporazumno tretjega razsodnika, ki je prvomestnik. Tudi tretji razsodnik se bo vzel iz razsodnikov, določenih od gori navedenih dveh organizacij. Stranka, ki zahteva razsodišče, mora naznaniti svojega razsodnika nasprotni stranki pisмено. Nasprotna stranka mora sporočiti svojega razsodnika prvi stranki, ki zahteva razsodišče takoj ali pa najkasneje v treh dneh po prejemu tozadevnega poziva. Prav tako morata izbrati tudi ta dva razsodnika tretjega razsodnika v roku treh dni, sicer ga bo postavila Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani izmed sodnikov, določenih od gori navedenih dveh organizacij. Stranka, ki zahteva razsodišče, mora predjudicijno položiti za stroške razsodišča pri prvomestniku tisti znesek, ki ga ji ta sporoči, in sicer najkasneje v treh dneh po prejemu tozadevnega poziva. Če stroškovnega predjudicija predlagajoča stranka pravočasno ne položi in tudi nasprotna stranka na poseben poziv v istem roku ne položi tega predjudicija, zgubi razsodiščna pogodba za ta pravni posel svojo veljavo. Glede vseh drugih vprašanj veljajo za dnevni predpisi c. p. p.

Prečitano in v znak soglasja lastnoročno podpisano.

kupec. prodajalec.

Bilance in poslovna poročila

Velikobeleške tovarna sladkorja izkazuje za 1932 čistega dobička 13.95 milj. (1931 18.16 milj. Din) ob zmanjšanju zalog in upnikov. — Akcija družba za kemično industrijo v Ljubljani izkazuje za 30. sept. 1932 zmanjšanje investicij od 0.84 na 0.58 milj. pri povečanju zalog izdelkov in zmanjšanju zalog sirovin. Posebno se je povečala postavka blagajne ter upnikov. Čisti dobiček znaša 0.12 (1930-1931 0.89) milj. Din.

»Sava«, opče osiguravajoče društvo v Zagrebu je imelo 31. maja t. l. svoj redni enajsti občni zbor za preteklo poslov. leto. Iz poročila ravnateljstva je razvidno, da je splošna ekonomska depresija neugodno vplivala tudi na zavarovanje, ki je v ozki zvezi s splošnim ekonomskim življenjem.

Kljub temu je društvo moglo po celokupnem odpisu izgube na vrednostnih papirjih izkazati dobiček od Din 1.169.303.90 ter izplačati dividende — kakor preteklo leto — po Din 32.— za delnico.

»Sava« je od svojega početka pa do danes izplačala na elementarnih škodah ogromno vsoto od Din 211.578.481.82.

★

Občni zbori: Drava, lesna industrijska d. d. v Mariboru, 8. julija ob 16; Petovija, usnjarska industrija, d. d. na Bregu pri Ptuj, 12. julija ob 16.

Konkurzi: Horvat Urban, trgovec v Novem mestu; prvi zbor upnikov 4. julija, oglasiti se je do 8. avgusta, ugotovitev narok 22. avgusta. — Marija Hude, trgovka, gostilničarka in posestnica na Grosupljem; roki: 1. julija, 5. in 12. avgusta. — Zaprščina Franca Terdine, trgovca v Ljubljani; roki: 1. julija, 5. in 12. avgusta.

Nova delniška družba. Banska uprava je dovolila M. Hofstätterju, ravnatelju tvrdke Guido Rütgers v Hočah in v Mariboru, ustanovitev delniške družbe »Jugoslovanske tvornice za impregniranje lesa Guido Rütgers d. d.« v Hočah pri Mariboru. Glavnica znaša 2 milijona Din in je razdeljena na 4000 komadov delnic (na imetnika) po 5000 Din nominalne.

Borza

Ljubljana, 24. junija.

Denar

Ta teden je značilni promet na ljubljanski borzi 3.15 milj. Din v primeri z 1.8, 2.5, 3.7 in 1.84 milj. v prejšnjih tednih.

Največ prometa je bilo v šilingih ter v prostih dinarjih.

Curih. Pariz 20.38, London 17.605, New York 41.75, Bruselj 72.375, Milan 27.175, Madrid 43.40, Amsterdam 20.7325, Berlin 122.95, Dunaj 73.16 (57), Stockholm 90.65, Oslo 88.50, Kopenhagen 78.50, Praga 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.96, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Dunaj. Don. sav. jadr. 54.25, Aussiger Chemische 173, Alpine 12.65, Trboveljska 15.01, Rima Murany 19.80.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. gor., gor. ban. 210 do 212.5, srem., bč. ladja Begej 210—215. — Koruza: bč. 67—70, bč. bela 70—72, ban. 66—68, srem. 68 do 70, srem. za julij pariteta Indija 70—72, bč. ladja Sava 71—73, bč. ladja Begej 69—71. — Ostalo neizpr. Tendence neizpr. Promet: 42 vag.

Chicago. Pšenica: Julij 50.125, septemb. 52.50, december 55.50. — Koruza: julij 48.25, september 52.50, december 56. — Oves: julij 25.125, september 26.375, december 28.625. — Rž: september 71.75, december 75.50.

Živina

Mariborski svinjski sejem dne 23. junija. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 168 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 150—170 Din, 7—9 tednov stari 200—250 Din, 3—4 mesece stari 280—350 Din, 5—7 mesecev stari 460—550 Din, 8—10 mesecev stari 650—680 Din, 1 leto stari 750—800 Din; 1 kg žive teže 7.50—8 Din, 1 kg mrtve teže 10.50—11 Din. Prodanih je bilo 84 svinj.

Les

Produkcija tramov pri nas je precej oživila. Kar se tiče izdelave blaga, se je pri nas polagala na izdelavo precej večja pažnja, kakor preteklo leto. Poudarili pa moramo pri tem ponovno sledeče: Da so trami merkantilni glede izdelave se zahteva, da morajo izkazati v sredini z vstetkom obilnega blaga zahtevano debelino. Posebno pri štajerski produkciji, ki je sicer zelo lepa, se na to dejstvo polaga premalo pažnje. Kot princip pri tesanju naj velja, da ima tram na sredini isto debelino kakor na zgornjem koncu. Pri tramih glavni glava pa morajo imeti trami na obeh koncih pogojeno debelino. Trami se običajno prodajajo in kupujejo v suhem stanju, posebno če so določeni za izvoz, to pa v sled tovarne in ker se v suhem stanju ne morejo uporabljati. Kot merkantilna težnja se vzame na kub. meter težina od 450—500 kg. V splošnem se trami sedaj še precej iščejo, vendar samo po poti; monte trami — se radi dejstva, da si nihče radi pomankanja gotovine ne more držati velikih zalog — zelo težko oddajo. Le malo je upanja, da bi se kupčija z monte trami v doglednem času oživila.

Hmelj

Zatec (C.S.R.). 22. junija. Pri mirnem razpoloženju je bilo prodanih malo ostankov letnika 1932, ki ga je le še par sto stotov. Plačali so 1950 do 2300 Kč za 50 kg. Za letnik 1931 je bila dosežena cena 750—850 Kč. — Razvoj rastline da še veliko želeli. Izenačenje neenakega stanja doslej še ni nastopilo in ga tudi ni pričakovati. Vreme je sicer koristilo razvoju rastline, vendar povzročajo mrzle noči širjenje listne uši. Deloma je tudi pobila nasade toča.

Škofja Loka

Spored prireditve Zveze bojevnikov 2. julija v Crngrobu je sledeči: ob pol 8 zbiranje gostov v Škofji Loki in odhod z godbo v Crngrob; ob 9 v Crngrobu sv. maša za padle vojake, pri kateri pojo združeni moški zbori; ob pol 10 cerkveni govor (vlč. dekan g. M. Mrak), nato slovesna sv. maša s spremljevanjem godbe. Po cerkvenem opravilu na prostem tabor: a) Pelin roža (moški zbor), b) po otvoritvi bodo govorili odborniki osrednjega odbora tov. Marinko, Wagner, Rorina in dr. c) Doberdob, Oj ta vojaški boben (moški zbor). Opoldne in po litanijah, ki so ob 3, prosta zabava. — Med zabavo pevske in godbene točke pod vodstvom g. J. Matka. Za gorka in mrzla jedila preskrbljeno. Ob 5 odhod z godbo v Škofjo Loko. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. — Tovariši bojevniki! Udeležite se s svojimi prijatelji tega slavnja, ki bo spomin prestanih vojni grozot in veličastna manifestacija za mir. Vsem: na svidenje v Crngrobu.

Grobove ropajo. Množijo se pritožbe, da izginjajo z grobov tukajšnjega pokopališča najlepše cvetlice in sveče. To je res vandalizem brez primere. Ali bi res radi par malo pridnežev treba imeti pokopališče vedno zaprto. Prav bi bilo, da se krivci izsledijo.

V zborni zanemarjenosti sta že dolgo cesta in most, ki vodita iz Podpurfelce v lepo vasico Bodovlje. Mostu manjka mestoma ograja, kar je iz razlogov varnosti nedopustno.

Dravsko polje

Št. Janž. Na Alojzijevo je v župni cerkvi prešlo večje število otrok prvo sveto obhajilo.

Trnčice. V visoki starosti 81 let je umrla radi starostne onemoglosti Uršula Lešnik. Naj v miru počiva!

Prepolje. Po daljši bolezni je umrl v 53. letu svoje dobe posestnik Tomaž Drevenšek. Bodi mu zemljaka lahka, žalujočim naše iskreno sožalje! Fram-Hotinja vas. Danes v nedeljo šahovski turnir med Framčami in mariborskimi srednješolskim šahovskim prvakom Ivanom Lešnikom. Kibici dobrodošli!

Poljanska dolina

Letos bo na praznik sv. Petra in Pavla shod za moše in fante na Malenskem vrhu. — Spored: 1. Prvi slovesni cerkveni govor pred cerkvijo ob 10 (govori g. dr. Janez E. Fabijan, profesor na bogoslovni fakulteti v Ljubljani). 2. Sv. maša, med katero poje moški zbor fantov in mož. 3. Drugi slovesni govor pred cerkvijo za moše in fante. (Govori g. Fran Gabrovšek, mestni kaplan in ravnatelj Zadrzne zveze v Ljubljani). 4. Poved Bogal Poje zbor fantov in mož. Vsi moške in fante so vabljeni, da se te skupne cerkvene slovesnosti kolikor mogoče udeležijo. Naj bo tudi ta praznik dan naše zvestobe in udanosti do Boga in Cerkve.

Jesenice

Prostovoljno gasilno društvo Jesenice obhaja 1. in 2. julija 40 letnico obstoja pod poroviteljstvom g. župana mag. ph. Zabrkarja. Spored: sobota 1. julija ob 21 bakljada in podoknice. Nedelja 2. julija ob 5 budnica, ob 9 sprejem gostov na kolodvoru, ob 10 skupni odhod na Plavž k sv. maši za pokojne člane, ob 11 sprejeto po mestu na trg Kralja Aleksandra, kjer se vrše pozdravni govor in razdelitev diplom, ob 12 odhod na veselični prostor in ogled novega kopališča, ob 3 popoldne na Ferjanovem vrtu velika vrtna veselica z bogatim srečelovom, šaljiva pošta itd. Pri prireditvi sodeluje prvovrstna godba.

Trajna peč

Naše dijaštvo

Tovariši! Kakor vsako leto bomo tudi letos poromali na Sv. Višarje. Vabimo vas, da se nam pridružite, da bomo skupno počastili višarsko Marijo. Tudi abituriente vabimo. Odhod iz Ljubljane bo 4. julija ob 7.20 zjutraj z glavnega kolodvora. Povratek v Ljubljano 6. julija zvečer. Cena je 80 Din za osebo. Prijave pošljite do 28. junija na naslov: Akademski zveza, Ljubljana, Miklošičeva 5. Podrobnejša pojasnila so v obeh Akademskih domovih na deskah.

Poizvedovanje

Velik pes volčje pasme se je na binkoštni ponedeljek zatekel v skale na Smarni gori. Lastnik ga dobi pri logarju I. Gajzerju na Rocnem (Tacen).

Penzionat dominikank

v Gleisdorfu pri Grazu.

Počitniški in celoletni pensionat; zdrava lega; lepi sprehodi. — Osnovna in meščanska šola. Enoletna gospodinjstva šola. Triletni višji tečaj za gospodinjstvo poklice. — Poučevanje francoščine in angleščine, glasbe, slikanja; počitniški nemški tečaj za inozemke. — — —

Najcenejše bivanje na morju

je v hotelu-pension BILAR z dependanco Ljuba

OMIŠALJ

Prvovrstna dunajska in domača kuhinja. Zbirališče Slovencev.

R. Trautnik.

Sport

DVE ZANIMIVI NOČNI TEKMI

Kolin: Ilirija, Collin: Concordia.

Češki klubi so v Ljubljani redki. Največji vzrok, da so sportni oboževalci med našimi in češkoslovaškimi klubi polagoma zastali, so pač preveliki stroški, ki jih naši klubi ne zmorejo. Po dolgoletnem presledku se nam bodo pa na Vidov dan in na praznik sv. Petra in Pavla zvečer zopet predstavili. To pot ne pride zastopnik profesionalne lige, temveč amaterski prvak češkoslovaške, ki spada med najmočnejša moštva čl. republike, ki ne dosega samo v prvenstvenih teknah sijajne zmage, ampak tudi proti drugim predstavnikom češkega nogometa.

Kolin bo v Ljubljani gost Ilirije ter bo odigral dve tekmi in sicer prvi dan (28. t. m.) proti Iliriji, naslednji dan pa proti našemu drž. prvaku, proti Concordiji, ki jo je Ilirija nalašč za to tekmo povabila v Ljubljano.

SK Mladika igra danes ob 1/11 na svojem igrišču v Sal. Mladinskem domu tekmo z old boy moštvom. Po preteku štirih let bodo bivši stebri SK Mladike zopet malo zrahljali svoje kosti. Ker igra ne bo potekla brez humorja, je pričakovati čimvečjega obiska.

Sabljaška sekeja SK Ilirije. Klubski turnir se nadaljuje v ponedeljek 26. t. m. ob 18.15 na kopališču Ilirije. — Tajnik.

SK Elan odigra danes v Trbovljah s tamkajšnjim prvakom SK Amaterjem prvenstveno tekmo.

Jug. akademski smučarska organizacija. Pozivamo vse akademike smučarje, da se udeležijo članskega sestanka, ki bo v ponedeljek 26. t. m. ob 10 v posvetovalnici JNAD Jadrana. Na tem sestanku se bo poročalo o delovanju v pretekli sezoni, kooptiralo nove odbornike v pripravljani odbor ter sestavilo program za prihodnjo dobo. Odborniki in poverjeniki naj bodo četrt ure prej na mestu sestanka.

Nogometni derby. Da bi novomeščani današnjo nedeljo ne ostali brez nogometa, sta se lokalna rivala, kegijaška kluba »Planka« in »Cviček«, sporazumela, da se pomerita v nogometu. Za to prijateljsko srečanje vlada po mestu že ves teden izredno veliko zanimanje. Na eni in drugi strani nastopi nekaj bivših odličnih igralcev, katerim je igrišče sedaj postalo preveč. Tekma, ki jo bo poživljalo novomeško Godbeno društvo, se vrši na Loku s pričetkom ob pol 4.

Poljakinja Weitz je zboljšala svetovni rekord v metanju diska za dame. Pri zadnjem tekmovalni v Lvovu ga je vrgla 43.4 m daleč. — Telovadkinja Bachmann pa je postavila s časom 12 sekund nov nemški rekord v teku brez zapreke na 80 m.

Japonska lahka atletika. Kako visoko stoji pri Japoncih lahka atletika, nam najbolj pokažejo rezultati zadnjega mitinga v Tokiju, ki takole izgledajo: 100 m Jishioka 10.6; 200 m Jishioka 21.2, japonski rekord; 400 m Nakajima 50.9; 800 m Fujioa 2:00.3; 1500 m Fujioa 4:09.2; 110 m zapreke Shimizu 14.9, japonski rekord; 400 m zapreke Okaguchi 56.9; štafeta 4x100 m Visoka šola Tokio 43.1 sekund; 4x400 m Visoka šola Tokio 3:28.6; 10.000 m Kimura 33:10.8; skok v višino Asakuma 1.90 m; skok s palico v višino Ohye 4.20 m; skok v daljavo Hishida 7.25 m; troskok Oshina 14.88 m; disk Fujita 45.36 m; kopje Kunli 59.02 m; krogla Nishida 13.32 m; kladivo Obe 42.54 m.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 25. junija: 8.15 Poročila. — 8.30 Gimnastika (M. Dobovšek). — 9.00 »Sveta vojska« (msgr. Steska). — 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve. — 10.00 Rezervirano za prenos slavnostne akademije ob 40 letnici SPD. — 11.00 O glavnih oblikah testamenta ali oporoke (g. Goslar). 11.30 Radio ork. — 12.00 Čas, plošče. — 15.00 Kmetijska ura (dipl. agr. Jamnik). — 15.30 Koroške narodne (poje kvintet »Sava«). — 16.30 Ljudska igra: »Vdova Rošlinc« (Golar), člani nar. gled. — 20.00 Pevski koncert ge. Hermsdorf-Bilina. 20.45 Citre solo, g. Mezgolič. — 21.30 Čas, poročila. — 21.45 Radio orkester in jazz.

Ponedeljek, 26. junija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Radio orkester — 19.30 Slovenske umetne pesmi poje g. Marjan Rus, v esperanto prevaja g. Kozlevčar — 20.00 Plošče — 20.30 Prenos iz Zagreba: Vokalna in klavirska glasba — 22.30 Čas, poročila.

Torek, 27. junija: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Radio orkester — 19.30 Naša mala letovišča (dr. Andrejka) — 20.00 Schumannove duete pojeta gđ. Korenčan in g. Brandsteter — 20.45 Belokrajinska ura: govor dr. Fuchsa, pevski oktet in Metliška godba — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Radio-jazz.

Drugi programi

Nedelja, 25. junija: Belgrad: 16.30 Mala Floramy, opereta, na ploščah. 19.30 Vokalni koncert. 20.30 Narodne pesmi. Zagreb: 20.30 Koncertni večer. — Dunaj: 20.00 Trije reveži, opereta, Weinberger. — Beromünster: 20.30 Orgelski koncert. — Leipzig: 20.20 Pestra glasba (solisti in orkester). — London: 21.05 Narodne pesmi različnih narodov. 21.30 Orkestralni koncert. — Milan: 20.30 Dafne, opera, Mulé. — Praga: 21.00 Orkester. — Rim: 17.00 Vokalni in instrumentalni koncert. 20.45 Lahka glasba. — Varšava: 20.00 Orkester. 21.30 Vokalni koncert. (17 »Radio-Beograd«.)

Ponedeljek, 26. junija: Belgrad: 20.30 Prenos iz Zagreba — Zagreb: 20.30 Skladbe B. Papandopula 21.30 Klavirski koncert 22.00 Vokalna glasba — Dunaj: 19.00 Vojaška godba 21.00 Sereada — Berlin: 20.10 Beethoven: VI. simfonija — Barcelona: 22.10 Orgelski in vokalni koncert — Budimpešta: 20.00 Ciganska glasba — Langenberg: 20.05 Cigan baron, opereta, Strauß. — London: 20.00 Orgelski koncert. — 21. Vojaška godba. — Praga: 20.25 Vokalna glasba. — 20.25 Saksofon. — Rim: 20.45 Faust, opera, Gounod. — Stuttgart: 20.20 Simfonični koncert. —

ZAHVALA. Za ustne, pismene in brzojavne izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše preljubljene, predobre in nepozabne

OLGE KOSTAJNŠEKOVE

se vsem iskreno zahvaljujemo. Najlepša hvala prečastiti duhovščini, predstavnikom in zastopnikom oblasti, korporacij in društev, gasilski župi levega brega z vsemi gasilskimi društvi, med temi gasilskemu društvu iz Sv. Trojice za počastitev z zastavo. Prisrčna hvala gospodu dr. Toplaku in šolskemu upravitelju gospodu Lazaru za gniljive govore ob grobu. Nadalje se iskreno zahvaljujemo darovalcem vencev in cvetja, vsem neštevilnim prijateljem in znancem in vsem onim, ki so na kakršenkoli način počastili spomin preblage pokojnice.

Sv. Martin, dne 24. junija 1933.

JANKO KOSTAJNŠEK in sorodniki

Mali oglasi

Kolporterja

za nočne ure sprejememo. Ovirali se bomo samo na sposobne, agilne moške osebe, ki razpolagajo z lastnim kolesom. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Kolporter«.

Letovišča

Hotel Turist, Bled
Pension 45 Din. Restoracija. Krasna lega, dve minuti do jezerske kopeli.

Letoviščarjem
nudi gostilna pri Vidmarju, Poljane nad Škofjo Loko, dobro celodnevno hrano za 20–22 dinarjev dnevno. Novo kopališče ob Sori. Lepa okolica. Nadaljnje informacije da Jože Tavčar - gostilna - Poljane nad Škofjo Loko.

Mirin dom, Novi Vinodol
Hrvatsko Primorje. Ugodno bivanje na morju. Prospekte pošlje na zahtevo Olga Korenić, Zagreb, Zajčeva ul. 31. (L)

Naravno letovišče
in kopališče Sorli, Gorenja vas, Poljanska dolina, se priporoča. Penzija 32 Din. (L)

Otroke na počitnice
po 15 Din za vso oskrbo, sprejem v Belokranjini. Poizve se v gostilni Mahnič, Ljubljana, Zaloška cesta 10. (L)

Za slabotno
gospodično iščem za več mesecev stanovanje in hrano na deželi, najraje na Gorenjskem ali v Savinjski dolini. Ponudbe z navedbo zahtevkov na podružnico »Slovenca« v Trbovljah pod »Zdravje« 7142. (L)

Gostilna »Ljubljana«
v Crikvenici, nasproti mestnega kopališča. Dobro domača kuhinja, sortirana vina, sobe z balkonom na morje in stranske. Najcenejši pension v Crikvenici. Priporoča se Andrej in Franja Zuljan.

HOTEL »HOM«
v Podhodu, Gorje pri Bledu - oddaja penzije od 32 do 40 Din. Odda tudi več sob s kuhinjo.

Službe iščejo
Dam v posojilo
vložne knjižice dobrega zavoda podjetju, ki bi mi nudilo stalno službo skladničnika ali slično. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod 150-7135. (a)

Zobotehnik
perfekten v zlatu in kavčuku, išče službo. Nastop takoj. Gre na deželo, tudi v drugo banovino. Ponudbe pod »Zobotehnik« št. 7088 na upravo »Slovenca«.

Absolventka
II. razr. trgov. šole išče službo. Ponudbe poslati pod »Energična« 7126 na upravo »Slovenca«.

Absolvent
mlekarske šole in z večletno prakso želi službo s 15. julijem. Dopise na upravo »Slovenca« pod št. 7128.

Posredovalnica Mrak
Ljubljana - preskrbuje pridna dekleta. (a)

Domači učitelj
poučuje poleg šolskih predmetov tudi moderne jezike in glasbene instrumente po najmodernejših metodah. Je dobro izvešan v najkoristnejših panogah sajta - išče mesta, posebno čez poletje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska ledmatirja Josip Tomažič, Maribor, Krekova ul. 16/11.

Delo
v teh težkih časih se more le najlažje dobiti z ustanovitvijo domače pletarne. Mi damo vaskomur tekoče delo, ker smo odjemalci za pletenje, dobavimo prejo in izplačamo zaslužek za pletenje, kar dokazuje mnogo zahvalnic. V slučaju, da hočete delati in zaslužiti, se obrnite po gratis-prospekte na trdnico Domača Pletarska ledmatirja Josip Tomažič, Maribor, Krekova ul. 16/11.

Krabica Josip
bivši trgovec z lesom v Ljubljani, Gubčeva 11, naj se nemudoma zgleda pri meni. Dr. Azman Josip, odvetnik v Ljubljani, Tyrševa 6-II.

Izjava
Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za dolgove, ki bi jih moj mož ali kdo drugi napravil na moj račun. Antonija Sadnik, posestnica. Črneče št. 2.

Šoferska šola E. Čeh
(bivša Camernikova šoferska šola) Ljubljana, Dunajska c. 36 Šola za poklene šoferje in amaterje. Prospekti in poiznanila zastoj in franko

Objave
bivši trgovec z lesom v Ljubljani, Gubčeva 11, naj se nemudoma zgleda pri meni. Dr. Azman Josip, odvetnik v Ljubljani, Tyrševa 6-II.

Stanovanje
dvosobno - oddam po ugodni ceni. Predovičeva ul. 46, pri kapelici. (č)

Soba in kuhinjo
oddam. Rožna dolina XI-15. Jankovič (č)

Soba in kuhinjo
oddam s 1. septembrom. Podrožnik I/1. (č)

Stanovanje
štrisobno, prtilično in solčno, se odda na Aleksandrovi cesti s 1. avgustom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7115.

Stanovanje
4 sobe in pritlikline, se s 1. avgustom odda. Resljeva cesta 13. (č)

Stanovanje
dvo- ali trisobno, se odda v bližini sv. Jožefa. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7137. (č)

Stanovanje
trisobno, elektrika, v novi vili oddam s 1. julijem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7103. (č)

Krasno stanovanje
za malo družino, v novi hiši, celo L. nadstropje, oddam za julij ali avgust. Triglavsk. ulica 40. (č)

Stanovanje
s tremi sobami in vsemi pritliklinami, najmoderneje urejeno, se takoj odda v najem. - Poiznala v Gledališki ulici 8-III, soba št. 2.

Stanovanje
sobe in kuhinje - takoj oddam. Celovška c. 151. Kosovo polje. (č)

Enosobno stanovanje
oddam pri drugi postaji cest. železn. na Glinah c. XIII. št. 9. (č)

Stanovanje
sobe in kuhinje ter pritliklin se odda v novi hiši s 1. julijem mirni stranki. Predovičeva ul. 33, Moste. (č)

Opremljeno sobo
z 2 posteljama, s posebnim vhom, oddam s 1. julijem. Moste, Poljska pot 29. (s)

Lepa soba
se odda. Gledališka ulica št. 7-III. H. V. (s)

Velika soba
lepo opremljena se odda boljše osebam ali pa soba in kuhinja (prazno) mirni stranki na Kodeljevem, Slomškova ul. 6. - Ogledati od 3-6. (s)

Opremljeno sobo
s posebnim vhom, takoj oddam stalni in solidni osebi. Rimska c. 3, pritlikje. (s)

2 sobi
ena opremljena, ena velika prazna, se oddati v bližini kolodvora in Tabora. Friškovec 4. (s)

Dve prazni sobi
vezani, s separatno pred-sobo, oddam v novi hiši, v pritlikju sredi mesta, za pisarne, atelje ozir. stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« 7222. (s)

Lepo sobo
mirno, v vili, oddam bolj-šemu gospodu. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7220. (s)

Vnajem
pripraven tudi za pisarno se odda za avgust. Tyrševa (Dunajska) 36. (n)

Lokal
v sredini mesta Ljubljane, na zelo prometnem kraju, pripraven za pisarno, agenturo ali prodajalno, se s 1. avgustom t. l. odda. Več se izve v upravi »Slovenca« pod šifro »Lokal 333« št. 7186. (u)

Krasno posestvo
v bližini mesta in kolodvora, 18 orolov zemlišča, vse v ravnini, zidana poslopja v dobrem stanju, prodam za 240.000 Din ali pa zamenjam za vinogradno posestvo s poslopjem. - Vprašati pri: Matko Vostner, Slovenj-gradec. (p)

Motor Opel
brez priklovice, 500 kubikov, turing, odlično ohranjen, prodam, ker rabim gotovino. - Cena 14.000 Din, sprejem tudi polovico na hranilne knjižice. Miklavčič, tovarna Lutz, Ljubljana VII. (f)

Ford, tovorni
1500 nosi, stara tipa, toda odlično ohranjen, prodam do 1. julija brez-pogojno za izjemno ceno, toda čimprej. Ing. Guzelj, tovarna Lutz, Ljubljana VII. (f)

Kupim avto
proti garanciji na obroke. Prodajam dinamo 65 Volt 40 Amp., kompletno razsvetljavo za vsako ceno. Ugodno za ml. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7042. (f)

Avtomobile ali motocikle
svetovnih znamk, najno-vejše modele, nove - pa tudi rabljena vozila - kupite lahko proti hranilnim knjižicam pri avto-tvrdki Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. (f)

Tovorni avto
majhen, vožen največ do 20.000 km, kupim. Stojan, Celje, Cankarjeva. (f)

Oficirsko obleko
ponošeno, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7224. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Kupimo
Bukova drva in oglje kupi Uran Franc, Ljubljana - Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Hirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina. (k)

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Popovičeva ul. 9. (k)

Cunje
tekstilne odpadke, krojaške odrezke, ovčjo volno kupuje ARBEITER Maribor, Dravska c. št. 15. (k)

Vanokovstvo zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, tveler, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. (k)

Kredenco
temnorjavno, orehovo - kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Kredenco« 7079. (k)

Kupujemo miške
(žive) po 2 Din. Pasti izposojamo. Histološki in-stitut, Zaloška cesta 4. k

Otroški voziček
moderen, dobro ohranjen kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod znač. »Voziček« 7132. (k)

Za povzdigo mlina
iščem kompletan mlin ali poedine mlinske stroje. Lenhardt Anton, mlin, Vel. Kikinda. (k)

Ročno prešo
(Spindelprese), močno - kupi Josip Stirn, Dravljje pri Ljubljani. (k)

Železen štedilnik
dobro ohranjen, boljši, s pečico, za malo družino - takoj kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7080. (k)

Gepelj
dobro ohranjen, kupim. - Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 7172.

Žensko kolo
kupim. Ponudbe na: Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. (k)

Mrvo
v košnji kupim. Ponudbe pod »Košnja« št. 7218 na upravo »Slovenca«.

Kdo dobavi
vagon cimenta dobropisno Ljudske posojilnice? Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Cement 100« 7228. (k)

Mali oglasi v Slovencu
za jamčijo najpopolnejši uspeh

Pohišstvo**Hranilne knjižice**

lahko uporabite za nakup vsakovrstnega pohištva, otmara, divanov, madrac itd. pri trdnosti Ernest Zelenka, Maribor, Ulica X. oktobra št. 5. (S)

Pohišstvo

Lesna industrija »Javor«, Logatec, ima skladišče v palači Vzajemne zavarovalnice, Ljubljana, Miklošičeva cesta, vhod s vogala. Prodajamo tudi na vložne knjižice. (S)

Prvovrstna sobna oprema

za gospoda (Herrenzimmer), obstoječa iz 10 komadov, radi odličnosti, ceno naprodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 7161.

Pohišstvo

vsakovrstno in tapetniške izdelke po konkurenčni ceni, tudi na hranilne knjižice. Spalnica od Din 1800 naprej; jedilnice od 6500 Din; kuhinje od 850 Din naprej — vam nudi Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov v Ljubljani, Večova ul. 6. (S)

Več spalníc

šperanih, in jedilnic, jako solidna izdelava, prodam po znižanih cenah. — Dam tudi na knjižice ljubljanskih hranilnic. — Ogleda se lahko na ljubljanskem velesejmu. Josip Andlovic, Škofljica. (S)

Glasba**Klaviirje,**

pianine prvovrstnih inosemskih znamk nudi najceneje tudi na obroke, uglašuje in popravlja. Muška, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40. (S)

Pozor!

Harmonije in pianine dobite najceneje pri Iv. Kacin, Domžale. Ravno tam dobite strune za klaviirje, glasove za harmonije ter piščalke za orgle. Popravila, uglašuje. Cene nizke, tudi na obroke. — Zahtevajte cenik! (S)

Violino

prodam za 250 Din. — Spančeva pot 192-L. (S)

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajal ali motorja bi znebil se rad. brž kupcev ti mnogo prištev Slovenec najmanjši inšert

Modna konfekcija

Najboljši nakup! A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (S)

»Weekove« kozarce

za vkupavanje sadja kupite pri Jagodič, Celje, Glavni trg. Cenik zastoj.

Velika izbira potnih kovčkov in usnatih torbic

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova 18

Vrtné stole

zložljive proda - Tribuč, Glince, Tržaška 6, telefon št. 2605. (S)

Perje

8 Din kg. gosje, puh, ter volno in žimo za modroce, prodaja najceneje Segar, Wolfova 12 (dvorščice).

Otroške vozičke

šivalne stroje in kolesa kupite najceneje pri trvd. S. Rebolj & drug., Vošnjakova ulica 4. (S)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Opeko

vsake vrste kupiš najceneje za gotovino ali knjižico v opekarni Franc Jerko, Črnuče. (S)

Motorno kolo

prodam. Takse za l. 1933 vse plačane. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »2000 Din« 7225. (S)

Posteljne mreže

Izdeluje in popravlja vse vrste najceneje Alojzij Andlovic, Komenskega ulica 34. (S)

VINA

Vam nudi

Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posodi najugodnejše.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri trdnosti Karl Prelog, Ljubljana - Zidovska ul. in Stari trg.

Čebelarji

Kompleten čebelnjak z vsem orodjem in 18 komadov polnih panjev — takoj prodam. Informacije daje g. Gorup, Dunajska 31, Ljubljana. (S)

Nogavice, rokavice, robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri PETELINC-u Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Črešnje

aveže, črne, rdeče, trde; košare 30 kg 120 Din. Med. novi, garantirano čist, 10 kg 138 Din. — Plačano brzo vozno razpošilja: G. Drechsler, Tuzla. (S)

Usnje

vse vrste po najnižjih cenah dobite pri

Viktor Legan

trgovina in tovarniška zalog usnja, Ljubljana, palača »Dunav« (Beethovnova ulica)

Mrva

suha, prvovrstna — se prodaja vsako količino. — Poizve se na čuvajnici št. 85, Ljubljana VII. (S)

Košnjo seno in otavo prodaja Ivan Škafar, Cesta v mestni log. (S)

Za poletje

in kopalno sezono Vam nudi trdnosti Belihar & Velepič, Tyrševa (Dunajska) c. 35 b, veliko izbiro damskih oblek in sicer že od 60 Din naprej do najfinišne izdelave. (S)

Izvanredna prilika!

Prodajam prostovoljno svojo dobro vpeljano in moderno urejeno tovarno nogavico, katere se nahaja v pogonu ter ji je kapaciteta 75 duc. dnevno. Cena je jako ugodna.

Pisma nasloviti na upravo lista pod števil. »75«/7159.

Ptičjake

nemške čistokrvne, kratkodlake, 2 meseca stare, z rodovnikom, kakor tudi dobro dresirano, 3letno psico, ima naprodaj Rudolf Flucher, Zg. Bistrica, p. Slov. Bistrica. (S)

V nedeljo 2. julija

ob 15. uri se bodo prodajali v Beričevem, občina Dol, Kovačev mlin, na javni dražbi 4 montirani motorji poljske železnice in drug železen material. Interesenti se vabijo na točno udeležbo. (S)

Vinotoč

v centru mesta, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7199.

Železna blagajna

1.60 m visoka, v brezhibnem stanju, se prodaja. — Vprašati Hotel Tratnik. I

Na javni dražbi

ugodno naprodaj:

Motorno kolo, 4 biciklij, 3 gramofoni, dne 26. 6. 1933 ob 14, Maribor, Aleksandrova 39.

Glasovir, dne 30. 6. t. l. ob 15, Maribor, Korošče-va ul. 32.

Pisalni stroj in drugo, dne 30. 6. 1933, ob 15, Vižmarje 8 pri Ljubljani.

Moško kolo, šivalni stroj, dne 4. 7. 1933, ob 13, Prevalje 22.

Moško kolo in več parov novih čevljev, dne 1. 7. 1933, ob 16, Marenberg 80.

Novo puške in samokres, dne 27. 6. 1933, ob 8, Bršljin 20, Novo mesto.

Motorno kolo, 2 moški kolesi, šivalni stroj, varilni aparat in drugo, dne 27. 6. 1933, ob 18½, Sv. Peter 52 pri Celju. (S)

Seno in otavo

vrtno, v košnji pod Rožnikom, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7180. (S)

Obrabljene mobilje

kakor postelje, žimnice, omare, umivalniki, odeje, koci — se po prav nizki ceni prodajo. Poizve se v Kolodvorski ul. št. 26. (S)

Krompir

zdrav, naprodaj. Dolenjska cesta 33-L. (S)

Vinol

Prva vinogradna zadruga plješivskih vinogradnikov Gornji Desinac (Jaska) je znatno znižala cene svojim vinom. — Nudi: belo namizno, tal. graševino, silvanec, portugalec, rdeče namizno — v vseh količinah. (S)

Mlatilnico

ali slamoreznicu, novo, zamenjam za voz-zapravljenec, nov ali malo rabljen. Anton Kremžar, St. Vid nad Ljubljano. (S)

2 registrirni blagajni

»National« (mala in velika) z garancijo prodam. — Plauc, Glavni trg, Maribor. (S)

Čoln

z jadernico (Kielboot) se ugodno prodaja. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7206. (S)

Naročajte SLOVENC
najcenejši slovenski dnevnik

Obrt

Cerkvene in stolpne ure popravi najceneje in strokovnjaško z večletno garancijo I. Zlebnik, urar, Domžale. (S)

Nakup in prodaja vrec Ljubljana, Dunajska 30, Alojzij Grebenc. (S)

Trajno ondulacijo

garantirano, z ameriškim aparatom, izvršuje za 100 Din Salon Polanc, Koprivarska ulica 1. (S)

Za preobleko zof

foteljev i. t. d. našlaže kupite blago iz krasne zaloge po konkurenčnih cenah pri:

R. SEVER

Marijin trg št. 2. Zavesa, odeje, perie, puh.

Modroce

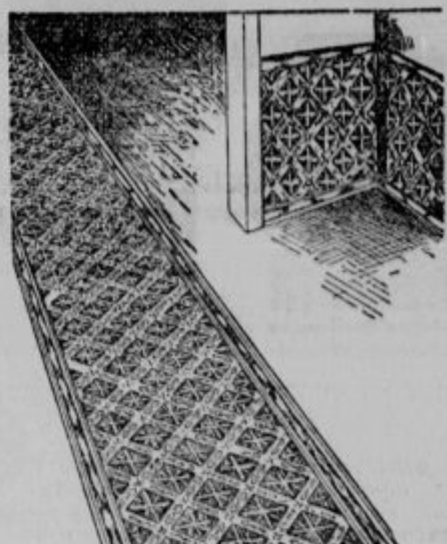
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Malinovec

pristen, naraven s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI Ljubljana, Dunajska c. 6

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Praktična novost

za tla, stene, mize in izložbo

Din 3.75 po metru

ZAHTEVAJTE PRI VAŠEM TRGOVCU

JUGOLEUM**Kdor želi**

zidati lastno hišo, poravnati svoje dolgeve, prevzeti posvetstvo, izplačati doto svojim dedičem, daje posojilo pod ugodnimi pogoji, na dolgoletno amortizacijo

„KREDIT“

gospodarska zadruga r. z. s. o. z.

CELJE, Askerčeva ulica 3 (poleg hotela »Pošta«).

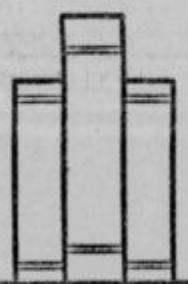
Moderna zavesa

je iz indanthren barvnega pralnega etamina, katere v najnovejših krasnih vzorcih izberete po izredno nizkih cenah pri

Rudolf Sever, Marijin trg 2.

Oglejte si izložbe ter se prepričajte! — Zavesa izvršujem po naročilu in izberi najcenejše in lepo.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPÉ
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Tudi naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne

Vsem, ki ste poznali našo ljubo hčerko, sestro in nečakinjo

Milico Potočnik

uiteljica v Leskovcu pri Krškem

namnanjamo žalostno vest, da je danes 24. junija ob 9 dopoldne po dolgi, mučni bolezni v pomladi svojega življenja umrla.

Pogreb nepozabne umrle bo v ponedeljek 26. junija 1933 ob 16. uri na pokopališču v Trbovljah.

Trbovlje, dne 24. junija 1933.

Neutolažljiva mama in brat.

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Pa to ni bila le sreča. Ampak Rory je izkoristil sebi v prid vse doživljaje, ki bi jih neroda zavrgla. To pa je tisto, kar dela razliko med srečnim in nesrečnim človekom. Nesrečni človek velikokrat igra igro življenja z dobrimi kartami, pa izgubil; med tem ko srečni igra isto igro s slabimi, pa dobi.

XV. poglavje.

Roman in resničnost.

Ko se je Rory vrnil domov, je De Lacy z zanimanjem poslušal njegova poročila in se hkrati zabaval z njegovimi doživljaji. Za izgubo pisma mu ni bilo dosti mar, zakaj za najvažnejšo stvar, namreč za oboroženi vpad v deželo, je zvedel od Rorija. Niti najmanj mu ni očital tega, da je šlo pismo rakom živžgat, še celo priznal mu je, da je pogumen in bister. Rory je namreč opisal vse do pičice natančno. Pač pa je obsojal De Welskeina zaradi tistih nedovoljenih sestankov v kleti. Prepričeval je O'Morea, da ni prav nič vedel, kaj počenja ta tihotapec.

»Pa vendar ne mislite, da podpiram to lopovsko družbo, ali da ji celo pripadam?« je razburjen končal.

»Moj Bog, kako bi mogel kaj takega, gospod, še v sanjah ne! ga je zagotavljal Rory.

»A ker sem vas tja poslal, želim, da...«

»Oh, gospod, nikar si ne belite glave zaradi take malenkosti,« je prosil Rory.

»To ni malenkost, dragi moj!«

»Ampak v vaši navzočnosti ne bi dovolil De Welskeina, da bi se godilo kaj takega.«

»Ne, tega bi si ne drznil ta lopov! Pa tudi z mojim

zastopnikom bi ne smel tako postopati. A kaj, v takih stvarih ne smemo biti prenatani, res je. Pravijo, da v revščini z marsikom iz iste skleda ješ in v revolucijah je prav tako.«

Toda naj se je De Lacy še tako trudil, da bi se pomiril, se je njegova plemenitost vendar le upirala, kadar koli se je spomnil na to, da je Rory, ta kmetski fant z nepokvarjenim srcem, gledal in se celo udeležil tiste razuzdanosti.

De Lacy je bil za vse navdušen. Veroval je v tisto stopnjo človeške kreposti, ki je pripravljena za dobro žrtvovati vse. Njegova ljubezen do svobode je bila čista, neomadeževana. Njegovi nagibi so bili visoki in plemeniti, njegov duh fin.

O vsem posvetnem je mislil visoko, v človečanstvo je pa globoko zaupal. Svojemu poklicu kot vojak, svojemu trenutnemu delu kot patriot in svoji ljubezni kot mož je bil vdan s čuvstvom, ki je bolj spadalo v dobo viteštva kakor v čas, v katerem je živel. Prav za prav je mladi mož spadal v svojo dobo, v tisto blaženo pomlad, ko je zelen še vsak list, ki se ga slana bridkih izkušenj s svojim strupenim dihom nezaupanja še ni doteknila. Vsako mlado, plemenito srce ima svojo lastno dobo viteštva.

V Parizu je De Lacy pustil dekle, kateremu je bil globoko vdan, in katero je goreče ljubil. Adele Verbigny pa ni bila vredna tolikšne ljubezni kakor je bila De Lacyeva. Saj je niti razumeti ni mogla. Njej je bila ljubezen potreba; mislila je pač, da mora vsako mlado dekle imeti fanta. Če je ta fant junak, tem bolje.

De Lacy je bil lep človek in vojak. Ko se je ponudil prevzeti nevarno poslanstvo za Irsko, je Adele od častihlepja kar zarela. Da njen Horace postane »odrešenik svojega naroda«, je smatrala za svojo lastno zmago. In tako je brbljala v pretiranem tonu tedanjega vročnega časa, češ, da hoče žrtvovati nade svojega srca oltarju

svobode, da hoče, naj De Lacy reši domovino trinogovega jarma, da ga hoče videti, kako se vrača v njeno naročje, ovenčan z lovrom.

De Lacy je verjel, da je mala Parižanka čutila kakor je govorila. Zato jo je ljubil še bolj ko prej. Zamislil se je nazaj v one dni, ko še ni vedel, kdaj bo odpotoval. Tedaj je dobil nujen poziv od direktorja, naj se z vladnim kurirjem takoj odpravi k obali. Kako je hitel na dom svoje Adele, da bi se od nje poslovil. Kako je stopil v stanovanje in kako ga je sprejela njena mati.

»Pst,« ga je opozorila, »Adele spi!«

»Ne utegnem niti trenutek čakati,« je dejal. »Odpotovati moram takoj.«

»Vidite, zdaj spi,« ga je zadrževala mati. »Snoči je v gledališču toliko jokala zaradi razstanka dveh ljubečih se na odru. To jo je tako prevzelo, da so ji živi popustili. Pravkar je zaspala, da se malo okrepča.«

»Uboga Adele,« je dejal, »če je že jokala zaradi uprizorjenega razstanka, kako bo šele zaradi resnične ločitve! Zato je nočem buditi, ne! Sam bom nosil to bol. Recite ji,« je prosil njeno mater, »da grem, da izpolnim dolžnost do svoje domovine. Vrnil se bom z njenim blagoslovom in z lovriko zmage, da ji jo položim k nogam in potem bom vreden nje.« Pokleknil je k zofi, da bi vsaj poljubil svoje dekle. Ze se je nagnil čeznjo, pa se zdrznil. »Ne,« si je premislil, »lahko bi jo zbudil. To je vse, kar bom vzel,« in nežno je pognil cvetico izmed vseh njene obleke in jo pritisnil na svoje vroče ustnice. »To je simbol njene lepote, njene sladkobe in nedolžnosti.« Nato je naglo vstal in se poslovil: »Zbogom, mati,« je dejal in glas se mu je tresel. »Dovolite mi, da vas imenujem tako in povejte Adele, zakaj je nisem hotel zbuditi. Ali me ne bo ljubila še bolj, ko bo zvedela, čemu sem se odrekel, ko sem se ob slovesu odrekel njenemu poljubu!« Naprej ni mogel in planil je iz hiše.

Ljubljana: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Deklica z odprtimi očmi, povest, broš. 28 Din. — Pierre L'Ermite: Kako sem ubila svojega otroka, povest, broš. 30 Din. — Biggers: Kitajskega papiga, povest, broš. 32 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 40 Din.

OPOZORILO INDUSTRIJALCEM, IZVOZNIKOM IN TRGOVCEM!

Redka prilika za turiste!

6.—21. septembra 1933 se bo vršil IV. vzhodni vzorčni velesejem »FIERA DEL LEVANTE« v BARI (ITALIJA)

Razstava vseh vrst industrije

Poljedelstvo / življenske potrebšline / mehanika / elektrotehnika / kemija / elektro-kemija / oprema / gradbena industrija / konfekcija / dekorativna industrija / prevozna industrija / specialne razstave / trgovska razstava

POPUST NA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNICAH 50% PRI POVRATKU ZA OBISKOVALCE PROTI VELESEJMSKI LEGITIMACIJI — A 50% ZA BLAGO PRI DOHODU IN ODHODU

Izvozniki, industrijanci in trgovci. V Vašem interesu je, da obiščete **vzhodni sejem**, ker ta obisk velja toliko kot poklovno potovanje na vzhod ali zahod z velim prihrankom na času in denarju. **Od akcijenih kupčij dobite 1% popusta kot povračilo potnih stroškov**

Turisti, izkoristite to edinstveno priliko, da vidite na predno mesto Bari, ki nudi s svojo lepoto zadovoljstvo ter privabi s svojim komfortom in morskim kopanjem ogromno število obiskovalcev. Ne pozabite, da je morsko kopališče v Bari še v septembru v polnem razmahu. Organizirala se bodo tudi družabna potovanja proti popustu za obisk drugih mest Italije. **Rim — sveto leto**

se informacije dobite brezplačno pri: JUGOSLOVENSKO RUDOLF MOSSE a. d. Beograd, Prestoloslaskov trg 21 in Zagreb, Jelačićev trg 5, ter PRI VSEH BILJETARNAH DRUŠTVA PUTNIK a. d. er pri ČASTNEM DELEGATU GOSP. LUJI J. MOHRU, Beograd, poštni predal 23 — Telefon 25-44

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

HOTEL „METROPOL“ (MIKLIČ)

Vse dni Sokolskega zleta bo velika, nova spodnja dvorana odprta do 2. ure zjutraj.

Cene normalne. — Prenos radio-sporeda v vseh prostorih.

Javna zahvala.

Moj mož je leta 1931 zavaroval svoje življenje pri **Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani**. Po komaj dveletnem obstoju zavarovanja je podlegel zavrtni bolezni. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani mi je ob njegovi smrti brez nadaljnega izplačala celo zavarovano vsoto

petdeset tisoč dinarjev

Hvaležna temu našemu domačemu zavodu za njegovo kulantnost mu izrekam s tem javno zahvalo ter **Vzajemno zavarovalnico** vsakomur najtopleje priporočam.

Ključarovci, dne 14. junija 1933.

Elizabeta Marinič, vdova.

Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Mariboru razpisuje službo

vodje manufakturnega oddelka

Le prvovrstni strokovnjaki z večletno prakso, zlasti pri nakupu blaga, naj vložijo prošnje do 10. julija t. l. na gornji naslov z navedbo zahtev in dosedanjega službovanja.

Š
A
T
O
R
I

Š
P
O
R
T

Oglejte si zalogo in razstavo v trgovini. Novi cenik gratis

B. KOLB & PREDALIČ
Ljubljana, Selenburgova ulica 11

Čevlji iz surovega platna s kombinacijami v raznih barvah

beli z rdečim usnjem

Din

125.-

beli z rujavim usnjem

Humanik

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1a

MARIBOR, Gosposka ulica 17

CELJE, Aleksandrova cesta 1

Za vsakovrstna plesarska in črkoslikarska dela se priporoča tordka

Brata Eberl nasl. Martinc, Černe & Co, družba z o. z.

Ljubljana — Vošnjakova ulica 8 — Telefon 28-14

Specijalna delavnica za pleskanje pohištva v vseh lesnih imitacijah kakor tudi v brušenem laku v najmodernejših barvah.

Zmerne cene.

Strokovnjaška izvršitev.

Odlikovana v Londonu 1933 z Grand prix in zlato kolajno.

Za vsa zavarovanja pride v poštev le

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

ZAVARUJE: 1. požar. 2. vlom, nezgode, jamstvo, kasko, steklo, zvonove. 3. življenjska zavarovanja v vseh modernih kombinacijah, posmrtninsko zavarovanje »Karitas«

Zavarujte sebe in svoje imetje edino pri domači slovenski zavarovalnici.

Danes je na Dunaju umrl v visoki starosti 89 let naš dolgoletni častni predsednik, gospod

RUDOLF BISTEGHI

Umrli je bil od leta 1912 v upravnem svetu naše družbe, dolga leta njen velezaslužni predsednik in ga ohranimo v trajnem častnem spominu.

Ljubljana, dne 23. junija 1933.

Upravni svet

Trboveljske premogokopne družbe